

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!



БУРЯАД

БҮГЭДЭ АРАДАЙ СОНИН

ҮНЭН

1921 оной декабриин 21-нээ гарана



2009
ОНОЙ
ИЮЛИН
23
Четверг

№ 29
(21723)

Зунай
хуулшын
сагаагшан
хонин нарын
1
гарагай
5

Манай сонин Россин хэблэлэй алтан жасада оруулагданхай

БУРЯАДАЙ ПРЕЗИДЕНТЫН МОСКВАДА ЯБУУЛҮАН АЖАЛ



Буряад Республикын Президент Вячеслав Наговицын июлиин 15-да онкологийн шэглэлэй эмнэлгын эмхинүүдэй байшангай түлэб зохёохо, саашан тэрэниие бариха ба радиотерапевтическэ хэрэгсэлнүүдээр оньожоруулха дүршэлтэй компанинуудай танилсалгада хабаадаа. Энэ танилсалга Россин Федерацийн Президентын дэргэдэй Буряад Республикын Бүрин эрхэтэ түлөөлэлгэдэ үнгэргэгдөө.

Энэ үдэр Вячеслав Наговицын хэдэн медицинын институтуудай түлөөлэгшэдтэй уулзаһан байна. Тоолон дурдабал: П.А.Герценэй нэрэмжэтэ эрдэмэй-шэнжэлэлгын институтай директор Валерий Чиссовтой, П.А.Герценэй нэрэмжэтэ МНИОИ-гэй профессорнууд болохо Сергей Седьх, Анна Бойко хоёртой, Н.Н.Блохиной нэрэмжэтэ Россин онкологийн Эрдэмэй түбэй директорэй орлогшо Борис Долгушинтай, «Федеральный научный клинический центр детской гематологии, онкологии и иммунологии» ФГУ-гай медицинын эрдэмэй доктор Сергей Абашин гэгшэдтэй уулзаа. Энэ уулзалгын үедэ Республикын онкологийн диспансерэй хирургийн таһагта каньон залгабарилан бариха тухай зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Июлиин 16-да Буряадай Президент Н.Н.Блохиной нэрэмжэтэ Россин онкологийн түбэй директор Михаил Давыдовой урилгаар энэ түб

ошожо, эмшэлгын корпуснуудые, медицинэдэ хабаатай шэнэ үеын оньһон түхээрэлгэнүүдые хаража үзөө. Энэ уулзалгын үедэ тус түбэй директортэй манай республикын онкологийн диспансертэ тусхай комисси эльгээжэ, туяата терапийн түхээрэлгэнүүдые эндэ нэбтэрүүлэн тогтоохо тухай хэлсэгдэһэн байна. Михаил Давыдов өөрөө энэ проектые шалгажа байха ба манай республикада ерэхэ тухайгаа мэдүүлээ. Мүн тиихэдэ уулзалгын үедэ хожом баригдахаар хараалагдаһан шэнэ корпусдо ажаллаха мэргэжэлтэдые бэлдэхэ, мүнөө ажаллажа байһан мэргэжэлтэдэй дүршэл, шадабари дээшлүүлэхэ тухай дурадхал баталагдаа.

Энээнэй хажуугаар Вячеслав Владимирович һаяхан дүүрэн Бүхэдэлхэйн универсиадада шүүһэн ба шангай хуури эзэлһэн Данзан Халудоров ба Виктория Бальжанова хоёртой уулзажа, тэдэниие амаршалаа.

Энэл үедэ Буряадай Президент РФ-гэй Президентын захиргаанда хэдэн уулзалгануудые үнгэргөө. Июлиин 17-до Вячеслав Наговицын «Россин залуушуулай политика мүнөө үедэ» гэхэн темээр үнгэргэгдэһэн Россин Федерацийн гүрэнэй Советэй зүблөөндэ хабаадаа.

Буряад Республикын Президентын болон Правительствын хэблэлэй албан.

МИНИСТРЭЙ БЭЛЭГ – НУР ХАРБАГШАДТА

Белград хотодо үнгэргэгдэһэн бүхэдэлхэйн универсиадада шалгарһан Данзан Халудоров, Виктория Бальжанова хоёрые Буряадай дотоодын хэрэгүүдэй министр Виктор Сюсюра уржадар угтан абаба.

Оюутадай бүхэдэлхэйн спортын хуралдаанда Данзан Халудоров нур харбалгаар нэгэ алтан, хоёр хүрэл медальда хүртэһэн байна. Харин Вика хоёр мүнэн медальда хүртэжэ, олон тоото аха дүүнэрээ баярлуулаа. Энэ амжалтыень агуухэ амжалта гээд Виктор Сюсюра тэмдэглээ.

- Манай «Динамо» бүлгэмдэ Софья Гомбоевна Халудорова олон жэл хүдэлнэ. Энэ бэрхэ хоригшын ашаар Буряадаймнай тамиршад холо ойгуур нютагаа суурхуулна, - гээд, Виктор Сюсюра хэлээ.

Баяр баясхаланай оршондо үнгэргэгдэһэн уулзалгын удаа дотоодын хэрэгүүдэй министр В.Сюсюра Данзан Халудоров болон Виктория Бальжановада ноутбук бэлэг болгон бариба. Харин тэдээнэй хоригшо Софья Гомбоевна Халудорова министрэй гарһаа сотово телефон абаба.

Борис БАДАНОВ.
Р-Н.БАЗАРОВАЙ фото-зураг.



М.Р.ЧОЙБОНОВОЙ
Буряадай арадай поэт
гэхэн нэрэ
зэргэдэ хүртэһөөрнь
амаршалга



Яруу найрагийн
дали жэгүүртэ,
Ялагар оройнь
аянга шэдигэ
Яаха аргагүй
сэдьхэлээ жэгнүүлэн,
Ямба хүндын
зиндаада хүрээбэт.
Хүлэгтнай хүлээрөө,
аяшараа гү, замдаа
Хүн сольетнай хүхээгээ,
багаруулаал ха даа,
Хэтын замдаа
дуугаа үргэн ябыш гээд
Хэлэн-хүүнэн
үрээлээ зорюулаал
ха даа.
Заяа табисуурай
хэшэг буянаа
Зондоо зорюулан,
уянгатайа ханшлан,
Зоригжол ехэтэй,
урма баяртай
Залан сэхэ дабшахатнай
болтогой!

"Буряад үнэн" Хэблэлэй байшангай коллектив.

Сибирин Федеральна тойрогой 10 регионуудай зоние социальна хамгаалгын түлөөлэгшэд урда долоон хоногто манай республикын ниислэл хотодо сугларжа, регионууд хоорондын ассоциацийн зүблөө үнгэргөө.

СОЦИАЛЬНА ХАМГААЛГА СОХОМ БЭЭЛҮҮЛХЭ

Энэ ехэ удха шанартай зүблөөнэй манай эндэ үнгэргэгдэһэн ушарын гэгтэ, зорюуга бэшэ юм. Ушар юуб гэхэдэ, зоние социальна хамгаалгын талаар байдал манай республика дотор үндэр хэмжээндэ табыатай. Энэ талаар республикын Правительство болон Арадай Хурал, социальна хамгаалгын министерство ехэ ажал ябуулна. Дэлхэйн экономикын эдэй ажахын доройтолгодо ороод байхада, тус халбарин ажалшадай үүргэ бүришье дээрэ, хэрэгтэй болоод байна. Тэрэнэй хэр зэргэ найнаар, саг соонь, үндэр хэмжээн дээрэ хүргэһэн туһаһаа ниитын байдалай хүгжэлтэ дулдыдана», - гэжэ Буряад Республикадахи ахмад федеральна инспектор Борис Данилов ба Арадай Хуралай Түрүүлэгшын орлогшо Цыденжап Батуев хоёр үгэ хэлэхэдэ онсолон тобшолоо.

«Маанадай ажалай гол зорилго хадаа арад зондо социальна хамгаалгын талаар тон үргэн хайн шанартай туһа саг соонь хүргэхэ гэхэн болоно. Тэрэнэй хажуугаар энэ талаар шэнэ онол арга, инновационно туршалгануудые бусад регионуудай дүршэл ху-



баалдан хэрэглэхэ шухала, - гэжэ Буряад Республикын зоние социальна талаар хамгаалгын министр Наталья Хамаганова хэлэнэ. - ЖКХ-гай талаар туһа хүргэхэдэ, бидэнэр регион соо эгээл түрүүн шэнэ онол аргуудые хэрэглэжэ эхилээ һэмди. Энэл талаар хүн зондо тусхай хүнгэлэлтэнүүдые оруулнабди. Олон тоото социальна түлбэринүүдые абахадаа, «Одно окно», «Клиентская служба» гэхэн онол аргуудые хэрэглэжэ, нэгэ хүниие хангахадаа, оройдоол 15 минутын саг соо үрдинэбди. Мүн тиихэдэ социальна туһаар хангагдаха тухай мэдүүлгэ оруулһан хүнэй өөрын хабаадалгагүйгөөр ажал ябуулха аргатайбди».

Мүнөө дээрээ республика дотор үндэр наһатайшуулай 19 интернат-байранууд, гэртэнь туһа

ралтын сэсэрлиг, худалдаа наймаанай гэрнүүд, КСК байдаг. Эрэмдэг бээтэйшүүлэй тэргээр

ябаха тусхай гэгшүүр (пандус) бии, видеокамеранууд бүхы тээ табяатай, лифт, түймэрэй аюулгүйе сахиха ба эмшэдые дуудаха кнопконууд хүдэлдэг. Хожом энэ гэр соо хуралсалай компьютерна танхим нээхэ түсэб бээлүүлэгдэхэ юм. Мүн тиихэдэ тусхай хэрэгсэлнүүдээр хангагдаһан эрэмдэг бээтэйшүүлдэ хабаатай таксигай албан ажал ябуулна.

Эрэмдэг бээтэй, үбшэндэ нэрбэгдэжэ, бээын тамир, ябадалын хизаарлагдаһан үхибүүдэй байдаг интернат хүн лэ амжалтатай ажаллана. Эндэ түхэрэн жэлэй туршада нэгэ доро 104 иимэ үхибүүд медицинскэ туһа абаха аргатайнууд. Хэрбээ урдань иимэ үхибүүд гансал бүлынгөө хүнөөр харилсадаг хаа, харин мүнөө эндэ байрлажа, тэдэндэ олонийтын ажабайдалда хабаадалсаха арга олгодоно.

Манай республикын социальна хамгаалгын ажалшадай хэжэ байһан ажал хүдэлмэринь үндэр сэгнэлтэдэ хүртэһэн байна.

Лопсон ГЕРГЕНОВ.
Авторай фото.



Уласхоорондын эрдэмэй-практическа конференци



«Түхэрээн шэрээгэй» үедэ бүхы дээрэ менеджмент найжаруулха, экономика байдалай доройтожо байхан оршомдо ажалай үрэ дүнгүүды дээшлүүлхэ асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Жэшээлхэдэ, энэ конференциин ажалда хабаадахаая Серб Республиканаа айлшалан ерэн консалтингова компаниин генеральна директор Слободан Чорсович ба техникскэ директор Радомир Бошкович хоёр тон нонин элидхэл хээн байна.

Буряад Республикын үйлэдбэрилхы ажыхууд дээрэ үйлэдбэрилэгдэг продукциян шанар дээшлүүлхэ, оньһон түхэ-

дээрэ үндэр шанарай тэмдэг жэлэй туршада хэрэглэхэ эрхэтэйгээр илагшадай дипломууд «Элит» Компани» ООО-до, «Пикат», БМПК, «Бэшүүрэй тоһоной завод» ажыхуудта барюулагдаа.

Буряад Республикын Правительствын зүгһөө баярай тэмдэгүүдтэ «Буряадай эд бараа худалдан абагты» гэнэн акцида илажа гараһан «Бурятхлеб-пром», «Амта», «Хлеб Улан-Удэ», «Пикат» фирмэнүүд, «БМПК», «МегаМаг», «Абсолют» худалдаа-наймаанай компанинууд, үмсын хэрэг эрхилгшэ Т.Терчев ба Р.Бредний гэгшэд хүртөө.

О СЕМИ
ЧУДЕСАХ
ПРИРОДЫ
БУРЯТИИ
ОБЪЯВЯТ В
ДЕНЬ БАЙКАЛА

30 июня завершился второй этап открытого общенародного голосования за номинантов республиканского конкурса «7 чудес природы Бурятии» на звание «Чудо природы Бурятии».



МЕНЕДЖМЕНТ ГЭЭШЭМНАЙ ЯМАР ТАЙЛБАРИТАЙБ?

Экономическа ашаг олзын түлөө тэмсэл дээшлүүлхэ ба тогтонги хүгжэлтын шанар найжаруулха тухай асуудалнуудтай холбоотой уласхоорондын эрдэмэй-практическа конференци наяхан Улаан-Удэдэ үнгэргэгдөө. Тус конференцидэ ажабуулгын элдэб халбарид хэрэглэгдэдэг менеджментын

гэхэ гү, али уридшалан түсэблэлгын ажалай шанар дээшлүүлхэ хэрэгтэ хабаатай түрүү мэргэжэлтэд хабаадаа. Элүүрые хамгаалгын, фармацин, эдэе хоолой үйлэдбэрийн ба барилгын талаар ябуулагдадаг ажалай шанар, экономика тэмсэл дээшлүүлхэ онол аргуудтай танилсаһан байна.

рэлгэнүүдые техникскэ талаарнь шэнэлхэ тухай мүн лэ онсолон хэлэгдээ.

Пайн шанартай бүтээлнүүдые гаргадаг ажыхууд манай республикада олон юм. Тэдэнэй олонхинь «Байгалай үндэр шанар-2009», «Буряадай эд бараа худалдан абагты» гэнэн конкурснуудта илажа гараһан байха. Тиин үйлэдбэрилдэг продукци

Мүн тийхэдэ манай «Буряад үнэн» хэблэлэй байшан нютагай үйлэдбэрилэгшэдэй бүтээһэн эд бараа магтажа, олоной худалдан абахые уряалһанай түлөө Буряадай Президентын зүгһөө баярай бэшгээр тэмдэглэгдээ.

Николай НАМСАРАЕВ,
Радна-Нима БАЗАРОВАЙ
фото-зураг.

СЕРБИИН ДҮРШЭЛТЭЙ ТАНИЛСАА

Уласхоорондын эрдэмэй-практическа конференциин хэмжээ ябуулгада экономико болон управлениин мэргэжэлтэд, консалтингова компанинуудай түлөөлэгшэд сулгараа.

- Россин предпритинууд ехэ туюураар ажалаа эмхидхэнэ, - гээд конференцидэ ерэнэн «Уласхоорондын менеджмент, шанар, сертификаци» гэжэ автономно коммерческэ бэшэ бүлгэмэй генеральна директор Алина Петиченко хэлэнэ. Ушарын гэхэдэ, олонхи предпритинууд үйлэдбэриез хайнаар бүтээхэ гэжэ оролдоногүй. Тиймэһээ тэдэнэр хүгжэе шадангүй хаагдана.

Конференциин туршада элүүрые хамгаалгын, эдэе хоолой болон барилгын предпритинуудай менеджментын талаар дүхэригшэрэнүүд ябуулагдаа.

Хэмжээ ябуулгада Сербиин «Bopex Engineering» гэжэ консалтингова компаниин генеральна директор Слободан Чорсович болон техникскэ директор Радомир Бошкович гэгшэд хабаадаа.

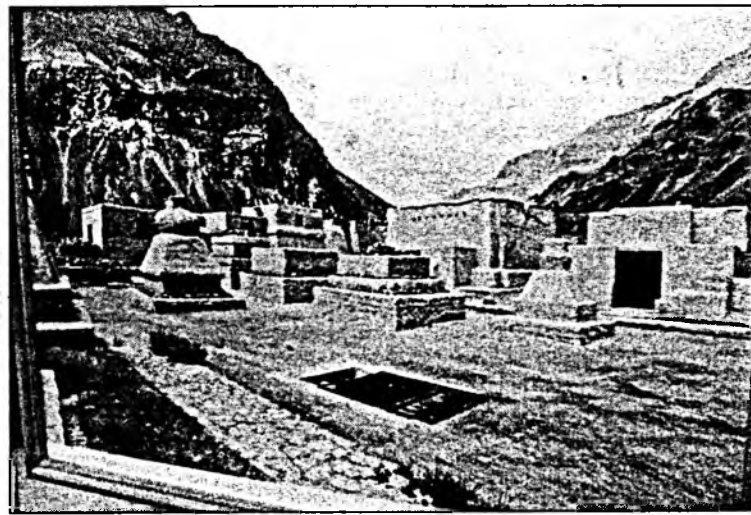
«Bopex Engineering» гэжэ компани 12 жэлэй туршада ажалаа ябуулна. Тэдэнэр элүүрые хамгаалгын талаар менеджментын курсануудые эмхидхэдэг. Сербскэ предпритинуудай хүтэлбэрилэгэ Европын менеджментдэ дүтэрхы байна. Манай предпритинуудай



хүтэлбэрилэгшэд тэдэнэй дүршэлтэй тон хайнаар танилсаа.

Янжама КИМ.

Р-Н.БАЗАРОВАЙ фото.



«МОНАСТЫРИ РИНЧЕН САНГПО»

В Художественном музее имени Ц.Сампилова до 24 июля проходит фотовыставка «Монастыри Ринчен Сангпо» историка искусства, кинематографиста и фотографа из Индии Беноя К.Бехля, организованная БНЦ СО РАН.

«Расположенные среди песчаных пустышей и необъятных суровых гор, монастыри Ринчен Санг-

по выстроены в небольших оазисах в долинах рек, протекающих в загималайском регионе. Входящий в них человек оказывается в царстве великолепного изобразительного искусства. Живопись и скульптура этих монастырей являются шедеврами изобразительного искусства всех времен и народов.

- В индийской философии эстетики есть постулат о том, что экстаз, испытываемый человеком

при виде чего-либо, действительно прекрасного, будь то объект природы или предмет искусства, является сродни самой Брахмананде - последнему наслаждению спасения. Созерцание красоты является одним из высших состояний человека, в момент которого он испытывает связь со всем мирозданием: состоянием, в котором человек стряхивает с себя все оковы материального мира и ощуща-

ет счастье единства с божественным. Таким образом, экстазическая реакция на красоту виделась как вспышка осознания самого смысла жизни, - пишет Беной К.Бехль.

Дулма БАТОВА.
НА СНИМКАХ АВТОРА:
Борис Базаров и Беной К.Бехль торжественно открывают выставку; Храмовый комплекс Табо, Спити.

В настоящий момент сайт конкурса (www.minpriroda-rb.ru/burchudo) посетило 24642 человек. В поддержку номинантов в адрес оргкомитета поступило от 8287 граждан 35038 купонов (ТОП-21). Активную гражданскую позицию по поддержке номинантов посредством купонов показали граждане Курумканского (16853), Прибайкальского (5684), Закаменского (3798), Кяхтинского (3320), Северо-Байкальского (3128), Кабанского (860), Тункинского (741), Баунтовского (504), Заиграевского (140) районов. Возможность интернет-голосования через сайт конкурса воспользовались 686 посетителей.

Ознакомиться с уникальными природными объектами и комплексами, прошедшими в III этап (финал 01.07 - 26.08.2009 г.), а также проголосовать за определение 7 финалистов можно на странице «Голосование III этап» (www.minpriroda-rb.ru/burchudo/golos3.php).

На странице «Символика» (www.minpriroda-rb.ru/burchudo/tributes.php) размещен купон (ТОП-7) голосования по III этапу, который вы можете скачать, распечатать и раздать всем желающим, чтобы поддержать финальное голосование за номинантов в III этапе конкурса - определение «7 чудес природы Бурятии».

Министерство природы республики информирует, что бланк купона может быть скопирован. Одно лицо не может проголосовать более 57 раз.

Заполняя купон, вы соглашаетесь с правилами и порядком проведения конкурса. Заполненные купоны предоставляются до 26 августа по адресу: 670034, Республика Бурятия, г. Улан-Удэ, ул. Революции 1905 г., 11 «а» или за 6 дней до завершения голосования по III этапу, ответственному лицу по взаимодействию в проведении конкурса на территории района. Дополнительная информация об оргкомитете, правилах и сроках проведения конкурса на www.minpriroda-rb.ru/burchudo и по тел. (3012) 55-29-45.

Дулма БАТОВА.

НЮТАГТАА ХҮДЭЛХЭ АРГАТАЙ БОЛОХО



Буряад Республикын залуушуулай Правительство энэ зунайнгаа ажал эхилбэ. Ная үнгэрхэн зүблөөн дээрэ залуушуулай нүүдэл тухай хэлсэгдэһэн байна.

Буряадай Республикын хуралсалай болон эрдэмэй ухаанай министрэй уялгыг дүүргэгшэ Дмитрий Тихов-Тинниковэй хэлэхээр, нёдондо жэл республикаһаа 700 зон нүүжэ гараа. Урда жэлдэнь 300 гаран зон

нүүжэ ябаһан байна. Тиймэхээ нүүдэлшэдэй тоо хоёр дахин бодоо.

Залуушуул Зүүн Европо руу олоороо гараад ябанхай. Прага, Варшава гэхэ мэтэ хотонуудаар манай залуушуул ажал хэнэ, хурана. Залуу эрдэмтэд Хитад, Солонгос оронууд руу ябанхай. Энээн тушаа "Эйдос" гэжэ социологиин талаар албанай директор Л.М.Итигилова хөөрэнэ.

Республикын хүдөө нютагуудай залуушуул нютагаа бусахаяа һананагүй. Тэдэнэр заатагүй Улаан-Үдэдэ түбхинэхэ гэжэ оролдоно. Тиймэхээ нийслэл түб хото соохи квартирануудай арендын сэн жэл бүри дээшэлнэ гээд Л.М.Итигилова тэмдэглэнэ.

- Аренднэ гэр байра залуушуудда барижа үгэе, - гээд тэрэ зүблөөндэ хабаадагшадта хандаа. Иймэ түхэлэй гэр барилгын талаар федеральна программа байгуулагданхай, тиймэхээ гүрэн доторхоо мүнгэн һомологдохо юм.

Кризисэй үедэ ажалай талаар баһал зогсолто болохой. һүүшын үедэ ЦЗН руу 30 мянган зон хандаһан байна, тэдэнэрэй 11 мянганиинь залуушуул. Ажалтай болоһоной тоо 2829 хүн. 159 залуушуул өөрын хубийн хэрэг эрхилбэ.

Хүдөө нютагуудта хүдэлхэ дуратайшуудда Правительствын зүгһөө туһаламжа үгтэхөөр хараалагдана. Тийн тус арганууд мүнгэнэй һомолологгүй байһандаа баһал зондо хүрэнгүй үлэшэнэ.

- Залуушуулай нүүдэл усадхаһын түлөө Правительствын дэргэдэ программа байгуулаха хэрэгтэй, - гээд Буряад Республикын социальна хүгжэлтын талаар Правительствын Түрүүлэгшын орлогшын уялгыг дүүргэгшэ Алдар Дамдинов хэлэхэн байна.

Янжама КИМ.
 Автай фото.

ПОЛОЖЕНИЕ О межрегиональной научно-практической конференции, посвященной 100-летию ЭРДЫНЕЕВА Рэгзэна Эрдынеевича

В соответствии с государственной программой «Патриотическое воспитание граждан РФ на 2006-2010 гг.», в рамках 350-летия вхождения Бурятии в состав России, и в целях увековечивания памяти Р.Э. Эрдынеева, бурятского летописца, краеведа, улигершина, проводится научно-практическая конференция.

Цель: Содействие сохранению, развитию, пропаганде национальной культуры бурятского фольклора.

Задачи:

- приобщение школьников к бурятскому летописанию, знакомство с личным архивом Р.Э. Эрдынеева;

- формирование навыков составления родословной с использованием методики Р. Эрдынеева;

- проведение конкурса улигершинов;

- презентация книги «Ульгэршэн Р.Эрдэнийн суглуулбари» («Хүхэдүүр, Мэргэн баатар» ульгэр, угай бэшэгүүд, шүлэгүүд, дуунууд).

Время и место проведения: конференция проводится в сентябре месяце 2009 года в селе Усть-Эгита Еравнинского района РБ. Точные сроки будут сообщены дополнительно.

Участники, условия проведения: Научные работники, делегации улигершинов из районов РБ и Усть-Ордынского и Агинского национальных округов.

Учёные представляют доклады по бурятским летописям, вариантам бурятских улигеров. Конкурс улигершинов пройдет по трем возрастным группам: до 13 лет, от 13 до 17 лет, от 17 и старше.

Награждение: Оргкомитет награждает лучших улигершинов, занявших призовые места, а также присуждает Гран-при по возрастным группам.

Организаторы: ВАРК, РНМЦ, Администрация МУО «Еравнинский район», РУО, РУК Еравнинского района, АМО «Усть-Эгитуйское», МОУ «Усть-Эгитуйская средняя общеобразовательная школа» имени Р.Ц. Банзарона, Усть-Эгитуйский СДК.

Финансирование: Проведение межрегиональной конференции финансирует администрация Еравнинского района, АМО «Усть-Эгитуйское». Расходы, связанные с проездом, несут командирующие организации.

Организационный взнос с участников конкурса улигершинов - 200 рублей.

Оргкомитет.

МЭДЭЭЖЭ ПСИХОЛОГ - УЛААН-ҮДЭДЭ

Буряадай Үндэһэтэнэй номой сангай медиа-түбтэ Москвагай мэдээжэ психолог Анатолий Некрасовтай уулзалга үнгэрөө.

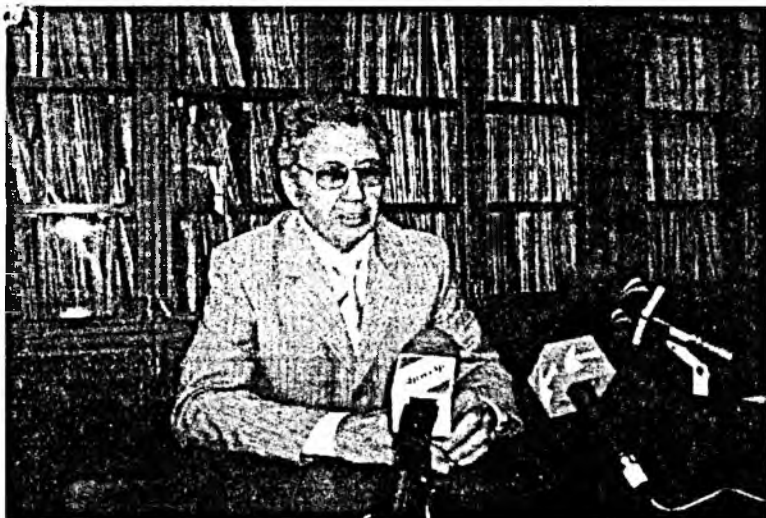
Анатолий Александрович Некрасов Россин Уран зохёолшодой холбооной гэшүүн, олонийтын ажал ябуулагша, педагог.

Гэр бүлэ болоод хамтарһан эрэ эхэнэрэй хоорондохи харилсаанай темээр психолог 20 гаран ном хэблүүлэн гаргуулба. Анатолий Некрасов тус темэ дээрэ 15 жэлэй туршада хүдэлнэ.

Анатолий Александрович Гэр бүлын уласхоорондын академиин вице-президент, "Зол жаргалтай гэр бүлэ" гэжэ түлэбэй автор.

Тус проектнэ Росси доторхи 40 регионуудаар ехэ амжалтатайгаар ябуулагдана. Психолог манай эндэхи гэр бүлэнүүдтэ хамгаалгын түб нээхэ зорилготой.

Янжама КИМ.
 Автай фото.



ГЭРТЭЭ ГОДЛИНУУДНАЙ МЭРГЭН БАЙХАГҮЙ ЮМ ГҮ?

Үсэгдээр Улаан-Үдэ хотодо һур харбалгаар Россин чемпионат эхилээ. Республикыннай нийслэл хото түрүүшынхнээ иймэ ехэ мурьсөө угтан абажа байна. һур харбалга манай республикада спортын гол зүйл болоно гэжэ булганда мэдээжэ. Манай һур харбагшадтай туйлалтанууд тон үндэр юм. Дэлхэйн, Европыншые чемпионуудай, Олимпиин нааданда хабаадагшадтай алдар суу аяр хаагуур таранхай. Тийгэбшье тэдэнэрэй нютагтаа үнгэргэгдэхэ чемпионадта заал һаа шүүхэ оролдолго гаргаха гэшэ асуудалгүй. Спортын мэргэжэлтэд, хоригшод, юрыншые харгашад найдалаа Бальжинима Цыремпилов, Наталия Эрдынеева, Мирослава Дагбаева болон бусадтай холбоно. Мэргэжэлтэд элдэб янзын табан медальнуудые манай тамиршад шүүжэ абаха гэжэ багсаамжална.

Июлиин 28 болотор үнгэргэгдэхэ энэ чемпионадай дүнгүүдээр Россин суглуулагдамал командын гэшүүд элирүүлэгдэхэ юм. Урда Солонгосто байгша оной сентябрь һарада үнгэргэгдэхэ дэлхэйн чемпионадта хабаадаха эрхэдэ тэдэнэр хүртэхэ.

Мүн тус чемпионат Лондон хотодо үнгэргэгдэхэ олимпиадада бэлэдхэл болохо. Манай хото Россин түрүү тамиршад ерээ. Чемпионадай дүүрэмсээр, «Байгалай годлинууд» гэхэн Уласхоорондын мурьсөөн үнгэргэгдэхэ.

Лопсон ГЕРГЕНОВ.

ТОБШОХОНООР

Республикыннай соёлой министр Тимур Гомбожапович Цыбиков энэ тушаада ороһоор 100 үдэр соо хэһэн ажал хэрэгүүд, бэлүүлхэн уг зорилгонууд, мүн саашанхи түсэбүүд тухайгаа олонийтын, журналистнуудай урда тоосожо, мэдээсэлэй сонинуудта гаргажа байна. Удаадахи «Дүхэригтэмнай» журналист Наталья Улановагай хэһэн хөөрэлдөө уншагшадайнгаа һонорто дуулгахабди гэжэ сонсохонобди.

Санкт-Петербургийн театрай, киногой болон хүгжэмэй академиин 3-дахи курсын оюутад сут һурадаг нүхэдтээ «Бидэ артистнууд, хүгжэмшэд, акробадууд, шогтой зон...» гэхэн концертнэ программаа июлиин 22-то, 23-да харуулха юм. Х.Намсараевай нэрэмжэтэ Буряад драмын академическэ театрай ерээдүйн артистнууд болохо хүсэлтэй 11 оюутад нүхэдөөрөө табиһан концертнэ шоутой, тэдэнэй пресс-конференцитэй удаадахи сониндомнай танилсаһат гэжэ мэдээсэнобди.

Буряадай Гүрэнэй филармониин дарганар, ВСГАКИ-гай театральна кафедрин багшанар, бэлигтэй дуушад Эржена, Саяан Жамбаловтан хүгжэмтэ зүжэгүүдтэ хабаадаха ерээдүйн оюутадые курсада абажа байна. Августын 5-да үдэшэлэн Гүрэнэй филармониин концертнэ зал соо бэлигтэй залуу оперно дуушан, бүхэроссин олон конкурснуудай лауреат Чингис Аюшеев бэлигтэ харуулха юм.

80 һаһанайнгаа ойн баярые бэлиг талаантай уран зохёолшо, прозаик, олон захата бүтээһэн, Ага тоонотой Самбу Норжимаевич Норжимаев һаяар тэмдэглэхэ түсэбтэй. Августын 7-до Түүхын музейн филиал болохо Искусствын, соёлой музей соо 80 һаһанайн ойд зориулагданай литературна үдэшэ үнгэргэгдэхөөр хараалагданхай.

Бэлигма ОРБОДОЕВА.

Засагай дээдын зургаануудта

БУРЯАДАЙ ПРАВИТЕЛЬСТВО:
ҮДЭР ҮДЭРЭЙ ҮЙЛЭ ХЭРЭГҮҮД

2009 оной июлиин 13-17

Июлиин 13-да Буряад Республикын Президент - Правительствын Түрүүлэгшэ Вячеслав Наговицын Правительствын гэшүүдтэй болон гүйсэдхэлгын эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдтэй түсэблэлгын зүблөө үнгэргөө.

Тус зүблөөн дээрэ Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын Нэгэдэхэ орлогшын уялга гүйсэдхэгшэ байгша оной июлиин 30-да РФ-гэй Президентын гар табилгаар баталагдаһан «РФ-гэй Эрхэтэдэй кодексн 424-дхи статьягай нэгэдэхэ хубида хубилалта оруулха тухай» гэнэн Федеральна хуули тухай дуулгаа.

РБ-гэй экономикын министрэй уялга гүйсэдхэгшэ республикын ажалтай дэлгүүрэй байдал ба салин түлэлгын талаар ушарһан үри тухай мэдээсэ. РБ-гэй байгалиин нөөснүүдэй талаар министр Москва хото командировко ошожо ерэнэн тухайгаа тоосоо.

Барилгын болон ЖКХ нэлыбэн шэнэлгын талаар министрэй орлогшо аймагуудай депутадуудай соведүүд дээрэ гэр байра бариха талаар компексно програмануудые баталан абаха ба гэр байра барилгада бодото дээрнэ газар хубаарилжа үгэхэ тухай болон байгша оной июлиин 1-дэ РФ-гэй Президентын гар табилгатай «2009 ондо ЖКХ нэлыбэн шэнэлгэдэ туһалха Жаса» гэнэн гүрэнэй корпорациин РФ-гэй субъектүүдтэ ба муниципальна байгуулалтануудта мүнгэ зөөриин талаар туһа үгэрхэ тухай» гэнэн Федеральна хуули тухай мэдээсэ.

Июлиин 13-да пресс-конференци дээрэ Вячеслав Наговицын Байгалай экономика дүнгүүдээр республикын олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлнүүдэй сурбалжалагшад асуудалнуудта харюусаа. Энэл үдэр Буряадай Президент хэдэн уулзалгануудые үнгэргэһэн байна: тэрэ тоодо «Байкальская лесная компания» ОАО-гой генеральна директор Е.В.Прудзетэй, «Селенгинский ЦКК» ОАО-гой генеральна директор К.М.Прошкинтой, социальна хамгаалгын талаар РБ-гэй министр Н.Н.Хамановатай, экономикын министр Т.Г.Думноватай.

Июлиин 14-дэ «Салин түлэлгын талаар ушарһан үри усалха ажал ябуулга тухай» гэнэн асуудалаар хүн зоний дунда үгытэй байдал доошолуула, ажалтай салин түлэлгы гуришуулха Комиссиин зүблөө үнгэргөө. Гэхэтэй хамта «Буряад Республикада коммунальна нөөснүүды хэрэглэлгы түлбэритэ болгохо системэ байгуулга» гэнэн тухай зорилготой республиканска программын проектээр, Түгнэ нууринда футбол талмай заһабарилха асуудалаар суглаануудые үнгэргөө.

Июлиин 15-да Вячеслав Наговицын федеральна засагай зургаануудта ажал ябуулха зорилготойгоор Москва хото ниидэ.

Энэл үдэр Буряадай Президент республиканска онкодиспансерэй каньон ба хирургическа корпусой түлэб зохёло, саашан тэрэниие бариха ба онь-ножороулха талаар үнгэргэгдэһэн конкурсо хабарадан компануудтай танилсаа.

Тус танилсалга Россин Федерациин Президентын дэргэдэхэ Буряад Республикын бүрин эрхэтэ түлөөлгын байшан соо үнгэрөө. Энэл онкологин талаар түрүү мэргэжэлтэдтэй, эрдэмтэдтэй, рак үбшэ эмнэхэ талаар һүүлэй үсын тухай оньһон түхээрэлгнүүдые бүтээдэг компанинуудай түлөөлэгшэдтэй уулзаа.

Эгээ һайн программа болон түлэбүүд хоёр жэлэй туршдаа, Буряадай Росси гүрэнэй бүридэлдэ һайн дураар ороһоор 350 жэлэй оёе тэмдэглэхэ талаар дурадхалнуудые оруулха тухай, мүн 2009-2010 онуудай түлэлгын хаһада бэлдэлгэ тухай түсэблэлгын зүблөөн бүхэн дээрээ мэдээсэһынь захираа.

Июлиин 16-да «Хүн зоние социальна хамгаалгын талаар ажалда шэнэ технологои хэрэглэлгэ» гэнэн темээр СФО-гой социальна хамгаалгын талаар регионууд хоорондын Ассоциациин үнгэргэһэн зүблөөндэ хабаадаа.

Нарайлалгын асуудалнуудые шэнжэлдэг Соведэй, бэлигтэй залуушуудые дэмжэхэ Комиссиин, һур харбалгаар Россин чемпионат үнгэргэхэ эмхидхэлэй хорооной ажалда хабаадаа.

Сергей Лысцевэй толгойлдог РФ-гэй Президентын дэргэдэхэ Буряад Республикын бүрин эрхэтэ түлөөлгын зургаанда «Москвагай үдэрнүүдые Буряад Респуб-ликада» үнгэргэлгэдэ бэлдэлгэ; республикын туризмда инвестицинуудые дэмжэхэ, урагшатай бизнес-түлэбүүдые дэмжэхэ, Буряадай ипподром заһабарилха асуудалнуудаар ажал ябуулагдаа.

асуудалнуудаар зүблөөнүүдые үнгэргөө. «Парус» гэнэн корпорациин түлөөлэгшэдтэй, Энэдхэгэй Владивостогдохи Генеральна консул Вивек Кумартай, ажабайдалай хэсүү байдалда ороһон үхибүүдые дэмжэхэ Жасын түрүүлэгшэ М.В.Гордеева гэгшэдтэй уулзаа. Мүн тиыхэдэ ажалтай талаар хэдэн зүблөөн, суглаан, конференцинуудтэ хабаадаа. Буряад Республикада гадаадаһаа ородог архин продукци хинаха, шанарай талаар конференци үнгэргэхэ, медицинын ба һуралсалай эмхинүүдтэ гадаадаһаа аса-рагдаһан эдэе хоолой зүйлнүүдые һэлгэхэ, хойто аймагуудта эдэе хоол, тоһо түлишэ болон бусад хэрэгсэлнүүдые зөөжэ абаашаха, ойн түймэр сараха, һэргылхэ асуудалнуудаар хэдэн уулзалгануудые үнгэргөө.

Инфраструктура хүгжөөлгын талаар Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Александр Фоменко июлиин 13-да «Улаан-Үдэ -Турунтаево-Курумкан-Новый-Уоян» гэнэн авто-харгы заһабарилгын талаар гараһан бэрхшээлнүүдые хаража үзөө. Социальна талаар хамгаалагдаагүй эрхэтэдэй аюулгүйе сахиха гэнэн федеральна хуулига шийдхэ-бэринүүдэй хазагайруулгануудые заһаха ба үхибүүдэй сүүдхэ дүүрэн байрладаг социальна байрануудта аюулгүйе сахиха асуудалнуудые шийдхэхэ талаар зүблөө үнгэргөө.

Июлиин 14-дэ Александр Фоменко республикын зүгһөө «РФ-гэй гүрэнэй хилэ 2011-2016 онуудта» гэнэн ФЦП-гэй түлэб бэлдэхэ тухай ороһон дурадхалнуудые хаража үзөө. РБ-гэй Транспортн министрестын зүгһөө республикын муниципальна байгуулалтанууд, хотонууд ба регионууд хоорондын маршрутнуудта гурим сахиха асуудалаар ажал ябуулаа. Улаан-Үдын трамвайн зай заһабарилха, Ивалгын аймагай харгынуудые заһабарилха хэрэгээр зүбшэн хэлсэ.

Июлиин 15-да тэрэ Тарбагатайн аймагай гуйлаатай тус аймагай социальна байрануудта түймэрэй талаар аюулгүйе сахиха тухай хөөрэлдөө, 2009-2010 онуудай намар, үбэлэй хаһада ТЭЦ-1, ТЭЦ-2 хэр зэргэ бэлэн байһыне шалгаха РФ-гэй минэнергын комиссиин хүтэлбэрилэгшэтэй, РБ-гэй бага гидроэнергетикые хүгжөөхэ талаар «МНТО ИНСЭТ» ЗАО-гой, «ТДФ Экотех СПб» ЗАО гэнэн немец-австришвейцарска консорциумой түлөөлэгшэдтэй уулзаа.

Июлиин 16-да Александр Фоменко «МРСК-Сибири» ОАО-гой филиал - «Бурятэнергын» инвестиционн программатай танилсаа, удаань эрхэтэдые хубинн асуудалнуудаар хүлээн абаа.

Социальна хүгжэлтын талаар Буряад Республикын Түрүүлэгшын орлогшын уялга гүйсэдхэгшэ Алдар Дамдинов июлиин 13-да социальна һалбарида хабаатай министрествэнүүдтэй, эмхи зургаануудтай түсэблэлгын зүблөө үнгэргэхэдөө, Байгалай экономикын хуралдаанай үедэ үнгэргэгдэһэн «түхэрээн шэрээнүүдэй» дүнгүүдые зүбшэн хэлсэ. Буряадай Россин бүридэлдэ һайн дураар ороһоор 350 жэлэй оёе тэмдэглэхэ талаар дурадхалнуудые оруулха тухай, мүн 2009-2010 онуудай түлэлгын хаһада бэлдэлгэ тухай түсэблэлгын зүблөөн бүхэн дээрээ мэдээсэһынь захираа.

Июлиин 16-да «Хүн зоние социальна хамгаалгын талаар ажалда шэнэ технологои хэрэглэлгэ» гэнэн темээр СФО-гой социальна хамгаалгын талаар регионууд хоорондын Ассоциациин үнгэргэһэн зүблөөндэ хабаадаа.

Июлиин 17-до залуушуулай бусалгын миграциин асуудал шийдхэхэ эмхинүүд хоорондын ажалай бүлэгэй зүблөөндэ хабаадаа.

Нарайлалгын асуудалнуудые шэнжэлдэг Соведэй, бэлигтэй залуушуудые дэмжэхэ Комиссиин, һур харбалгаар Россин чемпионат үнгэргэхэ эмхидхэлэй хорооной ажалда хабаадаа.

Сергей Лысцевэй толгойлдог РФ-гэй Президентын дэргэдэхэ Буряад Республикын бүрин эрхэтэ түлөөлгын зургаанда «Москвагай үдэрнүүдые Буряад Респуб-ликада» үнгэргэлгэдэ бэлдэлгэ; республикын туризмда инвестицинуудые дэмжэхэ, урагшатай бизнес-түлэбүүдые дэмжэхэ, Буряадай ипподром заһабарилха асуудалнуудаар ажал ябуулагдаа.

Буряад Республикын Арадай Хуралай түсэблэлгэн хэмжээ ябуулганууд

2009 оной июлиин 20-24

I. БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ М.М.ГЕРШЕВИЧЭЙ ДЭРГЭДЭ ҮНГЭРГЭГДЭХЭ ТҮСЭБЛЭЛГЫН ЗҮБЛӨӨН

- Зүблэхэ зүйл: 1. Буряад Республикын Арадай Хуралай хороонуудай 2009 оной июлиин 13-һаа 17 болотор дүүргэһэн хүдэлмэри тухай мэдээсэл (элидхэлшэ, хороонуудай түрүүлэгшэнэр) 20.07 9.00 Бага танхим 2. Буряад Республикын Арадай Хуралай 2009 оной июлиин 13-һаа 17 хүртэр бэслүүлһэн хэмжээ ябуулганууд тухай Эмхидхэлэй таһагай мэдээсэл (элидхэлшэ А.Ф.Густятинский) 3. Буряад Республикын Арадай Хуралай хиналтын документнүүдые гүйсэдхэлгын ябаса тухай Эмхидхэлэй таһагай мэдээсэл (элидхэлшэ А.Ф.Густятинский) 4. Буряад Республикын хуулинуудые федеральна ёһонуудтай зохилдуулһон хойноһоо хинаха тухай (элидхэлшэ А.Ф.Густятинский) 5. Буряад Республикын Арадай Хуралай 2009 оной июлиин 13-һаа 17 хүртэр түсэблэлгэн хэмжээ ябуулганууд тухай (элидхэлшэ А.Ф.Густятинский) 6. Хуули ёһоний управлениин 2009 оной июлиин 13-һаа 17 хүртэр хугасаада хэһэн хүдэлмэри тухай мэдээсэл (элидхэлшэ А.И.Ускова) 7. Мэдээсэлэй-шэнжэлгын управлениин 2009 оной июлиин 13-һаа 17 хүртэр хэһэн хүдэлмэри тухай мэдээсэл (элидхэлшэ О.Ю.Чимитдоржисва) 8. Буряад Республикын Арадай Хуралай 2009 оной июлиин 13-һаа 17 хүртэр ажал ябуулга тухай республикын олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлнүүдтэ толилогдоһон материалнуудай шэнжэлэл тухай мэдээсэл (элидхэлшэ Н.Г.Бадмасва).

II. БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ХЭРЭГҮҮДЫЕ ЭРХИЛЭГШЭ-АППАРАДАЙ ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭ В.Б.ЭРДЫННЭВЭЙ ДЭРГЭДЭ ҮНГЭРГЭГДЭХЭ ХҮДЭЛМЭРИЙН ЗҮБЛӨӨНҮҮД

- Зүблэхэ зүйл: 1. Буряад Республикын Арадай Хуралай 2009 оной июлиин 20-һоо 24 хүртэр түсэблэлгэн хэмжээ ябуулганууд тухай 2. Буряад Республикын Арадай Хуралай хиналтын документнүүдые гүйсэдхэлгын байдал тухай 3. Элдэб асуудалнууд 20.07 13.30 Бага танхим БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ХОРООНУУДА Тухай Буряад Республикын Арадай Хуралай бюджетэй, налогуудай болон финансын талаар хороон (Түрүүлэгшэнь Ц.Д.Э.Доржисва) Зүблэхэ зүйл: 1. Буряад Республикын Арадай Хуралай элжээтэ арбан нэгэдхи сессидэ зүбшэн хэлсэхэ асуудалнууд Долоон хоногой туршда

Буряад Республикын Арадай Хуралай гүрэнэй байгуулалтын, ноугатай өөһэдн хүтэлбэриин, хуули ёһоний болон гүрэнэй албанай асуудалнуудай талаар хороон (Түрүүлэгшэнь А.С.Скосырская) Зүблэхэ зүйл: Буряад Республикын Арадай Хуралай элжээтэ арбан нэгэдэхэ сессидэ зүбшэн хэлсэхэ асуудалнууд 22.07 15.00 каб.323

Зүблэхэ зүйл: «Пунгалтын хуулига ёһонуудай асуудалнуудаар Буряад Республикын зарим хуулига актнуудта хубилалтануудые оруулха тухай» гэнэн Буряад Республикын хуулиин түлэб тухай 23.07 10.00 каб.323

Арадай Хуралай Түрүүлэгшын орлогшо А.С.Корсеновой дэргэдэ зүблөөн Зүблэхэ зүйл: Амарлагдаһан түсэбөөр 24.07 каб.326

Буряад Республикын Арадай Хуралай газарай асуудалнуудай, аграрна политикын болон эд хэрэглэлгын дэлгүүрэй талаар хороон (Түрүүлэгшэнь В.А.Павлов) Зүблэхэ зүйл: «Хүдөө ажахын ёһоор хэрэглэлэй газар ашаглаха тухай» (Зүүн зүгэй, Сибириин болон Алас-Дурна зүгэй үсөөн тоото арадуудай бүридэлдэ ородог зоно ба тэднэй эблэнүүдтэ гүрэнэй болон муниципальна байгуулалтын мэдээн доро байһан газар түлөөлөгшүүгөөр эдлүүрилхынь дамжуулха гэнэн хубидань) гэнэн Федеральна хуулиин 10-дахи статьяда ба «Россин Федерациин Газарай Кодекссые хүсэндэнь оруулха тухай» гэнэн Федеральна хуулиин 3-дахи статьяда ба Россин Федерациин Газарай кодексн 24-дхи статьяда хубилалта оруулха тухай» № 214488-5 федеральна хуулиин түлэб тухай - Россин Федерациин Федеральна Суглаанай Федерациин Совет дурадхана 21.07 14.00 каб.119

Зүблэхэ зүйл: «Россин Федерациин Газарай кодекссые хүсэндэнь оруулха тухай» (саг үргэлжэ газар хэрэглэхэ эрхэ хүсэндэнь оруулхын болзор һунааха ба тухай хуулига дуримгүйгөөр газар хэрэглэхэ болон барилга хэхээ газар абылгы хорихо гэнэн хубидань) гэнэн Федеральна хуулига хубилалтануудые оруулха тухай» № 198519-5 федеральна хуулиин түлэб тухай -

Россин Федерациин Федеральна Суглаанай Гүрэнэй Дүүмын депутат К.В.Бессчтнов дурадхана 22.07 14.00 каб.119

Зүблэхэ зүйл: «Россин Федерациин Эрхэтэдэй кодексн 1501-дхи статьягай дүрбэдэхэ хубида хубилалта оруулха тухай» (эд бараанай тэмдэг абаха мэдүүлгын экспертизэ хэлгын болзор утадхаха тухай) №217039-5 федеральна хуулиин түлэб тухай 23.07 14.00 каб.119

Буряад Республикын Арадай Хуралай регионууд хоорондын холбоонуудай, үндэһэтнэй асуудалнуудай, залуушуулай политикын, нийтын болон шажан мүргэлэй нэгэдэлнүүдэй талаар хороон (Түрүүлэгшэнь В.Р.Булдасва) Зүблэхэ зүйл: «Буряад Республикын зарим хуулига актнуудта хубилалтануудые оруулха тухай» гэнэн Буряад Республикын хуулиин түлэб тухай 20.07 9.00 каб.212

Зүблэхэ зүйл: «Буряад Республикын гүрэнэй национальна политика тухай» гэнэн Буряад Республикын хуулиин түлэб тухай 21.07 9.00 каб.212

Зүблэхэ зүйл: «Физическэ культура болон спорт тухай» гэнэн Буряад Республикын Хуулиин гүйсэдхэлгын ябаса тухай» гэнэн темээр «түхэрээн шэрээ» үнгэргэлгэдэ бэлдэхэ тухай 23.07 10.00 каб.212

Буряад Республикын Арадай Хуралай социальна политикын талаар хороон (Түрүүлэгшэнь А.Т.Стопичев) Зүблэхэ зүйл:

1. «Эрхэтэдэй элүүрые хамгаалга тухай Россин Федерациин хуулига ёһонуудай Үндэһэ һууриин 39-дхи статьяда хубилалтануудые оруулха тухай ба Россин Федерациин зарим хуулига актнуудта хубилалтануудые оруулха тухай» федеральна хуулиин түлэб тухай 2. «Наркотическа хэрэгсэлнүүдые ба психотропно болосуудые хуули бусаар хэрэглэхэнэй түлөө уголовно харюусалга шангадхаха зорилготойгоор Россин Федерациин Уголовной кодексдо хубилалтануудые оруулха тухай» гэнэн федеральна хуулиин түлэб тухай 3. «Россин Федерациин Ажалай кодексдо хубилалтануудые оруулха тухай» гэнэн федеральна хуулиин түлэб тухай

Зүблэхэ зүйл: 1.«Үншэн үхибүүдые ба эхэ эсэгын харуунагуй үлэһэн үхибүүдые социальна дэмжэлгын талаар нэмэлтэ харюусалга тухай» Федеральна хуулига хуулида хубилалтануудые оруулха тухай» гэнэн федеральна хуулиин түлэб тухай 22.07 14.00 каб.218

2. «Россин Федерацида үхибүүдэй эрхэнүүдэй гол харюусалга тухай» гэнэн Федеральна хуули гүйсэдхэхын тула Буряад Республикын хуулиин түлэб бэлдэхэ тухай 22.07 14.30 каб.218

Ажалай талаар нүүдэл зүблөөн Зүблэхэ зүйл: 1. «Буряад Республикада үхибүүдэй амарха ба элүүржэхэ эрхэ хангаха тухай» Буряад Республикын Хуули Ивалгын аймагта бэслүүлгэ тухай 21.07. Ивалга һуурин 2. Улаан-Үдэдэ гүрэнэй зүгһөө социальна туһаламжа абаха эрхэтэй хүн зоние хэрэгтэй эмээр хангаха программын бэслүүлгэ тухай 22.07. Улаан-Үдэ хото

Буряад Республикын Арадай Хуралай экономика политика, байгалиин нөөснүүдые хэрэглэлгын болон оршон тойронхине хамгаалгын талаар хороон (Түрүүлэгшэнь В.Г.Ирильдесва) Ажалай талаар нүүдэл зүблөөн

Зүблэхэ зүйл: «Буряад Республикын курортнууд ба эмшолгын -элүүржүүлгын газарнууд тухай» гэнэн Буряад Республикын Хуули бэслүүлгэ тухай 21-24.07 Баргажанай ба Хурамхаанай аймагууд

III. БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ АЖАЛ ЯБУУЛГЫЕ ОЛОНДО МЭДЭЭСЭЛГЭ Арадай Хуралай ажал ябуулгы республикын олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлнүүдтэ мэдээсэлгын шэнжэлэл бэлдэлгэ 24.07 Ажалай талаар үнгэргэгдэһэн нүүдэл зүблөөнэй ажалыс мэдээсэлгэ 21-24.07 Буряад Республикын Арадай Хуралай бодото документнүүдые хэблэлгэ долоон хоногой туршда Мэргэжэлтэ һайндэрнүүдтэ амаршалгануудые бэлдэлгэ Долоон хоногой туршда Арадай Хуралай сайт шэнэлэлгэ

IV. ЭРХЭТЭДЫЕ ХҮЛЭЭН АБАЛГА Ц.Б.Батусев - Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшын орлогшо 20.07 14.00-17.00 каб.118/233

А.Т.Стопичев - Буряад Республикын Арадай Хуралай Социальна политикын талаар хорооной түрүүлэгшэ 21.07 15.00-17.00 каб.118/218

V. КОМАНДИРОВКОНУУД А.Т.Стопичев - Загарайн аймаг, һунгуулиин тойрогто хүдэлмэри 24.07.



Буряад ороной Росси гүрэндэ хамжаһанай 350 жэлэй ойдо

ҮНДЭР НАНАТАЙ ДЕПУТАТ

Буряад арадай соёлой, шажанай, ништын эгэбхитэнэй,
Буряад Республикын соёлой габьяата хүдэлмэрлэгшэ
Рэгзэн Эрдыеевич ЭРДЫНЕЕВЭЙ 100 жэлэй ойдо



Сэлгээн Уужам Яруунын баруун-хойто буланда оршодог «Победа» колхозой түб нуурин болохо Эгэтын-Адагай үргэн үйлсөөр нүдэндөө хара шэлтэй, саб байса хубсаланхай, үндэр наһатай болобошье, үшөөл хүнгэжэнөөр, гартаа бариһан нарин сагаан тулгуураараа харгыга тэмтэрэн ябаһан үбгэнэй уулзаһан зон - хүгшэн залуугүй, үбгэд үхибүүдгүй «Базарай баабай, сайн байна!» - гэжэ мэндэшэлэцэ. Үбгэн харюудань мэндэшэлхэдээ, абяагаарнь алдуугүй танидаг тула, нэгэ хэдэн үгөөр хониноо хөөрэдэжэ, ажал хэргээрнь хонирхоод саашаадаг.

Энэ хадаа Рызген Эрдыеевич Эрдыеевич гээшэ. Наһатай болооб гээд гэртээ нуужа байдаггүй, холо ойро болон юмээр хонирхожо, нютагайнгаа зоной хэжэ байһан ажал хэрэгтэ шадал зэргээрээ оролсожо ябадаг үбгэн юм. Тиймэһээл нютаг нугадаа хүндэтэй хүнүүдэй нэгэн болонхой. Мүнөөшье Эгэтын-Адагай сомоной Сөведэй депутат хэн тула сомон зүблэдэ зарлагдаһан сессидэ ошожо ябаба ха юм.

Энэ үбгэнэй ута наһанай баян намтарай зарим нэгэ баримтатый танилсабал, урагшаа ханаатай, эдэбхи ехэтэй хүн байһаниинь элрхэ байха.

Рызген Эрдыеевич Эрдыеевич 1909 ондо энэл нютагта түрэн байһа. Арбаад наһаяа алажа ябахадаа, хүндэ үбшэндэ дайруулжа, хоёр нүдэ хохор болоһон юм. Гэбэшье булад хатуу зоригтой, шударгы ханаатай энэ хүн голхоржо, уйдажа нуугаагүй, орон доторнай боложо байһан хубисалта сагые зүбөөр ойлгожо, нютагайнгаа зонтой хамта шэнэ байдалай барилгада хам ороһон юм.

1929 ондо Эгэтын-Адагта комсомолой үүр бии болгодоо. Тэрэнэй түрүүшын гэшүүдээр Цыремпил Гомбоев, Дулма Доржиева, Базаржаб Гончиков, Цырен-Дари Дондоков, Рызген Эрдыеевич гэгшэд абтаһан юм.

1931 ондо Р.Э.Эрдыеевич партия гэшүүндэ кандидатаар абтажа, «Үнэн ажал» гэжэ колхозой правлений гэшүүнээр

хунгагдаа хэн. Хамтын байдалай тогтоогдожо байһан хүндэ жэлнүүдтэ энэ нүхэрнай тарьяан ажалай бригадир, эмхидхэгшэ инструктор гэхэ мэтын хүдэлмэридэ унтаха, амархые мэдэнгүй ябалсаһан юм.

1939 онһоо Рызген Эрдыеевич партия гэшүүн.

1941 ондо СССР орондой баригдажа байһан нарата байдалые хандаргаха хүсэлтэй хархис фашистнуудай эхилһэн дайн дажарые даралсаһаа бүхтэйшүүлэйнгээ мордоходо, нютагтаа үлэһэн зондо хэды хүшэр хүндэ байһыень дурдаадшые яалайб даа? Дайнай хагуу жэлнүүдтэ Рызген Эрдыеевич клубые даагшаар, нютагайнгаа партияны организацион секретаряар, колхозой правлений түрүүлэгшын орлогшоор хүдэлһэн байна.

Агуу Илалтын үдэрые дүтлүүлхын тула эсэхэ сусаһаа мэдэнгүй ажаллаһан хадаа Эсэгэ ороноо хамгаалтын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ «Шэн зоригтой түлөө» медалаар шагнагдаһан байна. Дайнай үүлэй жэлнүүдтэ Р.Э.Эрдыеевич тарьяан ажалай бригадирээр хүдэлөө. 1948 ондо хохор зоной Бүхэроссийн бүлгэмэй Яруунын районной эмхийн түрүүлэгшээр томилогдоод, энэ хүдэлмэридөө 1981 он болотор хүдэлжэ, наһанайнгаа амарлада гараа хэн. Рызген Эрдыеевичэй хүтэлбэри доро районной хохор зоной эмхийн уран найханай коллективэй концертнаадануудые тэдэ жэлнүүдтэ хараһан зон ханадаг ёһотой.

Буряадай АССР-эй уран зохёолшодой үүсхэлээр 1961 ондо Эгэтын-Адагта Сагаан нарын найр наадан түрүүшын хөө үнгэргэгдөө хэн. Энэ найндэр эмхидхэлгэдэ Рызген Эрдыеевич тон эдэбхитэйгээр хабаадалсаа бэлэй. Энэл хүнэй оролдолгоор тус найндэр саашаа халбаран бадаржа, жэл бүхэндэ найханаар үнгэргэгдэжэ байдаг юм.

Эгэтын-адагайхидай энэ үүсхэлые бэшэшые нютагуудта дэмжэжэ, иимэ найндэрнүүдые үнгэргэдэг болоһониинь найшаалтай. Хүршэ нууринуудһаа, Хориин, Хэжэнгын районуудһаа зон ержэ, Сагаан нарын найр наадые Эгэтын-Адагта хайшан гэжэ үнгэргэдэг бэ гэжэ хонирхожо, хаража ошоһон байха. Рызген Эрдыеевич тэдэнэртэ дуратайгаар зүбшэл, заабари үгөөд табидог юм. Энээнһээ гадна нютагтаа үнгэргэгдэдэг бэшэшые хэмжээ ябуулгануудые, найндэрнүүдые үнгэргэхэ эмхидхэлэй хүдэлмэридэ бүхыгөөрөө оролсожо, али болохоор туһалалсадаг байна. Гадна Рызген Эрдыеевичэй дурдахалаар «Победа» колхозойхид бүхы хэмжээ ябуулгануудта үйлсэ үйлсөө-

рөө мого боложо үнгэргэдэг заншалтай болонхой. Тиймэһээ тэдэнэ мурьсөөнэй шэнжэтэй боложо, бүхы зоной хабаадалгатайгаар, тон хонирхолтойгоор үнгэрдэг байна.

Иигэжэ үеһөө үедэ дамжан ерэн буряад арадынгаа ёһо заншалнуудые, найр наадануудые нэргээн бадаража, тэдэндэ шэнэ сагай шэнжэ оруулан, нютагайнгаа зоной сүлөө саг, амаралтые зүбөөр эмхидхэхын тула Рызген Эрдыеевич тэмсэжэ ябана ха юм. Зоной габшагай ажалай забхарлада хүхюун зугаа дэлгээлсэжэ, тэдэнэй баяр жаргал бадаруулжа ябаха гэшэ дэмбэрэлтэй хэрэг болоно бшуу.

Эмхидхэхы шадабаритай эхилһэн хэрэгтэ заабол бүтээхы оролдодог Р.Э.Эрдыеевич нютагайны зон үйлснүүдэй комитетэй түрүүлэгшээр нэгэтэ бэшэ хунгажа, этигэл найдабарияа мэдүүлдэг. Гадна Эгэтын-Адагай сомоной Сөведэй 20-дохи зарлалы депутаттаар хунгагдаһан байна.

Нютагайнгаа зоной энэ этигэл найдабария харюулын тула Рызген Эрдыеевич оролдодог, хунгагшадангаа үгэн захиануудые дүүргэхын тула олон юмэ хэнэньше, хэжэшые байдаг юм. Жэшэнь, автобус хүлээһэн зоной үбэлэй хүйтэндэ ороод байха дулаан байра үгтөө. Улаан-Үдэ Шэтэ хоёрые холбоһон (Эгэтын-Адагай дэбисхэр дээрэ) харгы заһуулаха, нууринай гэрэй хажуугаар модо тарюулаха, үйлснүүдые ариг сэбэр байлаха гэхэ мэтын үшөө олон асуудалнуудые шийдхэхэ хэрэгтэ оролдожо, амарха, хэбтэхые мэдэнгүй ябадаг хүн юм. Иимэл урагшаа ханаатай хүн, зоной түлөө тэмсэжэ ябадаг эдэбхитэн арадай депутат байха зэргэтэй ха юм.

Энэ хүн тухай хөөрөөгөө үргэлжэлүүлхэдэ, буряад арадынгаа түүхэ домог, үлгэр онтохонуудые мэдэдэг үлгэршэн байһан тухайнь хэлэнгүй гарахын аргагүй хаш.

Үнгэргэжэ жэлэй һүүл багаар ниислэдэмнай Буряадай угай бэшэгэй асуудалаар үнгэргэгдэһэн түхэрэн столдо Рызген Эрдыеевичэй хабаадалсажа, үгэ хэлэхэдэнь, шагнагшад тэрэнэй түүхэ домог найн мэдэдэг байһые ойлоһон байха. Мүн лэ хаяхан «Хүхэлдүүр мэргэн» гэнэн үлгэрөө түүрэн хөөржэ, телевиденээр буулгуулаа хэн.

Гүрэн түрын шагнал болохо б медал Р.Э.Эрдыеевичэй сээжы шэмэглэнэ. Партия зэргэдэ 50 жэл соо ябажа байһан ажалай ветеран Рызген Эрдыеевич үндэр наһатай болобошье, олоной түлөө оролдожол ябаһаар.

Г.ДАГБАЕВ.

«Буряад үнэн».
1989 оной мартын 25.

Хүн бүхэндэ эгээл нангин, эгээл түрүүлэн ханажа, сахижа ябаха юмэн хадаа уг гарбал, түрэлхи хэлэн, ёһо заншал болоно.

Зуу гаран яһатанай эрхэ сүлөөе ханаһан саг үнгэрэн ошобо гэжэ найдая. Хэдэн арбаад жэл үргэлжэлһэн энэ байдал ямар ехэ тодор хэбэ гээшэ! Түрэлхи хэлээ мартаһан, уг гарбалаа мэдэхгүй, ёһо заншал гэжэ тоохогүй хүнүүд ямаршые нютагта олон гэжэ мэдэнбди. Зогсоһон, байра дээрэ тогтоһон байдал лэтэ гаража, аман үгын баялыгые, ёһо заншалаа энэ болотор асаржа ерэн халуун зүрхэтэй, һонор бодолтой үбгэд үсөөншые хаа, бии. Тэдэнэй нэгэн Эгэтын-Адаг нютагай Рызген Эрдыеевич Эрдыеевич болоно.

БҮГЭДЭ БУРЯАДАЙ СЪЕЗДЫН ДЕЛЕГАТ

Үлгэршэн үбгэнэй намтарһаа

Үндэр наһатай үлгэршэн тухай дуулаһаншые хаа, би дүтэ танилсаагүй, харалсаагүй байгаа. 1988 оной декабриин 14-дэ Түгэлдэр Тобоевой угай бэшэгэй бэшэгдэһээр 125 жэлтэй дашарамдуулан, арбан юһэдэхи зуун жэлдэ бүтээгдэһэн Буряадай угай бэшэгүүдтэ зорюулагдаһан «Түхэрэн стол» болоһон байна. Энэ зүблөөндэ уригдаһан Рэгзэн Эрдыеевич тобшо тодорхой үгэ хэлээ хэн. Тэрэнэ эрдэмтэдтэ, уран зохёолшодто ехэл хайшаагдажа, үндэр сэгнэлтэдэ хүртэһэн юм. Би эдэ бүгэдые хараһан, шагнаһан хадаа ехэл омогорхоһон байна. Иигэжэл Рызген Эрдыеевич Эрдыеевич Буряад орон соогоо суурхажэ эхилээ хэн. Тэрэ үеэр түбэй телевиденээршые үлгэр уншаһан байдаг.

Рызген Эрдыеевич Эрдыеевич 1909 оной ноябриин 17-до Эгэтын-Адагта түрэнэн юм. Энэ болотор нютаг нугаһаа холо ябаагүй. Эгэтынгээл-Адагта ажаһуудаг байгаа. Улаан бургаһандаа ургажа ябахадаа, Рызген арбан гурба наһанһаа арбан долоотой болотор хүндэ үбшэндэ дайрагдажа, үнгэтэ юртэмсэ өбөөрхоёо болижо, харанхы манаңда абтаа бэлэй. Гэбэшье зоригтоо мохонгүй, нютагайнгаа үлгэршэдөөр ябажа, арадай хэшгэ аман зохёол шагнажа хамаардаг болобо. Тэрэниие ерээдүйдэ хүн зондо туйлай ехэ туһа хүргэжэ болохоб гэжэ сэдхэхэн байгаа гэшэ ха гээд ханахаар юм. «Долгор абгайн, Базар ахайн хүгшэн, Гомбын Дондог, Цэбээнэй Доржо гэгшэдэй үлгэрнүүдые, түүхэнүүдые хөөрэхэдэ, ехэл хонирходог байгаа», - гэжэ Рызген Эрдыеевич хөөрэнэ. Ном хургуулигүйшые хаа, һүбэлгэн, һонор, дуулаһанаа алдадаггүй үлгэршэн олон тоото хургаал, заабари, онһон үгэ, таабари, магтаалуудые, үлгэрнүүдые, домогуудые г.м. арадай эгээл сэнтэй үнэтэй баялиг энэ хүрэтэр залгуулжа асарба гэшэ. Эдэниинь бултыень саашан дамжуулжа зорилготойгоор шагнажа, бэшэжэ абаха гэшэ манай нангин уялга болоно. «Мүнөө мартадагыше боложо байна. Тиймэһээ үхибүүдтэ хөөржэ бэшүүлэе болодогби», - гэжэ ханаагаа зобонгөөр Рызген Эрдыеевич нэмээ хэн.

Үлгэршэ, түүхэшэ үбгэн нютагайнгаа Сагаалганай найндэрнүүдтэ, мүн хургуулин үхибүүдээр уулзахадаашые, олон мянган мүнүүдтэй ута үлгэрнүүдые нэгшые алдангүй, сээжэ сооһоо гаргажал, гаргажал байха. Зунай найр дээрэ соло дуудаха, магтаал дуунуудые дуулаха. Гадна колхозой соёлой ниитын ажабайдалда хамсыгаа шуужа оролсодог, хамһалсадаг хүн юм.

Энэ жэлэй январь һара соо минии Рызген Эрдыеевичтэй уулзахада, намайе шалгажа, дүрбэн

асуудал табиһан байна. «Ямар үндэһэ яһатан болонобта?» - гэхэдэнь, «Буряад яһанай хүнби», - гэбэб. Харин хоёрдохи: «Ямар обогой буряад болохобта?» - гэнэн асуудалда: «Хальбан», - гээд алдуу хэжэрхибэб. Эндэ хори буряад гэхэ зэргэтэй байгаа. Энэниинь ойлгуулаад, гурбадахи: «Хориин алид болохобта?» - гэнэн асуудал табиба. Тийгэхэдэнь лэ: «Гулбай хальбан», - гэжэ мэдэхэ хэбэр харуулбаб. «Зүб даа» - гээд, дүрбэдэхи асуудала табиба. Хальбанай ямар хүхүүрэйбтэ? - гэнэн асуудалда торошоо бээбэб. Хальбан гэшэ зургаан хүбүүтэй байһан юм. Харин Гулбайда Мэнхэй Зурагаад хоёрын ажаһуудаг байгаа. Эдэл хоёрой али нэгэнэйнь таһардаһан байгаа бээбэб гэбэ. Зүб даа. Эдэ дүрбэн асуудалда харюу үгэжэ шадаха хаа, ямаршые нютагта ябахадаа, нюураа улайхагүй зэргэтэй. Энэ заабариинь, энэ уулзалгата ходо дурсан ханажа, үхибүүдтэ, залуу нүхэдтэ ойлгуулжа ябаха гэжэ тийхэдэ ехэ халуунаар сэдхэхэ хэм.

Нёдондо СССР-эй буддын шажантанай 10-дахи ехэ хурал дээрэ (Улаан-Үдэ хотодо болоо хэн) 21-дэхи хамба лама хунгагдаһан юм. Энэ хуралда үргэн ехэ совет ороноор таранхай хүзэгтэнэй 163 түлөөлэгшэд ержэ хабаадаһан байна. Түрүүлэн хамба ламын тушаалда Сүүгэл дасанай шэрээтэ Жимбаа лама нэрлэгдэбэ. Энэ үедэ яруунынхидай түлөөлэгшэдэй нэгэн Рызген Эрдыеевич бодожо, Мүнхэ лама Цыбиковые дурдахба. Төрөөд жэлдэ Колымагай үхэлтэ таме яажа дабажа гараһыень, мүн удаадахи жэлнүүдэйн ажал ябуулга тушаа тобшоор хөөржэ, хүн зоние хонирхуулаа. Тийгэжэ 163 түлөөлэгшэдэй 100 гараниинь Мүнхэ ламын түлөө дуугаа үгэжэ, 21-дэхи хамба-ламаар Яруунада түрэн Цыбиков Мүнхэ хунгадаа хэн. Энээн тухай Тайлуудта ажаһуудаг монгол ном бэшэгтэй Мүнхэ Цыдыпов үбгэн хөөржэ үгөө бэлэй.

Февралин хуушаар Бүгэдэ Буряадай съездын зарлагдахые Эрдыеевич хүлээжэ ядан байнхай. Тэндэ үгэшые хэлээ хаа дуратай. Намайе яруунынхид делегадаар хунгаба гэжэ Рызген Эрдыеевич ехэ баясан байна. «Энэ ехэ хуралда та Яруунынгаа буряадуудые түлөөлхэтэй гээшэ. Съездын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана бээтэ», - гэжэ сэдхэхыень заабаб.

Иимэлаа, уян сагаан сэдхэлтэй үлгэршэ, түүхэшэ хүбүүд угай улаалзай хүхүүрэй Рызген Эрдыеевич Эрдыеевич ута найхан наһанайнь хэдхэн хуудаһан.

Ц. БАДМАЕВ.

«Ярууна».
1991 оной февральн 1.

Бэлигма ОРБОДОЕВА
бэлдэбэ.



№29(638)

Дүхэрнэ

№29(21723)



Понедельник, 27

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

- 06.00 «ДОБРОЕ УТРО»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 НОВОСТИ
10.05 МАЛАХОВ +
11.20 МОДНЫЙ ПРИГОВОР
12.20 КОНТРОЛЬНАЯ ЗАКУПКА
13.20 Т/С «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ»
14.20 «ДЕТЕКТИВЫ»
15.00 ДРУГИЕ НОВОСТИ
15.30 «ХОЧУ ЗНАТЬ» С МИХАИЛОМ ШИРВИНДОМ
16.20 Т/С «ОБРУЧАЛЬНОЕ КОЛЬЦО»
17.10 «СЛЕД»
18.00 ФЕДЕРАЛЬНЫЙ СУДЬЯ ПОНЯТЬ. ПРОСТИТЬ
19.20 «ЖДИ МЕНЯ»
20.50 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ»
22.00 «ВРЕМЯ»
22.30 Т/С «ВОРОТИЛИ. БЫТЬ ВМЕСТЕ»
23.20 «СЛЕД». «ГОРОДСКИЕ ПИЖОНЫ»
00.10 «ОБМАНИ МЕНЯ»
01.00 ЗОЛОТАЯ КОЛЛЕКЦИЯ РХАР: «ЗВЕЗДА ЦИРКА»
01.10 «ГРЯЗНЫЕ МОКРЫЕ ДЕНЬГИ»
02.00 «КОСМИЧЕСКАЯ АРХИТЕКТУРА»
02.40 Х/Ф «АМЕРИКАНСКИЙ ПИРОГ-2»
04.20 Х/Ф «НЕБЕСНЫЕ ВСАДНИКИ»

«РОССИЯ»

- 06.00 ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!
06.07, 06.35, 07.07, 07.35, 08.07, 08.35, 09.05, 09.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ. УТРО
09.55 Х/Ф «ГОСУДАРСТВЕННАЯ ГРАНИЦА». «ВОСТОЧНЫЙ РУБЕЖ»
11.50, 18.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ

Вторник, 28

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

- 06.00 «ДОБРОЕ УТРО»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 НОВОСТИ
10.05 МАЛАХОВ +
11.20 МОДНЫЙ ПРИГОВОР
12.20 КОНТРОЛЬНАЯ ЗАКУПКА
13.20 Т/С «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ»
14.20 «ДЕТЕКТИВЫ»
15.00 ДРУГИЕ НОВОСТИ
15.30 «ХОЧУ ЗНАТЬ» С МИХАИЛОМ ШИРВИНДОМ
16.20 Т/С «ОБРУЧАЛЬНОЕ КОЛЬЦО»
17.10 «СЛЕД»
18.00 ФЕДЕРАЛЬНЫЙ СУДЬЯ ПОНЯТЬ. ПРОСТИТЬ
20.00 «ПУСТЬ ГОВОРЯТ»
20.50 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ»
22.00 «ВРЕМЯ»
22.30 Т/С «ВОРОТИЛИ. БЫТЬ ВМЕСТЕ»
23.20 «СЛЕД». «ГОРОДСКИЕ ПИЖОНЫ»
00.10 «ОБМАНИ МЕНЯ»
01.00 ЗОЛОТАЯ КОЛЛЕКЦИЯ РХАР: «ДЖЕК-ДЖЕК АТАКУЕТ»
01.10 «ГРЯЗНЫЕ МОКРЫЕ ДЕНЬГИ»
02.00 Х/Ф «ПАУТИНА ЛЖИ»
04.20 Т/С «БОГАТСТВО»
05.00 «ДЕТЕКТИВЫ»

«РОССИЯ»

- 06.00 ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!
06.07, 06.35, 07.07, 07.35, 08.07, 08.35, 09.05, 09.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ. УТРО
09.55 МУНХЭ ЗУЛА
10.15 УЛГУР
10.25 «САГАЙ СУУРЯАН»
10.50 Т/С «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ»
11.50, 18.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
12.00, 15.00, 18.00, 21.00 ВЕСТИ
12.25 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ. ПРЕДСТАВЛЯЕТ:
12.45 М/Ф «МАША БОЛЬШЕ НЕ ЛЕНТАЙ-КА»
12.55 Т/С «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ»
14.00 Т/С «ГОНКА ЗА СЧАСТЬЕМ»
15.20 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
15.40 Т/С «БРАТЯ - ДЕТЕКТИВЫ»
16.35 СУД ИДЕТ
17.30 «КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ»
18.25 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
19.00 Т/С «ОДНАЖДЫ БУДЕТ ЛЮБОВЬ»
20.00 Т/С «КАРМЕЛИТА. ЦЫГАНСКАЯ СТРАСТЬ»

- 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 ВЕСТИ
12.25 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
12.45 Х/Ф «ГОСУДАРСТВЕННАЯ ГРАНИЦА». «КРАСНЫЙ ПЕСОК»
15.20 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
15.40 Х/Ф «ГОСУДАРСТВЕННАЯ ГРАНИЦА». «КРАСНЫЙ ПЕСОК»
17.30 «КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ»
18.25 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
19.00 Т/С «ОДНАЖДЫ БУДЕТ ЛЮБОВЬ»
20.00 Т/С «КАРМЕЛИТА. ЦЫГАНСКАЯ СТРАСТЬ»
21.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
21.50 СПОКОЙНОЙ НОЧИ, МАЛЫШИ!
22.00 Т/С «РУССКАЯ СЕРИЯ». «ДВЕ СЕСТРЫ-2»
23.50 ПАМЯТИ САВВЫ ЯМЩИКОВА. «АЛИПКИЙ-ВОИН»
00.35 ВЕСТИ +
00.55 Х/Ф «ТОЧНАЯ КОПИЯ»

КУЛЬТУРА

- 08.00 «ЕВРОНЬОС»
11.00, 20.30, 00.30 НОВОСТИ КУЛЬТУРЫ
11.20 «В ГЛАВНОЙ РОЛИ...»
11.50 Х/Ф «ДОМ И ХОЗЯИН»
13.20 СКАЗКИ ИЗ ГЛИНЫ И ДЕРЕВА. ФИЛИМОНОВСКАЯ ИГРУШКА
13.35 ЛИНИЯ ЖИЗНИ. ОЛЬГА ЯКОВЛЕВА
14.30 Д/Ф «СУДЬБА РОМАНТИКА. АЛЬБЕРТ ГЕНДЕЛЬШТЕЙН»
15.10 СПЕКТАКЛЬ «ГРАММАТИКА ЛЮБВИ»
16.20 УРОКИ РУССКОГО. Н.В. ГОГОЛЬ. «ТАРАС БУЛЬБА»
16.35 Д/С «ИСТОРИЯ ПРОИЗВЕДЕНИЙ ИСКУССТВА». «ЭСКИЗЫ «ПОСОЛЬСКОЙ ЛЕСТНИЦЫ»
17.00 М/С «СЕРЕБРЯНЫЙ КОНЬ»
17.25 М/Ф «НУ, ПОГОДИ!»
17.45 Д/Ф «БАССЕТ-ХАУНД»
17.50 Т/С «ЭМИЛЬ ИЗ ЛЕННЕБЕРГИ»

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 • ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ

- 21.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
21.50 СПОКОЙНОЙ НОЧИ, МАЛЫШИ!
22.00 Т/С «РУССКАЯ СЕРИЯ». «ДВЕ СЕСТРЫ-2»
23.00 Х/Ф «БУХТА ПРОПАВШИХ ДАЙВЕРОВ»
01.45 ВЕСТИ +
02.05 Х/Ф «ПОЕДИНОК ДРАКОНОВ»

КУЛЬТУРА

- 07.30 «ЕВРОНЬОС»
11.00, 20.30, 00.30 НОВОСТИ КУЛЬТУРЫ
11.20 «В ГЛАВНОЙ РОЛИ...»
11.50 Х/Ф «ДЕТИ ВАНЮШИНА»
13.25 СКАЗКИ ИЗ ГЛИНЫ И ДЕРЕВА. БОГОРОДСКАЯ ИГРУШКА
13.35 ТЕЛЕТЕАТР. КЛАССИКА. ГРИГОРИЙ ЗАЛКИНД НА ТВ
14.35 Д/Ф «МЕСА-ВЕРДЕ. ДУХ АНАСАЗИ»
14.50 Т/С «РОБИН ГУД»
16.15 УРОКИ РУССКОГО. Н.В. ГОГОЛЬ. «ТАРАС БУЛЬБА»
16.35 Д/С «ИСТОРИЯ ПРОИЗВЕДЕНИЙ ИСКУССТВА». «КУПЕЛЬ ЛЮДОВИКА СВЯТОГО»
17.00 М/С «СЕРЕБРЯНЫЙ КОНЬ»
17.25 М/Ф «СКАЗКА СКАЗЫВАЕТСЯ»
17.45 Д/Ф «ЭРДЕЛЬТЕРЬЕР»
17.50 Т/С «ЭМИЛЬ ИЗ ЛЕННЕБЕРГИ»
18.20 Д/С «НАЕДИНЕ С ПРИРОДОЙ». «ПРАВДА О ВЫДРАХ»
18.50 Д/Ф «ЕКАТЕРИНА МЕДИЧИ»
19.00 Д/Ф «ТРОИЦКИЙ МОНАСТЫРЬ В СЕРГИЕВОМ ПОСАДЕ»
19.15 КОНЦЕРТ ГАРРИ ГРОДБЕРГА
20.00 КТО МЫ? «КРОВЬ НА РУССКОЙ РАВНИНЕ»
20.50 «ТЕАТРАЛЬНАЯ ЛЕТОПИСЬ». ВАЛЕНТИН ГАФТ
21.20, 02.55 Д/С «ГОЛАЯ НАУКА». «КТО ПОСТРОИЛ СТОУНХЕНДЖ?»
22.15 75 ЛЕТ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ ИЛЬИ АВЕРБАХА. ОСТРОВА
22.55 Х/Ф «СТЕПЕНЬ РИСКА»
00.50 Х/Ф «КЛАРИССА»
01.40 Д/Ф «ЭУСКАДИ»
02.35 МУЗЫКАЛЬНЫЙ МОМЕНТ. П. ЧАЙКОВСКИЙ. ПЬЕСЫ ДЛЯ ФОРТЕПИАНО

Ариг Ус

- 07.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
07.30 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ»
08.00 «ТАКСИ»

- 18.20 Д/С «НАЕДИНЕ С ПРИРОДОЙ». «ГИЕНЫ - ГЕРОИ ИЛИ ЗЛОДЕИ?»
18.50 КОНЦЕРТ ВЛАДИМИРА МИНИНА
20.00 КТО МЫ? «КРОВЬ НА РУССКОЙ РАВНИНЕ»
20.50 «ТЕАТРАЛЬНАЯ ЛЕТОПИСЬ». ВАЛЕНТИН ГАФТ
21.20 Д/С «ГОЛАЯ НАУКА». «АСТЕРОИДУБИЙЦА»
22.15 «НОБЕЛЕВСКИЕ ЛАУРЕАТЫ»
23.00 Х/Ф «ЛЮБИТЬ...»
00.10 Д/Ф «СУКОТАИ. РУИНЫ ДРЕВНЕГО ГОРОДА КОРОЛЕЙ»
00.50 Х/Ф «ЗДРАВСТВУЙ, НОЧЬ»
02.35 МУЗЫКАЛЬНЫЙ МОМЕНТ. Н. РОТА «ПРОГУЛКА С ФЕЛЛИНИ»
02.40 Д/С «ГОЛАЯ НАУКА». «АСТЕРОИДУБИЙЦА»
03.35 Д/Ф «МЕСА-ВЕРДЕ. ДУХ АНАСАЗИ»

Ариг Ус

- 08.30 М/С «НАСТОЯЩИЕ МОНСТРЫ»
09.00 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ». ПОГОДА
09.30 «УБОЙНАЯ ЛИГА»
10.30 УБОЙНОЙ НОЧИ
11.00 ЖЕНСКАЯ ЛИГА
11.30 Т/С «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
12.00 М/С «КОТОПЕС»
12.30 М/Ф «ЖИЗНЬ И ПРИКЛЮЧЕНИЯ РОБОТА-ПОДРОСТКА»
13.00 М/С «ЭЙ, АРНОЛЬД!»
13.30 М/С «ГУБКА БОБ КВАДРАТНЫЕ ШТАНЫ»
14.00 «ТАКСИ»
14.30 Т/С «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
15.00 «ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО»
15.30 «ДОМ-2. ЛУЧЕ»
17.05 Х/Ф «КРАСАВИЧ АЛФИ, ИЛИ ЧЕГО ХОТЯТ МУЖЧИНЫ»
19.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
19.20 «АБИТУРИЕНТ-2009»
19.30 Т/С «УНИВЕР»
20.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
20.35 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ»
21.00 Т/С «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
21.30 «УНИВЕР»
22.00 «ДОМ-2. ГОРОД ЛЮБВИ». ПОГОДА
23.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
23.30 Х/Ф «ОСОБЕННОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ОХОТЫ»

Тивиком

- 06.00, 06.55, 07.50, 08.20, 09.20, 11.30, 18.40, 20.50, 21.50, 00.50, 01.30, 02.30 ПОГОДА

- 08.30 «АБИТУРИЕНТ-2009». ПОГОДА
08.45 М/Ф
09.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
09.30 «УБОЙНАЯ ЛИГА»
10.30 УБОЙНОЙ НОЧИ
11.00 ЖЕНСКАЯ ЛИГА
11.30 Т/С «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
12.00 М/С «КОТОПЕС»
12.30 М/Ф «ЖИЗНЬ И ПРИКЛЮЧЕНИЯ РОБОТА-ПОДРОСТКА»
13.00 М/С «ЭЙ, АРНОЛЬД!»
13.30 М/С «ГУБКА БОБ КВАДРАТНЫЕ ШТАНЫ»
14.00 «ТАКСИ»
14.30 Т/С «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
15.00 «ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО»
15.30 «ДОМ-2. ЛУЧЕ»
17.05 Х/Ф «ОСОБЕННОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ОХОТЫ»
19.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
19.20 «АБИТУРИЕНТ-2009»
19.30 Т/С «УНИВЕР»
20.35 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
21.00 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ»
21.30 Т/С «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
22.00 Т/С «УНИВЕР»
22.00 «ДОМ-2. ГОРОД ЛЮБВИ». ПОГОДА
23.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
23.30 Х/Ф «ОСОБЕННОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ РЫБАЛКИ»

Тивиком

- 06.00, 06.25, 06.55, 07.50, 08.20, 09.20, 11.30, 18.40, 20.50, 21.50, 00.50, 01.30, 02.30 ПОГОДА
06.15, 12.30, 16.30, 23.30 «24»
06.45 НОВОСТИ «ЭНЭ ЦАГТ» (ТК «АИСТ МОНГОЛИЯ»)
07.00 «НОВОСТИ ДНЯ»
07.35 «ЗВАННЫЙ УЖИН»
08.30 «СОЛДАТЫ-9»
09.30 «НОВОСТИ ДНЯ»
10.00 «В ЧАС ПИК»
11.00 «ЧАС СУДА» С ПАВЛОМ АСТАХОВЫМ
12.00 «НОВОСТИ ДНЯ»
13.00 «ЗВАННЫЙ УЖИН»
13.50 Х/Ф «МОИ САМЫЕ СЧАСТЛИВЫЕ ЗВЕЗДЫ»
15.45 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
16.00 «ПЯТЬ ИСТОРИЙ»: «ВНЕБРАЧНЫЕ ДЕТИ»
17.00 «АПОКАЛИПСИС»
18.00 «В ЧАС ПИК»
19.00 «ЕСТЬ РАЗГОВОР»

- 06.00 «АФРОМОСКВИЧ-2»
06.35 «РЕАЛЬНЫЙ СПОРТ»
06.45 «ЧАС СУДА» С ПАВЛОМ АСТАХОВЫМ
07.40 «ЗВАННЫЙ УЖИН»
08.30 «СОЛДАТЫ-9»
09.30, 12.30, 16.30, 19.00, 23.30 «24»
10.00 «В ЧАС ПИК»
11.00 «ЧАС СУДА» С ПАВЛОМ АСТАХОВЫМ
12.00 Д/Ф «МАРШ ТЫСЯЧИ САМУРАЕВ»
13.00 «ЗВАННЫЙ УЖИН»
13.50 Х/Ф «ЧИСТИЛЬЩИК»
15.35 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
16.00 «ПЯТЬ ИСТОРИЙ»: «ИСПОВЕДЬ ВАНДАЛА»
17.00 «СВЕРХВОЗМОЖНОСТИ»
18.00 «В ЧАС ПИК»
19.30 «НОВОСТИ ДНЯ»
20.00 «АПОКАЛИПСИС»
21.00 «СОЛДАТЫ-9»
22.00 «ГРОМКОЕ ДЕЛО»: «ОНИ ЗАКАЗАЛИ УБИЙСТВО»
23.00 «НОВОСТИ ДНЯ»
00.00 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
00.15 «НОВОСТИ ДНЯ»
00.45 Т/С «СПЕЦНАЗ»
01.45 Х/Ф «ЗЛОЙ ПИНОККИО»
03.10 «ВОЕННАЯ ТАЙНА»
04.00 «ГРОМКОЕ ДЕЛО»: «ОНИ ЗАКАЗАЛИ УБИЙСТВО»
04.50 Д/Ф «ВОЗВРАЩЕНИЕ К ПАПУАСАМ»
05.40 НОЧНОЙ МУЗЫКАЛЬНЫЙ КАНАЛ

СТС - «БАЙКАЛ»

- 18.50, 20.05, 21.55, 22.30, 23.20, 00.05, 00.50, 01.50 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ
06.00 Т/С «ЭВРИКА»
06.55 М/С «СМЕШАРИКИ»
07.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
08.00 Т/С «КРЕМЛЕВСКИЕ КУРСАНТЫ»
09.00, 13.30, 18.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
09.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
10.00 ГАЛИЛЕО
11.00 Т/С «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ»
12.00 ГАЛИЛЕО
12.30 Т/С «КАДЕТСТВО»
14.00 М/С «КИМ ПЯТЬ С ПЛЮСОМ»
14.30 М/С «ЧАРОДЕЙКИ»
15.00 М/С «101 ДАЛМАТИНЕЦ»
15.30 Х/Ф «ВСЕ ТИП-ТОП, ИЛИ ЖИЗНЬ ЗАКА И КОДИ»
16.00 Т/С «САБРИНА - МАЛЕНЬКАЯ ВЕДЬМА»
16.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
17.30 ГАЛИЛЕО
19.00 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
20.00 Т/С «КРЕМЛЕВСКИЕ КУРСАНТЫ»
21.00 Я ЛЕЧУ
22.00 Х/Ф «ХАКЕРЫ»

- 19.30 «НОВОСТИ ДНЯ»
20.00 «АПОКАЛИПСИС»
21.00 «СОЛДАТЫ-9»
22.00 «ЧРЕЗВЫЧАЙНЫЕ ИСТОРИИ»: «ЖИЗНЬ ПО ЧУЖОМУ СЦЕНАРИЮ»
23.00 «НОВОСТИ ДНЯ»
00.00 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
00.15 Х/Ф «ДЖЕКИ БРАУН»
03.00 «ТАЙНЫ ВАШЕЙ СУДЬБЫ. ЭЗО ТВ»
05.00 Д/Ф «ВОЗВРАЩЕНИЕ К ПАПУАСАМ»
05.25 НОЧНОЙ МУЗЫКАЛЬНЫЙ КАНАЛ

СТС - «БАЙКАЛ»

- 05.55, 07.00, 08.05, 09.20, 10.05, 11.15, 18.50, 20.05, 21.55, 22.20, 23.25, 00.05, 00.50, 01.50 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ
06.00 Т/С «ЭВРИКА»
06.55 М/С «СМЕШАРИКИ»
07.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
08.00 Т/С «КРЕМЛЕВСКИЕ КУРСАНТЫ»
09.00, 13.30, 18.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
09.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
10.00 Я ЛЕЧУ
11.00 Т/С «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ»
12.00 ГАЛИЛЕО
12.30 Т/С «КАДЕТСТВО»
14.00 М/С «ПЕЛПЕР ЭНН»
14.30 М/С «ЧАРОДЕЙКИ»
15.00 М/С «101 ДАЛМАТИНЕЦ»
15.30 Х/Ф «ВСЕ ТИП-ТОП, ИЛИ ЖИЗНЬ ЗАКА И КОДИ»
16.00 Т/С «САБРИНА - МАЛЕНЬКАЯ ВЕДЬМА»
16.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
17.30 ГАЛИЛЕО
19.00 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
20.00 Т/С «КРЕМЛЕВСКИЕ КУРСАНТЫ»
21.00 Я ЛЕЧУ
22.00 Х/Ф «СВЕРХНОВАЯ ЗВЕЗДА»
23.00 6 КАДРОВ
00.00 6 КАДРОВ
00.30 ИГРЫ РАЗУМА
01.30 Х/Ф «СОСЕДИ»
03.20 ТЕХНИЧЕСКИЙ ПЕРЕРЫВ

НТВ

- 07.00 «СЕГОДНЯ УТРОМ»
09.05 Т/С «ЛЕБЕДИНЫЙ РАЙ»
10.00 «КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК»
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 00.00 «СЕГОДНЯ»
11.20 ОСОБО ОПАСЕН!
12.00 «СРЕДНИЙ КЛАСС»
13.00 СУД ПРИСЯЖНЫХ
14.35 Т/С «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА»

- 00.00 6 КАДРОВ
00.30 ИГРЫ РАЗУМА
01.30 Х/Ф «СУД»
03.30 ТЕХНИЧЕСКИЙ ПЕРЕРЫВ

НТВ

- 07.00 «СЕГОДНЯ УТРОМ»
09.05 Т/С «ЛЕБЕДИНЫЙ РАЙ»
10.00 КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 00.00 «СЕГОДНЯ»
11.25 ЧИСТОСЕРДЕЧНОЕ ПРИЗНАНИЕ
12.00 «СРЕДНИЙ КЛАСС»
13.00 СУД ПРИСЯЖНЫХ
14.35 Т/С «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА»
16.30 ОБЗОР. ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ
17.30 Т/С «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ»
19.30 ОБЗОР. ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ
20.30 Т/С «ЗАЩИТА КРАСИНА»
22.15 Т/С «ЗНАХАРЬ»
00.20 Х/Ф «ЛЕГЕНДЫ ВИДЕОСАЛОНОВ». «ВО ИМЯ СПРАВЕДЛИВОСТИ»
02.15 ФУТБОЛЬНАЯ НОЧЬ
02.45 Х/Ф «БЛИЗКИЕ ВРАГИ»
04.50 ОСОБО ОПАСЕН!
05.20 Т/С «КЛАСС»
06.10 Т/С «АЭРОПОРТ»

5 КАНАЛ

- 08.00 «УТРО НА ПЯТОМ»
11.30, 14.30, 17.30, 00.20 СЕЙЧАС
11.40 Д/С «ЛЕСНОЙ КИТАЙ»
12.40 Д/Ф «МИФЫ БЕЗ ГРИФА». «ОПЕРАЦИЯ «ЭВРИКА» ИЛИ ТЕГЕРАНСКОЕ ЗАСТОЛЬЕ»
13.35 «ЗАТЕРЯННЫЙ МИР»
14.45 МОЯ ПЛАНЕТА
16.00 Х/Ф «МИСС МАРПЛ. ЗЕРКАЛО ТРЕШНУЛО»
17.50 «МИСС МАРПЛ. ЗЕРКАЛО ТРЕШНУЛО». ПРОДОЛЖЕНИЕ
18.45 Д/С «БОРЬБА ЗА ВЫЖИВАНИЕ. ТАЙНАЯ ЖИЗНЬ РОСОМАХИ»
19.50 МОЯ ПЛАНЕТА
20.50 Д/Ф «КАК ОБМАНУЛИ ЛУВР: ОДЕССКАЯ ХИТРОСТЬ»
21.45 ЭКСТРЕННЫЙ ВЫЗОВ 112
21.50 ОТКРЫТАЯ СТУДИЯ
23.00 «МИР ПРИРОДЫ. ТИГРЫ ИЗУМРУДНОГО ЛЕСА»
00.00 ЭКСТРЕННЫЙ ВЫЗОВ 112
01.00 Х/Ф «ШЕСТОЕ ЧУВСТВО»
03.05 НОЧЬ/ПРОСТРАНСТВО//ЛЕПОРК
03.35 Х/Ф «ЮЖНАЯ ЗВЕЗДА»
05.30 Х/Ф «РАЗБОЙНИК ВАРАВВА»

- 16.30 ОБЗОР. ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ
17.30 Т/С «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ»
19.30 ОБЗОР. ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ
20.30 Т/С «ЗАЩИТА КРАСИНА»
22.15 Т/С «ЗНАХАРЬ»
00.20 Х/Ф «ЛЕГЕНДЫ ВИДЕОСАЛОНОВ». «ИНТЕРВЬЮ С ВАМПИРОМ. ХРОНИКИ ВАМПИРА»
03.00 ГЛАВНАЯ ДОРОГА
03.35 «ТЫ СМЕШНОЙ!»
04.30 Х/Ф «АКУЛА ЮРКОГО ПЕРИОДА»
05.40 Т/С «КЛАСС»
06.10 Т/С «АЭРОПОРТ»

5 КАНАЛ

- 08.00 «УТРО НА ПЯТОМ»
11.30, 14.30, 17.30, 00.20 СЕЙЧАС
11.40 Д/Ф «ПТИЦА ГОВОРИТ»
12.40 Д/Ф «РЕЛЬСОВАЯ ВОЙНА. СТАРИНОВ ПРОТИВ СТАЛИНА»
13.35 «ЗАТЕРЯННЫЙ МИР»
14.45 МОЯ ПЛАНЕТА
16.35 Х/Ф «КРАСНЫЙ ВЕК»
17.50 Д/Ф «АЛЕКСЕЙ ТОЛСТОЙ: СОВЕТСКИЙ ГРАФ»
18.45 Д/С «БОРЬБА ЗА ВЫЖИВАНИЕ. ВИРУНГА - РЕКИ ОГНЯ И ЛЬДА»
19.50 МОЯ ПЛАНЕТА
20.50 Д/Ф «ЛЕНИНГРАДСКИЕ ИСТОРИИ. КНИЖНАЯ МАФИЯ. ДЕЛО «СТЕПАН-ТОРГА»
21.45 ЭКСТРЕННЫЙ ВЫЗОВ 112
21.50 ОТКРЫТАЯ СТУДИЯ
23.00 Д/Ф «МИР ПРИРОДЫ. КРОКОДИЛЫ ФАРАОНОВ»
00.00 ЭКСТРЕННЫЙ ВЫЗОВ 112
01.00 Х/Ф «ПРИГОВОР»
03.55 НОЧЬ/ЗВУК//ГОРИБОЛЬ
04.25 Х/Ф «ШИРЛИ ВАЛЕНТАЙН»

Продается пятистенный дом (10х7) на вывоз по адресу: с.Бичура ул.Октябрьская, 112.
Цена договорная.
Тел. дом.: 41-3-21 в веч. время
Сот.: 8-914-362-78-74.
Продается новый брусовой дом 7х8, баня, гараж, скважина, участок 10 соток в п. Исток.
Цена 1 млн. 300 тыс. руб.
Тел.: 8-924-655-81-08.
Продажа и аренда юрт. Тел.: 89246570148.



Среда, 29

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

06.00 «ДОБРОЕ УТРО»
13.00, 16.00, 19.00 НОВОСТИ
10.05 МАЛАХОВ +
11.20 МОДНЫЙ ПРИГОВОР
12.20 КОНТРОЛЬНАЯ ЗАКУПКА
13.20 Т/С «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ»
14.20 «ДЕТЕКТИВЫ»
15.00 ДРУГИЕ НОВОСТИ
15.30 «ХОЧУ ЗНАТЬ» С МИХАИЛОМ ШИРВИНДОМ
16.20 Т/С «ОБРУЧАЛЬНОЕ КОЛЬЦО»
17.10 «СЛЕД»
18.00 ФЕДЕРАЛЬНЫЙ СУДЬЯ
19.20 ПОНЯТЬ. ПРОСТИТЬ
20.00 «ПУСТЬ ГОВОРЯТ»
20.50 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!»
22.00 «ВРЕМЯ»
22.30 Т/С «ВОРОТИЛЫ. БЫТЬ ВМЕСТЕ»
23.20 «СЛЕД». «ГОРОДСКИЕ ПИЖОНЫ»
00.10 «ОБМАНИ МЕНЯ»
01.00 ЗОЛОТАЯ КОЛЛЕКЦИЯ РИХАР: «МЭТР И ПРИЗРАЧНЫЙ СВЕТ»
01.10 «ГРЯЗНЫЕ МОКРЫЕ ДЕНЬГИ»
02.00 Х/Ф «ПАСТВА»
03.50 Х/Ф «ТОЛСТАЯ АЛЬБЕРТ»
05.20 «ДЕТЕКТИВЫ»
«РОССИЯ»
06.00 ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!
06.35, 07.07, 07.35, 08.07, 08.35, 09.05, 09.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ. УТРО
09.55 «СОЗДАТЬ ГРУППУ «А». ПАВШИЕ И ЖИВЫЕ»
10.50 Т/С «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ»
11.50, 18.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
12.00, 15.00, 18.00, 21.00 ВЕСТИ
12.25 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ. ПРЕДСТАВЛЯЕТ: М/Ф «МАША И ВОЛШЕБНОЕ ВАРЕНИЕ»
12.45 Т/С «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ»
14.00 Т/С «ГОНКА ЗА СЧАСТЬЕМ»
15.20 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
15.40 Т/С «БРАТЬЯ - ДЕТЕКТИВЫ»
16.35 СУД ИДЕТ
17.30 «КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ»
18.25 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
19.00 Т/С «ОДНАЖДЫ БУДЕТ ЛЮБОВЬ»

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 • ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ

Ариг Ус

07.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
07.30 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ»
08.00 «ТАКСИ»
08.30 «АБИТУРИЕНТ-2009». ПОГОДА
08.45 М/Ф
09.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
09.30 «УБОЙНАЯ ЛИГА»
10.30 УБОЙНОЙ НОЧИ
11.00 ЖЕНСКАЯ ЛИГА
11.30 Т/С «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
12.00 М/С «КОТОПЕС»
12.30 М/Ф «ЖИЗНЬ И ПРИКЛЮЧЕНИЯ РОБОТА-ПОДРОСТКА»
13.00 М/С «ЭЙ, АРНОЛЬД!»
13.30 М/С «ГУБКА БОБ КВАДРАТНЫЕ ШТАНЫ»
14.00 «ТАКСИ»
14.30 Т/С «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
15.00 «ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО»
15.30 «ДОМ-2. LIVE»
16.05 Х/Ф «ОСОБЕННОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ РЫБАЛКИ»
19.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
19.20 «АБИТУРИЕНТ-2009»
19.30 Т/С «УНИВЕР»
20.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
20.35 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ»
21.00 Т/С «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
21.30 Т/С «УНИВЕР»
22.00 «ДОМ-2. ГОРОД ЛЮБВИ». ПОГОДА
23.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
23.30 Х/Ф «МАМА, НЕ ГОРИЮ-2»

Тивиком

06.00, 06.25, 06.55, 07.50, 08.20, 09.20, 11.30, 18.40, 20.50, 21.50, 00.50, 01.30, 02.30 ПОГОДА
06.15 «ЕСТЬ РАЗГОВОР»
06.45 НОВОСТИ «ЭНЭ ЦАГТ» (ТК «АИСТ МОНГОЛИЯ»)
07.00 «НОВОСТИ ДНЯ»
07.35 «ЗВАННЫЙ УЖИН»

08.30 «СОЛДАТЫ-9»
09.30 «НОВОСТИ ДНЯ»
10.00 «В ЧАС ПИК»
11.00 «ЧАС СУДА» С ПАВЛОМ АСТАХОВЫМ
12.00 «НОВОСТИ ДНЯ»
12.30, 16.30, 19.00, 23.30 «24»
13.00 «ЗВАННЫЙ УЖИН»
13.50 Х/Ф «ДЖЕКИ БРАУН»
17.00 «АПОКАЛИПСИС»
18.00 «В ЧАС ПИК»
19.30 «НОВОСТИ ДНЯ»
20.00 «АПОКАЛИПСИС»
21.00 «СОЛДАТЫ-9»
22.00 «ДЕТЕКТИВНЫЕ ИСТОРИИ»: «ДЕНЬ ГИ НА ЛАПУ»
23.00 «НОВОСТИ ДНЯ»
00.00 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
00.15 Х/Ф «БЕШЕНЫЕ ПСЫ»
02.15 «НОВОСТИ ДНЯ»
02.40 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
03.00 «ТАИНЫ ВАШЕЙ СУДЬБЫ. ЭЗО ТВ»
05.00 Д/Ф «ВОЗВРАЩЕНИЕ К ПАЛУАСАМ»

СТС - «БАЙКАЛ»

05.55, 07.00, 08.05, 09.20, 10.05, 11.15, 18.50, 20.05, 21.55, 22.20, 23.25, 00.05, 00.50, 01.50 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ
06.00 Т/С «ЭВРИКА»
06.55 М/С «СМЕШАРИКИ»
07.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
08.00 Т/С «КРЕМЛЕВСКИЕ КУРСАНТЫ»
09.00, 13.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
09.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
10.00 Я ЛЕЧУ
11.00 Т/С «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ»
12.00 ГАЛИЛЕО
12.30 Т/С «КАДЕТСТВО»
14.00 М/С «КИМ ПЯТЬ С-ПЛЮСОМ»
14.30 М/С «ЧАРДЕЙКИ»
15.00 М/С «101 ДАЛМАТИНЕЦ»
15.30 Х/Ф «ВСЕ ТИП-ТОП, ИЛИ ЖИЗНЬ ЗАКА И КОДИ»
16.00 Т/С «САБРИНА - МАЛЕНЬКАЯ ВЕДЬМА»
16.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
17.30 ГАЛИЛЕО
18.30 НЕСЛАБЫЙ ПОЛ
19.00 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
20.00 Т/С «КРЕМЛЕВСКИЕ КУРСАНТЫ»
21.00 Я ЛЕЧУ
22.00 Х/Ф «СКАЧОК ВО ВРЕМЕНИ»
23.45 6 КАДРОВ

00.00 НЕСЛАБЫЙ ПОЛ
00.30 ИГРЫ РАЗУМА
01.30 Х/Ф «ВНУТРЕННЕЕ РАССЛЕДОВАНИЕ»
03.45 ТЕХНИЧЕСКИЙ ПЕРЕРЫВ

НТВ

07.00 «СЕГОДНЯ УТРОМ»
09.05 Т/С «ЛЕБЕДИНЫЙ РАЙ»
10.00 ДАЧНЫЙ ОТВЕТ
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 00.00 «СЕГОДНЯ ОСОБО ОПАСЕН!»
11.25 «СРЕДНИЙ КЛАСС»
12.00 СУД ПРИСЯЖНЫХ
13.00 Т/С «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА»
14.35 ОБЗОР. ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ
16.30 Т/С «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ»
19.30 ОБЗОР. ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ
20.30 Т/С «ЗАЩИТА КРАСИНА»
22.15 Т/С «ЗНАХАРЬ»
00.20 Х/Ф «ЛЕГЕНДЫ ВИДЕОСАЛОНОВ»
03.00 «ВНУТРЕННИЙ КОСМОС»
03.55 «ТЫ СМЕШНОЙ!»
05.45 Х/Ф «ХОРОШАЯ ДЕВОЧКА»
Т/С «КЛАСС»

5 КАНАЛ

08.00 «УТРО НА ПЯТОМ»
11.30, 14.30, 17.30, 00.20 СЕЙЧАС
11.40 Д/Ф «ЦАРСТВО ВОРОНОВ»
12.40 Д/Ф «АЛЕКСЕЙ ТОЛСТОЙ: СОВЕТСКИЙ ГРАФ»
13.35 «ЗАТЕРЯННЫЙ МИР»
14.45 МОЯ ПЛАНЕТА
16.35 Х/Ф «КРАСНЫЙ ВЕК»
17.50 Х/Ф «ДУЭЛЬ РАЗВЕДОК. РОССИЯ - США»
18.45 Д/С «БОРЬБА ЗА ВЫЖИВАНИЕ. ПРИМАТЫ»
19.50 МОЯ ПЛАНЕТА
20.50 Д/Ф «ЗОЛОТАЯ РЫБКА. ДЕЛО «ОКЕАН»»
21.45 ЭКСТРЕННЫЙ ВЫЗОВ 112
21.50 ОТКРЫТАЯ СТУДИЯ
23.00 Д/Ф «МИР ПРИРОДЫ. ВНОВЬ СВОБОДЕН»
00.00 ЭКСТРЕННЫЙ ВЫЗОВ 112
01.00 Х/Ф «НА ЯРКОМ СОЛНЦЕ». «ТАЛАНТЛИВЫЙ МИСТЕР РИПЛИ»
03.15 НОЧЬ/СЛОВА/КУРИЦЫ
03.45 Х/Ф «У НЕЕ БУДЕТ РЕБЕНОК»
05.40 Х/Ф «ДЕЛО ПИШОТТЫ»

Четверг, 30

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

06.00 «ДОБРОЕ УТРО»
13.00, 16.00, 19.00 НОВОСТИ
10.05 МАЛАХОВ +
11.20 МОДНЫЙ ПРИГОВОР
12.20 КОНТРОЛЬНАЯ ЗАКУПКА
13.20 Т/С «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ»
14.20 «ДЕТЕКТИВЫ»
15.00 ДРУГИЕ НОВОСТИ
15.30 «ХОЧУ ЗНАТЬ» С МИХАИЛОМ ШИРВИНДОМ
16.20 Т/С «ОБРУЧАЛЬНОЕ КОЛЬЦО»
17.10 «СЛЕД»
18.00 ФЕДЕРАЛЬНЫЙ СУДЬЯ
19.20 ПОНЯТЬ. ПРОСТИТЬ
20.00 «ПУСТЬ ГОВОРЯТ»
20.50 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!»
22.00 «ВРЕМЯ»
22.30 Т/С «ВОРОТИЛЫ. БЫТЬ ВМЕСТЕ»
23.20 «СЛЕД». «ГОРОДСКИЕ ПИЖОНЫ»
00.10 «ОБМАНИ МЕНЯ»
01.00 ЗОЛОТАЯ КОЛЛЕКЦИЯ РИХАР: «БЕЗДЕЛУШКА»
01.10 «ГРЯЗНЫЕ МОКРЫЕ ДЕНЬГИ»
02.00 Х/Ф «ОПАСНЫЙ ЧЕЛОВЕК»
03.40 Х/Ф «КАНИКУЛЫ СЕМЬИ ДЖОНСОН»
«РОССИЯ»
06.00 ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!
06.35, 07.07, 07.35, 08.07, 08.35, 09.05, 09.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ. УТРО
09.55 «ТОЛИ»
10.15 «БУРЯД ОРОН»
10.50 Т/С «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ»
11.50, 18.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
12.00, 15.00, 18.00, 21.00 ВЕСТИ
12.25 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ. ПРЕДСТАВЛЯЕТ: М/Ф «А ЧТО ТЫ УМЕЕШЬ?»
12.45 Т/С «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ»
14.00 Т/С «ГОНКА ЗА СЧАСТЬЕМ»
15.20 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
15.40 Т/С «БРАТЬЯ - ДЕТЕКТИВЫ»
16.35 СУД ИДЕТ
17.30 «КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ»
18.25 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
19.00 Т/С «ОДНАЖДЫ БУДЕТ ЛЮБОВЬ»
20.00 Т/С «КАРМЕЛИТА. ЦЫГАНСКАЯ СТРАСТЬ»
21.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 • ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ

08.00 «ТАКСИ»
08.30 «АБИТУРИЕНТ-2009». ПОГОДА
08.45 М/Ф
09.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
09.30 «УБОЙНАЯ ЛИГА»
10.30 УБОЙНОЙ НОЧИ
11.00 ЖЕНСКАЯ ЛИГА
11.30 Т/С «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
12.00 М/С «КОТОПЕС»
12.30 М/Ф «ЖИЗНЬ И ПРИКЛЮЧЕНИЯ РОБОТА-ПОДРОСТКА»
13.00 М/С «ЭЙ, АРНОЛЬД!»
13.30 М/С «ГУБКА БОБ КВАДРАТНЫЕ ШТАНЫ»
14.00 «ТАКСИ»
14.30 Т/С «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
15.00 «ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО»
15.30 «ДОМ-2. LIVE»
17.15 Х/Ф «МАМА, НЕ ГОРИЮ-2»
19.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
19.20 «АБИТУРИЕНТ-2009»
19.30 Т/С «УНИВЕР»
20.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
20.35 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ»
21.00 Т/С «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
21.30 Т/С «УНИВЕР»
22.00 «ДОМ-2. ГОРОД ЛЮБВИ». ПОГОДА
23.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
23.30 Х/Ф «МАСТЕР ПЕРЕВОПОЛОЩЕНИЯ»

Тивиком

06.00, 06.25, 06.55, 07.50, 08.20, 09.20, 11.30, 18.40, 20.50, 21.50, 00.50, 01.30, 02.30 ПОГОДА
06.15, 12.30, 16.30, 23.30 «24»
06.45 НОВОСТИ «ЭНЭ ЦАГТ» (ТК «АИСТ МОНГОЛИЯ»)
07.00 «НОВОСТИ ДНЯ»
07.35 «ЗВАННЫЙ УЖИН»
08.35 «СОЛДАТЫ-9»
09.30 «НОВОСТИ ДНЯ»
10.00 «В ЧАС ПИК»
11.00 «ЧАС СУДА» С ПАВЛОМ АСТАХОВЫМ
12.00 «НОВОСТИ ДНЯ»
13.00 «ЗВАННЫЙ УЖИН»
13.50 Х/Ф «БЕШЕНЫЕ ПСЫ»
15.45 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
16.00 «ПЯТЬ ИСТОРИЙ»: «РУССКИЕ ДИВЕРСАНТЫ СКОРЦЕНИ»

17.00 «АПОКАЛИПСИС»
18.00 «В ЧАС ПИК»
19.00 «РАДАР-СПОРТ»
19.30 «НОВОСТИ ДНЯ»
20.00 «АПОКАЛИПСИС»
21.00 «СОЛДАТЫ-9»
22.00 «СЕКРЕТНЫЕ ИСТОРИИ»: «ОНИ ВОЗВРАЩАЮТСЯ»
23.00 «НОВОСТИ ДНЯ»
00.00 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
00.15 Х/Ф «ИЗ ДЖУНГЛЕЙ В ДЖУНГЛИ»
02.10 «НОВОСТИ ДНЯ»
02.40 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
03.00 «ТАИНЫ ВАШЕЙ СУДЬБЫ. ЭЗО ТВ»
05.00 «МАРШ ТЫСЯЧИ САМУРАЕВ»

СТС - «БАЙКАЛ»

05.55, 07.00, 08.05, 09.20, 10.05, 11.15, 18.50, 20.05, 21.55, 22.20, 23.25, 00.05, 00.50, 01.50 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ
06.00 Т/С «ЭВРИКА»
06.55 М/С «СМЕШАРИКИ»
07.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
08.00 Т/С «КРЕМЛЕВСКИЕ КУРСАНТЫ»
09.00 НЕСЛАБЫЙ ПОЛ
09.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
10.00 Я ЛЕЧУ
11.00 Т/С «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ»
12.00 ГАЛИЛЕО
12.30 Т/С «КАДЕТСТВО»
13.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
14.00 М/С «КИМ ПЯТЬ С-ПЛЮСОМ»
14.30 М/С «ЧАРДЕЙКИ»
15.00 М/С «101 ДАЛМАТИНЕЦ»
15.30 Х/Ф «ВСЕ ТИП-ТОП, ИЛИ ЖИЗНЬ ЗАКА И КОДИ»
16.00 Т/С «САБРИНА - МАЛЕНЬКАЯ ВЕДЬМА»
16.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
17.30 ГАЛИЛЕО
18.30 НЕСЛАБЫЙ ПОЛ
19.00 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
20.00 Т/С «КРЕМЛЕВСКИЕ КУРСАНТЫ»
21.00 Я ЛЕЧУ
22.00 Х/Ф «ДИРЕКТОР»
00.00 6 КАДРОВ
00.30 ИГРЫ РАЗУМА
01.30 Х/Ф «ОФИЦЕР И ДЖЕНТЛЬМЕН»
03.55 ТЕХНИЧЕСКИЙ ПЕРЕРЫВ

07.00 «СЕГОДНЯ УТРОМ»
09.05 Т/С «ЛЕБЕДИНЫЙ РАЙ»
10.00 «ПОВАР И ПОВАРЯТА»
10.25 «ЖЕНСКИЙ ВЗГЛЯД». ФАИНА ГРОМОВА
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 00.00 «СЕГОДНЯ ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ. РАССЛЕДОВАНИЕ»
11.15 «СРЕДНИЙ КЛАСС»
12.00 СУД ПРИСЯЖНЫХ
13.00 Т/С «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА»
14.35 ОБЗОР. ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ
16.30 Т/С «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ»
19.30 ОБЗОР. ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ
20.30 Т/С «ЗАЩИТА КРАСИНА»
22.15 Т/С «ЗНАХАРЬ»
00.20 Х/Ф «ЛЕГЕНДЫ ВИДЕОСАЛОНОВ»
02.35 «ИГРА НА ВЫЖИВАНИЕ»
03.25 Х/Ф «ИЗГОНЯЮЩИЙ ДЬЯВОЛА: ПРИКВЕТ»
05.40 Т/С «КЛАСС»
06.10 Т/С «АЭРОПОРТ»

НТВ

07.00 «СЕГОДНЯ УТРОМ»
09.05 Т/С «ЛЕБЕДИНЫЙ РАЙ»
10.00 «ПОВАР И ПОВАРЯТА»
10.25 «ЖЕНСКИЙ ВЗГЛЯД». ФАИНА ГРОМОВА
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 00.00 «СЕГОДНЯ ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ. РАССЛЕДОВАНИЕ»
11.15 «СРЕДНИЙ КЛАСС»
12.00 СУД ПРИСЯЖНЫХ
13.00 Т/С «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА»
14.35 ОБЗОР. ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ
16.30 Т/С «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ»
19.30 ОБЗОР. ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ
20.30 Т/С «ЗАЩИТА КРАСИНА»
22.15 Т/С «ЗНАХАРЬ»
00.20 Х/Ф «ЛЕГЕНДЫ ВИДЕОСАЛОНОВ»
02.35 «ИГРА НА ВЫЖИВАНИЕ»
03.25 Х/Ф «ИЗГОНЯЮЩИЙ ДЬЯВОЛА: ПРИКВЕТ»
05.40 Т/С «КЛАСС»
06.10 Т/С «АЭРОПОРТ»

5 КАНАЛ

08.00 «УТРО НА ПЯТОМ»
11.30, 14.30, 17.30, 00.20 СЕЙЧАС
11.40 Д/Ф «ГАВАИ. ХРАМ ПЕРНАТЫХ БОГОВ»
12.40 Х/Ф «ДУЭЛЬ РАЗВЕДОК. РОССИЯ - США»
13.35 «ЗАТЕРЯННЫЙ МИР»
14.45 МОЯ ПЛАНЕТА
16.35 Х/Ф «КРАСНЫЙ ВЕК»
17.50 Д/С «ЧЕТВЕРТАЯ МИРОВАЯ ВОЙНА»
18.45 Д/С «БОРЬБА ЗА ВЫЖИВАНИЕ. ЛЕСА НАГАРХОЛА»
19.50 МОЯ ПЛАНЕТА
20.50 Д/Ф «ЗОЛОТО ПАРТИИ»
21.45 ЭКСТРЕННЫЙ ВЫЗОВ 112
21.50 ОТКРЫТАЯ СТУДИЯ
23.00 Д/Ф «МИР ПРИРОДЫ. РАЙ НА КРАЮ СВЕТА»
00.00 ЭКСТРЕННЫЙ ВЫЗОВ 112
01.00 Х/Ф «ПОДДЕРЖИ СВОЕГО ШЕРИФА»
02.50 НОЧЬ/ИНТЕЛЛЕКТ/ЧЕРНИГОВСКАЯ
03.20 Х/Ф «ОСАДНОЕ ПОЛОЖЕНИЕ»

Пятница, 31

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

06.00 «ДОБРОЕ УТРО»
13.00, 16.00, 19.00 НОВОСТИ
10.05 МАЛАХОВ +
11.20 МОДНЫЙ ПРИГОВОР
12.20 КОНТРОЛЬНАЯ ЗАКУПКА
13.20 Т/С «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ»
14.20 «ДЕТЕКТИВЫ»
15.00 ДРУГИЕ НОВОСТИ
15.30 «ХОЧУ ЗНАТЬ» С МИХАИЛОМ ШИРВИНДОМ
16.20 Т/С «ОБРУЧАЛЬНОЕ КОЛЬЦО»
17.10 «СЛЕД»
18.00 ФЕДЕРАЛЬНЫЙ СУДЬЯ
19.20 ПОНЯТЬ. ПРОСТИТЬ
20.00 «ПУСТЬ ГОВОРЯТ»

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 • ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ

12.45 М/Ф «ПОПАЛСЯ, КОТОРЫЙ КУСАЛСЯ!»
12.55 Т/С «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ»
14.00 Т/С «ГОНКА ЗА СЧАСТЬЕМ»
15.20 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
15.40 Т/С «БРАТЬЯ - ДЕТЕКТИВЫ»
16.35 СУД ИДЕТ
17.30 «КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ»
18.25 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
19.00 Т/С «ОДНАЖДЫ БУДЕТ ЛЮБОВЬ»
20.00 Т/С «КАРМЕЛИТА. ЦЫГАНСКАЯ СТРАСТЬ»
21.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
21.50 СПОКОЙНОЙ НОЧИ, МАЛЫШИ!
22.00 Т/С «РУССКАЯ СЕРИЯ». «ДВЕ СЕСТРЫ-2»
23.00 «НОВАЯ ВОЛНА-2009». ТРАНСЛЯЦИЯ ИЗ ЮРМАЛЫ
02.05 Х/Ф «УБРАТЬ КАРТЕРА»

07.30 «ЕВРОНЬЮС»
20.30, 00.30 НОВОСТИ КУЛЬТУРЫ
11.00, «В ГЛАВНОЙ РОЛИ...»
11.20 Х/Ф «БОКСЕРЫ»
11.50 КАБАЧОК «13 СТУЛЕВ»
12.50 Д/Ф «ЗАБЫТАЯ ВОЙНА»
13.45 Т/С «РОБИН ГУД. ВОЗВРАЩЕНИЕ»
14.50 УРОКИ РУССКОГО. Н.В. ГОГОЛЬ. «ТАРАС БУЛЬБА»
16.35 Д/С «ИСТОРИЯ ПРОИЗВЕДЕНИЙ ИСКУССТВА». «РАБЫ». МИКЕЛАНДЖЕЛО»
17.00 М/С «СЕРЕБРЯНЫЙ КОНЬ»
17.25 М/Ф «НАСЛЕДСТВО ВОЛШЕБНИКА БАХРАМА»
17.45 Д/Ф «ВЕЛЬШТЕРЬЕР»
17.50 Т/С «ЭМИЛЬ ИЗ ЛЕННЕБЕРГИ»

18.20 Д/С «НАЕДИНЕ С ПРИРОДОЙ». «ВОЛКИ В БЕЛОМ»
18.50 Д/Ф «СИМОН БОЛИВАР»
19.00 Д/Ф «О, ЕСЛИ Б СОВЕСТЬ УБЕРЕЧЬ...»
19.30 КОНЦЕРТ «ВСПОМИНА» «ШЛЯГЕРЫ XX ВЕКА»
20.50 «СМЕХОНОСТАЛЬГИЯ»
21.20 Х/Ф «МОЙ ЛАСКОВЫЙ И НЕЖНЫЙ ЗВЕРЬ»
23.10 Д/Ф «МИКЕЛАНДЖЕЛО АНТОНИОНИ. ВЗГЛЯД, КОТОРЫЙ ИЗМЕНИЛ КИНОМАТОГРАФ»
00.05 Д/Ф «ВЗГЛЯД МИКЕЛАНДЖЕЛО»
00.50 Х/Ф «КЛАРИССА»
01.45 ТУТС ТИЛЕМАНС. КОНЦЕРТ В НОВОМ ОРЛЕАНЕ
02.35 Д/Ф «УНИВЕРСИТЕТ КАРАКАСА. МЕЧТА, ВОПЛОЩЕННАЯ В БЕТОНЕ»
02.55 «СФЕРЫ»

«РОССИЯ»

06.00 ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!
06.35, 07.07, 07.35, 08.07, 08.35, 09.05, 09.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ. УТРО
09.55 «МОЙ СЕРЕБРЯНЫЙ ШАР. ЭЛИНА БЫСТРИЦКАЯ»
10.50 Т/С «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ»
11.50, 18.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
12.00, 15.00, 18.00, 21.00 ВЕСТИ
12.25 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ. ПРЕДСТАВЛЯЕТ:



№29(638)

Дүхэрнэ

№29(21723)

Ариг Ус

07.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
07.30 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ»
08.00 «ТАКСИ»
08.30 «АБИТУРИЕНТ-2009». ПОГОДА
08.45 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
09.00 «УБОЙНАЯ ЛИГА»
10.30 «УБОЙНОЙ НОЧИ»
11.00 «ЖЕНСКАЯ ЛИГА»
11.30 Т/С «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
12.00 М/С «КОТОПЕС»
12.30 М/Ф «ЖИЗНЬ И ПРИКЛЮЧЕНИЯ РОБОТА-ПОДРОСТКА»
13.00 М/С «ЭЙ, АРНОЛЬД!»
13.30 М/С «ГУБКА БОБ КВАДРАТНЫЕ ШТАНЫ»
14.00 «ТАКСИ»
14.30 Т/С «СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ»
15.00 «ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО»
15.30 «ДОМ-2. LIVE»
16.15 Х/Ф «МАСТЕР ПЕРЕВОПЛОЩЕНИЯ»
19.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
19.20 «АБИТУРИЕНТ-2009»
19.30 Т/С «УНИВЕР»
20.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
20.35 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ»

21.00 «ИНТУИЦИЯ»
22.00 «ДОМ-2. ГОРОД ЛЮБВИ»
23.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
23.30 «COMEDY WOMAN»
00.30 АТАКА КЛОУНОВ
06.00 «ТИВИКОМ»
06.25, 06.55, 07.50, 08.20, 09.20, 11.30, 18.40, 20.50, 21.50, 00.50, 01.30, 02.30 ПОГОДА
06.15 «РАДАР-СПОРТ»
06.45 НОВОСТИ «ЭНЭ ЦАГТ» (ТК «АИСТ МОНГОЛИЯ»)
07.00 «НОВОСТИ ДНЯ»
07.35 «ЗВАННЫЙ УЖИН»
08.35 «СОЛДАТЫ-9»
09.30 «НОВОСТИ ДНЯ»
10.00 «В ЧАС ПИК»
11.00 «ЧАС СУДА» С ПАВЛОМ АСТАХОВЫМ
12.00 «НОВОСТИ ДНЯ»
12.30, 16.30, 23.30 «24»
13.00 «ЗВАННЫЙ УЖИН»
13.50 Х/Ф «ИЗ ДЖУНГЛЕЙ В ДЖУНГЛИ»
15.50 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
16.00 «ПЯТЬ ИСТОРИЙ» - «ИГРУШКИ»
17.00 «АПОКАЛИПСИС»
18.00 «В ЧАС ПИК»
19.00 «ВО САДУ ЛИ В ОГОРОДЕ»
19.30 «НОВОСТИ ДНЯ»
20.00 «АПОКАЛИПСИС»
21.00 «СОЛДАТЫ-9»

22.00 «ВОЕННАЯ ТАЙНА»
23.00 «НОВОСТИ ДНЯ»
00.00 «ГОЛЫЕ И СМЕШНЫЕ»
00.30 «СЕАНС ДЛЯ ВЗРОСЛЫХ»
02.20 «НОВОСТИ ДНЯ»
02.50 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
03.00 «ТАЙНЫ ВАШЕЙ СУДЬБЫ. ЭЗО ТВ»
05.00 «СВЕРХЪЕСТЕСТВЕННОЕ»
05.40 «НОЧНОЙ МУЗЫКАЛЬНЫЙ КАНАЛ»
«СТС - «БАЙКАЛ»
05.55, 07.00, 08.05, 09.25, 10.05, 11.15, 18.50, 20.05, 21.55, 22.20, 23.40, 00.25, 00.50, 01.50 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ
Т/С «ЭВРИКА»
06.00 М/С «СМЕШАРИКИ»
06.55 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
07.30 Т/С «КРЕМЛЕВСКИЕ КУРСАНТЫ»
08.00 Т/С «КРЕМЛЕВСКИЕ КУРСАНТЫ»
09.00, 18.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
09.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
10.00 Я ЛЕЧУ
11.00 Т/С «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ»
12.00 ГАЛИЛЕО
12.30 Т/С «КАДЕТСТВО»
13.30 НЕСЛАБЫЙ ПОЛ
14.00 М/С «КИМ ПЯТЬ С-ПЛЮСОМ»
14.30 М/С «ЧАРОДЕЙКИ»
15.00 М/С «101 ДАЛМАТИНЕЦ»
15.30 Х/Ф «ВСЕ ТИП-ТОП, ИЛИ ЖИЗНЬ ЗАКА И КОДИ»

16.00 Т/С «САБРИНА - МАЛЕНЬКАЯ ВЕДЬМА»
05.35 Т/С «КЛАСС»
06.00 Т/С «АЭРОПОРТ»
16.30 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
17.30 ГАЛИЛЕО
19.00 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
20.00 Т/С «КРЕМЛЕВСКИЕ КУРСАНТЫ»
21.00 Х/Ф «ПЛОХИЕ ПАРНИ-2»
23.45 «ДАЕШЬ, МОЛОДЕЖЬ!»
00.45 Х/Ф «НЕОБЫЧАЙНАЯ ОТВАГА»
02.45 Х/Ф «ТРЕНЕР КАРТЕР»
НТВ
07.00 «СЕГОДНЯ УТРОМ»
09.05 «МОСКВА - ЯЛТА - ТРАНЗИТ»
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «СЕГОДНЯ»
11.25 ШУНУР ВОКРУГ СВЕТА
12.00 «СРЕДНИЙ КЛАСС»
13.00 СУД ПРИСЯЖНЫХ
14.35 Т/С «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА»
16.30 ОБЗОР. ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ
17.30 Т/С «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ»
19.30 ОБЗОР. ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ
20.30 СЛЕДСТВИЕ ВЕЛИ...
21.30 ДОРОЖНОЙ ПАТРУЛЬ
23.30 Х/Ф «КРЫСИНЫЙ УГОЛ»
01.15 «ТЫ СМЕШНОЙ!»
02.05 Х/Ф «МОЯ БОЛЬШАЯ ГРЕЧЕСКАЯ СВАДЬБА»

03.50 Х/Ф «ПЛАН «Б»
05.35 Т/С «КЛАСС»
06.00 Т/С «АЭРОПОРТ»
5 КАНАЛ
08.00 «УТРО НА ПЯТОМ»
11.30, 14.30, 17.30, 00.20 СЕЙЧАС
11.40 Д/Ф «ПОЮЩЕЕ ДЕРЕВО»
12.40 Д/С «ЧЕТВЕРТАЯ МИРОВАЯ ВОЙНА»
13.35 «ЗАТЕРЯННЫЙ МИР»
14.45 МОЯ ПЛАНЕТА
16.35 Х/Ф «КРАСНЫЙ ВЕК»
17.50 Д/Ф «МИФЫ БЕЗ ГРИФА». «ДИКТАТОР КРЫМА»
18.45 Д/С «БОРЬБА ЗА ВЫЖИВАНИЕ. ПАРЯЩИЕ АНТИЛОПЫ»
19.45 МОЯ ПЛАНЕТА
20.45 Д/С «ЛУЧШЕЕ ИЗ ГОЛЛИВУДА ВМЕСТЕ С ТАБОМ ХАНТЕРОМ»
21.45 ЭКСТРЕННЫЙ ВЫЗОВ 112
21.50 ОТКРЫТАЯ СТУДИЯ
23.05 «ПОСЛЕ СМЕРТИ». ИСТОРИЧЕСКИЙ КОНСИЛИУМ
00.00 ЭКСТРЕННЫЙ ВЫЗОВ 112
01.00 Х/Ф «РОККИ БАЛЬБОА»
02.55 Х/Ф «ПРЕКРАСНАЯ ПЛЕННИЦА»
04.40 ИСТОРИЯ РОКА: ГРУППА «EAGLES». ПРЕДИСЛОВИЕ ЮРИЯ ШЕВЧУКА
05.40 Х/Ф «ДОМ УЛЫБОК»
07.15 Д/С «ЭТО РЕАЛЬНО? СПОНТАННОЕ САМОВОЗГОРАНИЕ»

Суббота, 1

ПЕРВЫЙ КАНАЛ
07.00, 11.00, 13.00 НОВОСТИ
07.10 М/Ф «КАК ОДИН МУЖИК ДВУХ ГЕНЕРАЛОВ ПРОКОРМИЛ»
07.30 Х/Ф «ЛЮБОПЫТНЫЙ ДЖОРДЖ»
09.00 «МОИ ДРУЗЬЯ ТИГРУЛЯ И ВИННИ»
10.00 «ДОБРОЕ УТРО, МИККИ»
10.10 «СЛОВО ПАСТЫРЯ»
10.10 «ЗДОРОВЬЕ»
11.10 СМАК
11.50 «ЖАКЛИН КЕННЕДИ. КОРОЛЕВА СТИЛЯ»
13.10 ЖИВОЙ МИР. «НЕИЗВЕДАННЫЙ КИТАЙ»: «ЗА ВЕЛИКОЙ СТЕНОЙ»
14.10 Х/Ф «ТРИ ТОПОЛЯ НА ПЛОЩИХ»
15.40 «ИСПОВЕДЬ ДИВЕРСАНТА»
16.50 Х/Ф «...ПО ПРОЗВИЩУ «ЗВЕРЬ»»
18.10 «НЕ БОЙСЯ, МЫ С ТОБОЙ»
19.00 Т/С «ЛИЧНАЯ ЖИЗНЬ ДОКТОРА СЕЛИВАНОВОЙ»
20.40 РОЗЫГРЫШ. ЛУЧШЕЕ
22.00 «ВРЕМЯ»
22.15 Т/С «ДЕРЕВЕНСКАЯ КОМЕДИЯ»
23.20 ФУТБОЛ. XVI ТУР. «СПАРТАК» - «КУБАНЬ»
01.20 Х/Ф «МЕКСИКАНЕЦ»
03.30 Х/Ф «ПРОДЮСЕРЫ»
06.00 «КИНО - НЕДЕТСКАЯ ИГРА»
«РОССИЯ»
06.55 Х/Ф «БЕЗ ВИДИМЫХ ПРИЧИН»
08.30 СЕЛЬСКИЙ ЧАС
09.00, 12.00, 15.00, 21.00 ВЕСТИ
09.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
09.20 СУББОТНИК. ПРЕДСТАВЛЯЕТ:
10.00 М/Ф «СТРЕЛА УЛЕТАЕТ В СКАЗКУ»
10.35 М/Ф «МАЛЕНЬКИЙ ВОЖДЬ»
12.10 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
12.20 МЫ И НАЛОГИ
12.35 РОДОМ ИЗ ДЕРЕВНИ
12.50 ЗАХАМИНАЙНГАА ЗАЯА НУЛДЭ УРГЭНЭ
13.20 Х/Ф «РЫЖАЯ»
15.20 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ 21-62-62
15.30 Х/Ф «МАЧЕХА»
17.15 СУББОТНИЙ ВЕЧЕР
19.10 Т/С «ВСЕГДА ГОВОРИ «ВСЕГДА»-2»
21.30 Х/Ф «ЭГОИСТ»
23.20 «НОВАЯ ВОЛНА-2009». ТРАНСЛЯЦИЯ ИЗ ЮРМАЛЫ
02.25 Х/Ф «ОГОНЬ ИЗ ПРЕИСПОДНЕЙ»
КУЛЬТУРА
07.30 «ЕВРОНЬЮС»
11.10 БИБЛЕЙСКИЙ СЮЖЕТ
11.40 Х/Ф «СТРЕКОЗА»
13.20 «КТО В ДОМЕ ХОЗЯИН»
13.50 Х/Ф «САМПО»
15.25 ПУТЕШЕСТВИЯ НАТУРАЛИСТА СПЕКТАКЛЬ «ВЛАДИМИР III СТЕПЕНИ»
15.55 «РОМАНТИКА РОМАНСА»
18.00 02.55 Д/Ф «ИСТОРИИ ЗАМКОВ И КОРОЛЕЙ. АЛЬГАМБРА - РУКОТВОРНЫЙ РАЙ»
19.40 Д/Ф «КРАСОТА, КАК Я ЕЕ ВИЖУ. ГЕРБЕРТ ФОН КАРАЯН»
20.45 Х/Ф «ЗЕРКАЛО ДЛЯ ГЕРОЯ»
23.00 НОВОСТИ КУЛЬТУРЫ
23.20 Х/Ф «НА ЮГ»
01.05 Д/С «ЧАСТНАЯ ЖИЗНЬ ШЕДЕВРА»
03.30 «ХРИСТОС СВЯТОГО ХУАНА ДЕ ЛА КРУС» С АЛЬВАДОРА ДАЛИ
01.55 МАКС РААБЕ НА ФЕСТИВАЛЕ ВАЛЬДЮНЕ
Ариг Ус
08.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
08.35 «ЖИЗНЬ, ПОЛНАЯ РАДОСТИ»
09.00 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ»
09.25 Т/С «САША ПЛЮС МАША»
10.00 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС». ПОГОДА
10.35 «АБИТУРИЕНТ-2009». ПОГОДА
11.00 «ШКОЛА РЕМОНТА»
12.00 Д/Ф «МУЖЧИНА И СПОСОБЫ ЕГО ДРЕССИРОВКИ»
13.00 Д/Ф «НЕРАВНЫЙ БРАК»
14.00 КЛУБ БЫВШИХ ЖЕН
15.00 COSMOPOLITAN: ВИДЕОВЕРСИЯ

«COMEDY WOMAN»
Х/Ф «И ГРЯНУЛ ГРОМ»
УБОЙНАЯ ЛИГА
«ЖЕНСКАЯ ЛИГА»
«УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ». ПОГОДА
«БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ»
«ДОМ-2. ГОРОД ЛЮБВИ». ПОГОДА
КОМЕДИ-КЛАБ НАША RUSSIA
УБОЙНАЯ ЛИГА
УБОЙНОЙ НОЧИ
«СЕКС» С АНФИСОЙ ЧЕХОВОЙ
ТИВИКОМ
06.00, 06.55, 07.50, 08.20, 09.10, 11.30, 18.40, 20.50, 21.50, 00.50, 01.30, 02.30 ПОГОДА
«АФРОМОСКВИЧ-2»
Д/Ф «МЕКСИКАНСКИЕ ПРИЗРАКИ»
НОВОСТИ «ЭНЭ ЦАГТ» (ТК «АИСТ МОНГОЛИЯ»)
«НОВОСТИ ДНЯ»
«ВО САДУ ЛИ В ОГОРОДЕ»
«ТУРИСТЫ»
«РЕАЛЬНЫЙ СПОРТ»
«Я - ПУТЕШЕСТВЕННИК»
«ПРОВЕРЕНО НА СЕБЕ»
«В ЧАС ПИК»
«ТОР БЕАР»
«НОВОСТИ ДНЯ»
«ВОЕННАЯ ТАЙНА»
Т/С «СВЕРХЪЕСТЕСТВЕННОЕ»
«ПЯТЬ ИСТОРИЙ»: «ОХОТНИКИ ЗА ПРИВИДЕНИЯМИ»
«ФАНТАСТИЧЕСКИЕ ИСТОРИИ»
«ГРОМКОЕ ДЕЛО»: «ЗАКОН АНАСТАСИИ»
«В ЧАС ПИК»
«РЕПОРТЕРСКИЕ ИСТОРИИ»
«В ЧАС ПИК». «ОПАСНЫЙ ТУРИЗМ-2»
Х/Ф «ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ В РАЙ»
Х/Ф «ТРОЕ»: «ОСТАТЬСЯ В ЖИВЫХ»
«ГОЛЫЕ И СМЕШНЫЕ»
«СЕАНС ДЛЯ ВЗРОСЛЫХ»

«ГОЛЫЕ И СМЕШНЫЕ»
«ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
«ТАЙНЫ ВАШЕЙ СУДЬБЫ. ЭЗО ТВ»
Т/С «СВЕРХЪЕСТЕСТВЕННОЕ»
«НОЧНОЙ МУЗЫКАЛЬНЫЙ КАНАЛ»
СТС - «БАЙКАЛ»
05.55, 07.05, 08.10, 08.50, 10.00, 11.10, 17.15, 19.15, 20.05, 21.50, 22.25, 23.15, 00.55, 01.50 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ
Х/Ф «20 - 30 - 40»
06.00 М/Ф «ПОДАРОК ДЛЯ САМОГО СЛАБОГО»
08.20 М/С «СМЕШАРИКИ»
08.30, 16.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
09.00 ДЕТСКИЕ ШАЛОСТИ
10.45 М/С «ТОМ И ДЖЕРРИ»
11.00 ГАЛИЛЕО
12.00 ВСЕ ПО-ВЗРОСЛОМУ
13.00 М/С «УТИНЫЕ ИСТОРИИ»
14.00 М/С «КОРОЛЬ ЛЕВ. ТИМОН И ПУМБА»
15.00 М/С «ЛИЛО И СТИЧ»
16.30 6 КАДРОВ
17.10 Х/Ф «КАК ВЫИТИ ЗАМУЖ»
19.00 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
21.00 Х/Ф «ЧЕТЫРЕ СВАДЬБЫ И ОДНИ ПОХОРОНЫ»
23.15 6 КАДРОВ
00.00 Х/Ф «МАТЧ ПОЙНТ»
02.25 Х/Ф «СИЛА ОДНОГО»
04.10 Х/Ф «СОКРУШИТЕЛЬНАЯ ЛОЖЬ»
НТВ
06.50 М/Ф «ТАЙНА НА ОСТРОВЕ СОКРОВИЩ»
08.10 М/С «БЭТМЕН-2»
08.30 СКАЗКИ БАЖЕНОВА
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «СЕГОДНЯ»
09.20 ЛОТЕРЕЯ «ЗОЛОТОЙ КЛЮЧ»
09.45 ИХ НРАВЫ
10.25 СМОТР
11.20 ГЛАВНАЯ ДОРОГА
11.55 «КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК»
13.00 КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС

ОСОБО ОПАСЕН!
Д/Ф «ЛАВРЕНТИЙ БЕРИЯ»
СВОЯ ИГРА
РЕПОРТЕР А.ЗИНЕНКО. ЛУЧШИЕ ФИЛЬМЫ
Т/С «ЗАКОН И ПОРЯДОК»
САМЫЕ ГРОМКИЕ «РУССКИЕ СЕНСАЦИИ»: «ЗВЕЗДЫ ИЗ ПЛАСТИКА»
«ЧЕРНАЯ МАГИЯ СЛАВЫ»
Х/Ф «БЕС»
«НАКАЗАНИЕ. РУССКАЯ ТЮРЬМА ВЧЕРА И СЕГОДНЯ»
Х/Ф «ЗАВТРА НЕ ПРИДЕТ НИКОГДА»
Х/Ф «ЛОВЕЦ СНОВ»
Т/С «КЛАСС»
Т/С «АЭРОПОРТ»
5 КАНАЛ
08.00 Д/С «КЛАДОИСКАТЕЛИ»
08.55 Д/Ф «КОРОДИЛЫ ОРИНОКО»
09.30 М/С «ПОПАЙ - ПРИКЛЮЧЕНИЯ ПРОДОЛЖАЮТСЯ»
10.00 М/С «ВАУСЕР»
10.20 М/С «АНГУС И ЧЕРИЛ»
10.25 М/Ф «ХОЧУ БЫТЬ ОТВАЖНЫМ»
«БОЦМАН И ПОПУЛЯР»
Х/Ф «ПРИНЦ И СЕРФЕР»
13.05 Х/Ф «ДЕРЗКИЙ»
15.05 «ПРОГРЕСС» С ИГОРЕМ МАКАРОВЫМ
15.35 «ИСТОРИЧЕСКИЕ ХРОНИКИ» С НИКОЛАЕМ СВАНИДЗЕ
16.35 «ПОСЛЕ СМЕРТИ». ИСТОРИЧЕСКИЙ КОНСИЛИУМ
17.30 Д/С «ЭТО РЕАЛЬНО? ПРИВИДЕНИЯ»
18.30 Х/Ф «РОККИ БАЛЬБОА»
СЕЙЧАС
20.50 Х/Ф «ЗАБЫТЫЙ ГОРОД ПЛАНЕТЫ ОБЕЗЬЯН»
Х/Ф «ПЕРЕХВАТ»
Х/Ф «ОХОТА ЗА «КРАСНЫМ ОКТЯБРЕМ»
03.05 НОЧЬ/ТЕАТР/ЦИЛИКИН
03.40 Х/Ф «УМНИЦА УИЛЛ ХАНТИНГ»
05.50 Х/Ф «ПАРАД ДУРАКОВ»
07.30 Д/Ф «РОК-КУМИРЫ. ГЭРИ МУР»

Воскресенье, 2

ПЕРВЫЙ КАНАЛ
07.00, 11.00, 13.00 НОВОСТИ
07.10 Х/Ф «МИЛЛИОН В БРАЧНОЙ КОРЗИНЕ»
08.50 АРМЕЙСКИЙ МАГАЗИН
09.20 «МОИ ДРУЗЬЯ ТИГРУЛЯ И ВИННИ»
10.10 «КЛУБ МИККИ-МАУСА»
11.10 «ИГРАЙ, ГАРМОНЬ ЛЮБИМАЯ!»
11.30 «НЕПУТЕВЫЕ ЗАМЕТКИ»
12.10 «ПОКА ВСЕ ДОМА»
12.20 ФАЗЕНДА
13.10 ЕРАЛАШ
13.40 «СОКРОВИЩЕ НАЦИИ»
14.40 «КВН». ПРЕМЬЕР-ЛИГА
16.20 К ДНЮ ВДВ. «ГДЕ МЫ - ТАМ ПОБЕДА»
17.10 Х/Ф «В ЗОНЕ ОСОБОГО ВНИМАНИЯ»
19.00 «ДВЕ ЗВЕЗДЫ». ЛУЧШЕЕ
22.00 «ВРЕМЯ»
22.20 «БОЛЬШАЯ РАЗНИЦА»
23.20 «РУБИК ВСЕМОГУЩИЙ»
00.20 Х/Ф «ЖИВОТНОЕ»
01.40 БОИ БЕЗ ПРАВИЛ. БОЙ ЗА ЗВАНИЕ ЧЕМПИОНА МИРА. ФЕДОР ЕМЕЛЬЯНЕНКО ПРОТИВ ДЖОША БАРНЕТТА
02.20 Х/Ф «ВОЙНА РОЗ»
04.30 «ГИПНОЗ. НЕПОЗНАННОЕ»
05.20 «ДЕТЕКТИВЫ»
«РОССИЯ»
07.00 М/Ф «ПЕС И КОТ»
07.20 Х/Ф «ОБЫКНОВЕННОЕ ЧУДО»
10.10 М/Ф «ЗОЛОТАЯ АНТИЛОПА»
10.40 М/Ф «АСТЕРИКС И ВИКИНГИ»
12.00, 15.00, 21.00 ВЕСТИ
12.10 МТС - ВЕДУЩИЙ ОПЕРАТОР СВЯЗИ
12.25 ТЕЛЕВИЗИОННАЯ ПРИЕМНАЯ
12.50 М/Ф «УКРАДЕННЫЙ МЕСЯЦ»
13.05 Х/Ф «СВЕТ МОЙ»
15.20 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
15.30 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
16.20 «ЧЕСТНЫЙ ДЕТЕКТИВ»

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ 21-62-62
16.50 «СМЕЯТЬСЯ РАЗРЕШАЕТСЯ»
19.10 Т/С «ВСЕГДА ГОВОРИ «ВСЕГДА»-2»
21.30 СПЕЦИАЛЬНЫЙ КОРРЕСПОНДЕНТ
22.00 Х/Ф «СЛУЖАНКА ТРЕХ ГОСПОД»
23.55 «НОВАЯ ВОЛНА-2009». ТРАНСЛЯЦИЯ ИЗ ЮРМАЛЫ
02.55 Х/Ф «СВИДАНИЕ НА ОДНУ НОЧЬ»
КУЛЬТУРА
07.30 «ЕВРОНЬЮС»
11.10 «ОБЫКНОВЕННЫЙ КОНЦЕРТ С ЭДУАРДОМ ЭФИРОВЫМ»
11.40 Х/Ф «ГАЗОВЫЙ СВЕТ»
13.35 ЛЕГЕНДЫ МИРОВОГО КИНО. ИНГРИД БЕРГМАН
14.05 М/Ф «D-4 ТРОЯНСКИЙ СУРКАТ»
14.55, 15.40 Д/Ф «МИРС ФЕДОРА ХИТРУКА»
16.35 «ЛЮБОВЬ КО ВСЕМ». ВЛАДИМИР ЛЕПКО
17.15 Х/Ф «ЕДИНСТВЕННАЯ...»
18.45 Л.ДЕЛИБ. БАЛЕТ «СИЛЬВИЯ»
20.45 Д/Ф «ЛУИ ДЕ ФЮНЕС, ИЛИ ИСКУССТВО СМЕШИТЬ»
21.40 Х/Ф «ВЛЮБЛЕННЫЕ. ФИЛЬМ ВТОРОЙ»
23.35 Д/Ф «ИСТИННАЯ ПОКАХОНТАС»
00.30 Х/Ф «УЖИН В ВОСЕМЬ»
02.00 ОРКЕСТР КАУНТА БЭЙСИ
03.45 Д/Ф «АПУЛЕЙ»
Ариг Ус
07.30 ИЗМЕНИ СВОЙ МИР
08.00 БЛАГАЯ ВЕСТЬ
08.30 «УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ». ПОГОДА
09.00 М/С «ЖИЗНЬ И ПРИКЛЮЧЕНИЯ РОБОТА - ПОДРОСТКА»
09.25 Т/С «САША ПЛЮС МАША»
09.45 «ПЕРВАЯ НАЦИОНАЛЬНАЯ ЛОТЕРЕЯ». ПОГОДА
10.00 «ДОМ-2»
11.00 «ШКОЛА РЕМОНТА»
12.00 Д/Ф «УЙТИ ИЗ ДОМА»

Д/Ф «ТЕЛО НА ЗАКАЗ. МУЖСКАЯ ВЕРСИЯ»
СМЕХ БЕЗ ПРАВИЛ
Х/Ф «И ГРЯНУЛ ГРОМ»
Х/Ф «ЧЕЛОВЕК ДОЖДА»
Д/Ф «КАК НАСЧЕТ ВЫПИТЬ»
«УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ». ПОГОДА
«БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ»
«ДОМ-2. ГОРОД ЛЮБВИ». ПОГОДА
«КОМЕДИ-КЛАБ». ПОГОДА
«ЖЕНСКАЯ ЛИГА»
СМЕХ БЕЗ ПРАВИЛ
УБОЙНОЙ НОЧИ
«СЕКС» С А. ЧЕХОВОЙ
ТИВИКОМ
06.00, 06.55, 07.50, 08.20, 09.20, 11.30, 18.40, 20.50, 21.50, 00.50, 01.30, 02.30 ПОГОДА
«АФРОМОСКВИЧ-2»
Д/Ф «МЕКСИКАНСКИЕ ПРИЗРАКИ»
«ТУРИСТЫ»
«РЕПОРТЕРСКИЕ ИСТОРИИ»
«В ЧАС ПИК»
«ВО САДУ ЛИ В ОГОРОДЕ»
«ШАГИ К УСПЕХУ»
«24»
«В ЧАС ПИК». «ОПАСНЫЙ ТУРИЗМ-2»
«РЕПОРТЕРСКИЕ ИСТОРИИ»
«ЧАСТНЫЕ ИСТОРИИ»
«ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
«ДАЛЬНЕ РОДСТВЕННИКИ»
Х/Ф «ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ В РАЙ»
«В ЧАС ПИК»
«В ЧАС ПИК. ПОДРОБНОСТИ»
Х/Ф «ВЕРХОМ НА ПУБЕ»
«ДОРОГАЯ ПЕРЕДАЧА»
«ФАНТАСТИЧЕСКИЕ ИСТОРИИ»: «КУЛЫ-УБИЙЦЫ. ИГРУШКИ ДЬЯВОЛА»
«В ЧАС ПИК»
23.00 «ДАЛЬНИЕ РОДСТВЕННИКИ»
23.30 «ГОЛЫЕ И СМЕШНЫЕ»
00.00 «МИРОВОЙ БОКС С МУЖСКИМ ХАРАКТЕРОМ. «АРСЕНАЛЬНОЕ» ПРЕДСТАВЛЯЕТ: ВОСХОДЯЩИЕ ЗВЕЗДЫ»

«СЕАНС ДЛЯ ВЗРОСЛЫХ»
«ГОЛЫЕ И СМЕШНЫЕ»
02.25 Х/Ф «ДНЕВНИКИ МОТОЦИКЛИСТА»
04.50 «МЕКСИКАНСКИЕ ПРИЗРАКИ»
05.35 «НОЧНОЙ МУЗЫКАЛЬНЫЙ КАНАЛ»
СТС - «БАЙКАЛ»
05.55, 07.05, 08.10, 08.50, 11.10 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ
Х/Ф «УКРОЩЕНИЕ СТРОПТИВОЙ»
06.00 М/С «СМЕШАРИКИ»
08.20 М/С «СМЕШАРИКИ»
08.30, 16.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
09.00 Х/Ф «ПИТЕР ПЭН»
11.00 ГАЛИЛЕО
12.00 СНИМИТЕ ЭТО НЕМЕДЛЕННО
13.00 Х/Ф «ШАГ ЗА ШАГОМ»
14.30 М/С «ТОМ И ДЖЕРРИ»
15.00 ЧИП И ДЕЙЛ СПЕШАТ НА ПОМОЩЬ МУЛЬСЕРИАЛУ
16.30 6 КАДРОВ
17.00 Т/С «МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ»
18.00 Т/С «ПАПИНЫ ДОЧКИ»
20.00 6 КАДРОВ
21.00 Х/Ф «УНЕСЕННЫЕ»
22.45 6 КАДРОВ
00.00 Х/Ф «ЭСКАДРИЛЬЯ «ЛАФАЙЕТ»
02.35 Х/Ф «ЧЕЛОВЕК ИЗ БУДУЩЕГО»
04.25 Т/С «ЗАВТРА НАСТУПИТ СЕГОДНЯ»
НТВ
06.25 Х/Ф «КРЫСИНЫЙ УГОЛ»
07.45 М/С «БЭТМЕН-2»
08.30 «ДИКИЙ МИР»
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «СЕГОДНЯ»
09.20 ЛОТЕРЕЯ «РУССКОЕ ЛОТО»
09.45 ИХ НРАВЫ
10.25 ЕДИМ ДОМА
11.20 СПАСАТЕЛИ
11.45 «QUATTROQUOTE». ПРОГРАММА ПРО АВТОМОБИЛИ
12.20 БОРЬБА ЗА СОБСТВЕННОСТЬ
13.00 ДАЧНЫЙ ОТВЕТ
14.20 Х/Ф «МЫ С ВАМИ ГДЕ-ТО ВСТРЕЧАЛИСЬ...»
16.05 СВОЯ ИГРА

РЕПОРТЕР К. ГОРДЕЕВА. ЛУЧШИЕ ФИЛЬМЫ
Т/С «ЗАКОН И ПОРЯДОК»
ЧИСТОСЕРДЕЧНОЕ ПРИЗНАНИЕ
Т/С «ГОНЧИЕ: ДО ПЕРВОЙ КРОВИ»
«НАКАЗАНИЕ. РУССКАЯ ТЮРЬМА ВЧЕРА И СЕГОДНЯ»
«QUATTROQUOTE». ПРОГРАММА ПРО АВТОМОБИЛИ
Х/Ф «КРИМИНАЛЬНЫЙ РОМАН»
03.50 Х/Ф «ВНЕЗАПНЫЙ УДАР»
05.45 Т/С «КЛАСС»
06.10 Т/С «АЭРОПОРТ»
5 КАНАЛ
08.00 Д/С «ПРИЗРАКИ»
09.05 М/С «ФАНТОМАСКА»
09.30 М/С «ПОПАЙ - ПРИКЛЮЧЕНИЯ ПРОДОЛЖАЮТСЯ»
10.00 М/С «ВАУСЕР»
10.25 М/С «АНГУС И ЧЕРИЛ»
10.30 КЛУБ ЗНАМЕНИТЫХ ХУЛИГАНОВ
11.10 М/Ф «КАТЕРОК». «МАЛЫШ И КАРЛСОН». «КАРЛСОН ВЕРНУЛСЯ»
12.00 Х/Ф «ПЕРЕХВАТ»
13.50 «В НАШУ ГАВАНЬ ЗАХОДИЛИ КОРАБЛИ...»
14.55 «ЛИЧНЫЕ ВЕЩИ» С АНДРЕЕМ МАКСИМОВЫМ
15.45 «К ДОСКЕ» СО СВЕТАНОЙ КРЮЧКОВОЙ
16.30 «ВСТРЕЧИ НА МОХОВОЙ» С АНДРЕЕМ УРГАНТОМ
17.20 Х/Ф «МИСС МАРГЛ. С ПОМОЩЬЮ ЗЕРКАЛА»
19.25 Д/Ф «ДОИСТОРИЧЕСКИЕ ХИЩНИКИ. САБЛЕЗУБЫЙ ТИГР»
СЕЙЧАС
20.30 Х/Ф «ОДНАЖДЫ В КИТАЕ»
20.50 Х/Ф «ВЕРНЫЕ ДРУЗЬЯ»
01.20 Х/Ф «НОЧЬ ГЕНЕРАЛОВ»
02.25 Х/Ф «МОЩНОСТЬ ЧЕСТВО»
05.10 Д/Ф «РОК-КУМИРЫ. ГРУППА «THE MOVE»
06.55 Д/С «МЕЖДУНАРОДНЫЙ ТЕРРОРИЗМ»



Бүхэдэлхэйн харилсаан: буряад-монголнуудай хуби заяан

ШЭНЭХЭЭН НЮТАГААР ЯБАХАДАА

(Үргэлжлэл. Эхинийн шилин 23, 25-най гугаарнуугта).

Хильн хажууда Забайкальск тосхондо Сүүтэл дасанай Даши Чойлэлинг гэхэн дуган бии. Тэрэнэй шэрээтэ-лама Хэжэнгэ нютагай Соёл ламын хэлбээр, «Ононой урда тээ дасан хэзээдэшье үгы байһан, энэ дуган түрүүшынхиез эндэ тогтоһон юм. Манай түсэб - томо дасан бариха».

Лүзэгшэд эндэ олоороо ердэг, ганса буряадууд бэшэ, мүн хитадууд, ондоошье яһатанай зон. Соёл лама Баатар лама хоёр үдэр бүри уншалга сахюусан хуран үнгэргэдэг, зоние угтан абадаг байна.



Даши Чойлэлинг



Соёл лама



Хайлаар хотодо



Дуганай кассираар Елбоновтоной бүлын ураг Любовь Рабдановна Гомбоева ажаллана. Забайкальская аймагай «Красный Великан» гэхэн колхоздо ахамад бухгалтерээр худэлхэн Любовь Рабдановна хүндэмүүшэ, хайхан ханаатай хүн хадаа бидэниие, зургаан хүниие, зохидоор хүндэлжэ, угтажа абаа. Манай бүлэг соо хэд байгааб гэхэдэ: Россин арадай артист Михаил Елбонов, тэрэнэй нүхэр БГУ-гай багша, филологин эрдэмэй кандидат Галина Будаева, «Эдир Будамшуу» гэхэн конкурсо туһалһан Дамбын Цырендоржи, БГТРК-гай журналист Татьяна Мигоцкая, БГТРК-гай ахамад режиссер Геннадий Тараскин ба эдэ мүнүүдэй автор.

Хитадай Арадай Республика тухай Джордж Макнолдын «Хитад» гэхэн ном соо имэ мэдээсэл уншахаар: «Энэ гүрэндэ 9600 000 километрэй газар дээрэ 1,3 миллиард хүн ажаһууна. Хитад гүрэн хойно талаһаа хадануудаар, Губяар хизаарлагданан, баруун тээһээ - Гималайн хада, зүүн тээһээ эрье шадарынь Шара, Зүүн-Хитад, Урда-Хитад далайнуудай уһаар угаагдана.

Хитадай эгээл үндэр газар Түбэдтэ Эверест хадын орьёл (8848 метр), эгээл набтар газарынь - Турфанска хонхон газар (154 м. далайн уһанай нурууһаа дор).

Энэ гүрэндэ хүйтэниинь Үбэр-Монгодо үбэлдөө 40 градус хүрэдэг, халууниинь зундаа Урда-Хитадта баһал 40 градус болодог. Тиймэһээ хабар, намар аяншалгада эгээл тааруу саг гэжэ тоологдодог.

Хитад гүрэн 22 провинци (Аньхой, Фуцзянь, Ганьсу, Гуандун, Гуйчжоу, Хайнэнь, Хэбэй, Хэйлуицзян, Хэнань, Хубэй, Хунань, Цзянсу, Цзянси, Цзилинь, Ляонин, Цинхай, Шэньси, Шаньдун, Шаньси, Сычуань, Юньнань, Чжэцзян) 3 муниципалитет (Пекин, Шанхай, Тяньцзинь) ба 5 автономно регион (Гуанси-Чжуан, Синьцзян-Уйгур, Нинся-Хуэй, Үбэр-Монгол, Түбэд) боложо хубаагданхай.

Энэ гүрэнэй хүн зоной 94 процентнь хань гэжэ нэрэтэй арад, 10 миллион мусульман яһанай ху гэжэ нэрэтэй арад, 54 официальная мэдэрхэн бага яһатан тоологдодог.

Тэдэнэй тоодо монгол туургата арадууд ороно. Маниие Хүлэн-Буирай Мүнгэн-Шулуун гэхэн нютагта түбхинэһэн Шэнэхээнэй буряадуудай музейдэ уриба. Энэ музейн суглуулбаринууд соо имэ мэдээсэл байба: «2006 оной тоогоор Хитадта 7632 буряад яһатан ажаһууна, тэдэнэй 5252-ниинь Шэнэхээн нютагта. Россида 421600 буряадууд, тэдэнэй 249525-ниинь - Буряадта, 42300 - Агын тойрогто, 49600 - Усть-Ордын тойрогто, бэшэниинь - Россин ондоо регионуудта. Монгодо: Улаан-Баатарта 9974 буряадууд ажаһууна, Дорнод аймагта - 13821, Хэнтэй аймагта - 10262, нүгөө нютагуудаарнь 7943 буряад яһатан тоологдоно.

Шэнэхээнэй буряадууд 9000 квадратна километр газар дээрэ түбхинэжэ ажаһууна. Энэ газарынь Хүлэн-Буирай аймагай Эвенкийскэ хошуунай газарай хахадын болоно бшуу. Хушуунай түб - Нантунь, Хүлэн-Буирай түб - Хайлаар хото юм.

Хайлаар хото 260 жэлэй түүхэтэй, Хүлэн-Буирай политическэ, экономическа, соелой түб болоно.

1945 оной августын 8-да Советска Союз Японтой дай эхилээ. Августын 9-дэ совет гурбан фронтнууд Монголой сэрэгэй часттай Манжуур, Хойто-Солонгос добтолон ороо. 24 үдэр дайн үргэлжэлөө. Манай сэрэг Зүүн-Хойто Хитад, Хойто Солонгос, Сахалин, Курилай арал сүлөөлбэ. Квантунска арми шүүдгэжэ, Японой засаг сентябриин 2-то капитуляци тухай акт дээрэ гараа табяа.

Энэ үе тухай Хайлаарта ажаһуушта арад зон мартадаггүй. Хоёрдохи бүхэдэлхэйн дайн тухай олон дурасхаалта хүшөөнүүд ханууддаг. Манай ажаглахада, тэдэнэй хажууда хүн зон ходоодо олон, үхибүүдтэйгээ ерэнэ. Хайлаарта фашизмда эсэргүүсэхэ хоёрдохи дэлхэйн дайнай дурасхаалда зорюулагданан томо мемориальная комплекс байгуулагданхай.

Нантуньда 2006 ондо Буряадта үнгэрхэн Алтарганын фестивалин үедэ танилсаһан «Үүрэй толон» гэхэн ансамблин хүтэлбэрилэгшэ Тогтогын Толитой уулзаһандаа баярлааб. Нёдондо жэл тэдэнэр Эрхүү можодо болоһон Алтарганын һайндэртэ хабаадаа. Хойто жэл Монгодо үнгэргэдэхэ буряадуудай найрта ошохо түсэбтэй.

«Хитад гүрэндэ байһандаа һайн гэжэ ханадагби. Манай гүрэн жэлһээ жэлдэ гоё боложо байна. Хамагай түрүүн Ород гүрэн руу турист боложо ошооб, наймаа хэжэ эхилээб. Нютаг нугаараа һайн байя. Үри хүүгэднай, өөрымнай бэе һайн байг!», - гээд ехэ урагшаа ханаатай, эдэбхитэй Тогтогын Толи хэлээ.

Шэнэхээнэй буряадууд анхандаа ёохор хэдэггүй байһан байна. «Буряад зон ёохортой гэжэ һая ойгообди», - гэжэ тэдэнэр хэлэнэ.

«Шэнэхээндэ танай гуйлтаар Хитад гүрэнэй засаг баригшад «Алтаргана» үнгэргэхэ зүбшөөл үгэжэ болохо», - гээд Михаил Елбонов дурадхал оруулба.

Хүлэн-Буирай аймагаар ябаһанаймнай һүүлээр бидэниие хуушан барга гэхэн арад зон өөрынгөө ажаһуудаг Баян Хүрээ гэхэн нютагтаа уриба. Энээн тухай удаадахи дугаарта таанадтаа хоёрэжэ үгэхэбди.

Дулма БАТОРОВА,
манай корр.
Шэнэхээн - Улаан-Үдэ.
АВТОРАЙ фото-зурагууд.



Малша буряад зоной ажаמידаралда зорюулагданан хүшөө Хайлаар хотодо



«Үүрэй толон» ансамбль. Алтаргана - 2006. Зүүн талаһаа дүрбэдэхэ - Тогтогын Толи



Эвенкиин гостиница Нантунда



СССР-эй Илаалтын түлөө һаһа барагшадай хүшөө Хайлаарта



Хитад, Орос, Монгол гүрэнүүдэй фашизмтай гэмсэлэй мемориал



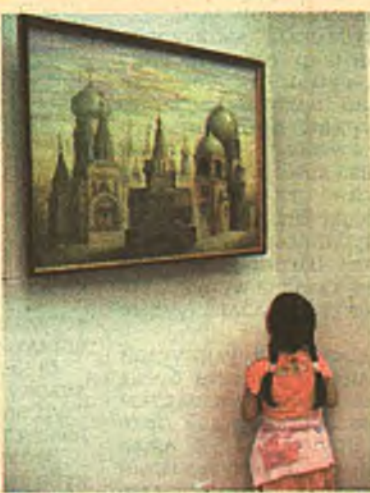
Соёлой һонин

Һүзэгшэдэй анхаралда

ЗҮҮН ЗҮГТЭ ДУРЛАҺАН ЗҮРХЭН



А.В.Гунзенова
Н.А.Тулохонова
амаршална



Примориин хизаарай Владивостогһоо зохоёхы ажалынгаа шэнэ выставкэ Улаан-Үдэ Сампиловой нэрэмжэтэ уран зурагай музейдэ хоёрдохийо асаржа нээһэн бэлигтэй уран зурааша Александр Васильевич ГУНЗЕНОВ үзэсхэлэнөө «Восток-Запад» гэжэ нэрлэһэн байна. Наяхан эндэ нээгдэһэн энэ выставкыень Зүүн зүгыё Баруун зүгтэй холбоһон заншал харуулан баян удхатай үзэсхэлэн болоо гэжэ искусство шэнжэлэгшэд нэгэн дуугаар дэмжэбэ.

Амаршалгын үгэнүүдээр Россин габыята уран зурааша, Уран зурагай академиин гшүүн-корреспондент Г.Г.Васильев, уран зураашатай Владивостогто дайхаһаань танил, нүхэсэдэг байһан Ивалгын поселениин дарга В.Ц.Очилов, ВСГАКИ-гай багша-эксперт Л.Н.Николаева, республикын габыята уран зурааша В.Г.Поспелов, Хакасияһа эрһэн Т.В.Тиханова, Северобайкальскын Г.Б.Доржиева, бусад хандажа, выставкэдэнь, өөртэнь ехэ амжалта хүсөө.

«Энэ выставкээ эгээл намда дүтэ, найхан сэдхэлтэй эжы, абадаа — Сэлэнгын Харгана нютаг тоонтотой Екатерина Дульзиновна Жамбаловада, Василий (Бальжинима) Доржиевич Гунзеновтэ зорюулааб, таанарай дэмжэлэндэ, эрһэндэ булган-датнай баярыё хүргэнэб» гэжэ хэлэһэн авторай выставкэ баярай оршон байдалда нээгдэбэ.

«Тоби. А караван идет» гэхэн элһээр хушагдаһан сүл губи соо урагшаа тэгүүлһэн, жүдхэһэн, ажамидалар түрүүлһэн гансал тэмээнүүдэй хамбы хаража, ажабайдалай үнэтэ удхыё ойлогободди. «Утро на Сунгари» гэхэн, Сунгари гол дээрэ эртэ үглөөгүүр бага манатайшыё һаань, ажамидаларта холын хүүргэ, наанань гол дээрэ модон онгосодо хууһан хүн харагдана, үглөөнэй хон-жэн, аажам байдал тогтооно. «Сотая весна» гэхэн зураг дээрэн зуудахи хабараа Японой сакура модоной — гоё сээсэгтэ ургамалнуудай хажууда утгажа нууһан, нилээд үтэлһэн, зуун жэлэй бодолдо абтаһан, уршалаатай нюуртай наһатай хүг-

шэниё харанабди. «Навстречу белой богине» гэхэн уран зураг дээрэ хоёр нюдэтэй мүргэлтэ хада тээшэ ошоһон харгыгаар зорихон хүзэгшэн үбгэнэй дүрэтэй танилсабабди. Энэ зураг харахадаа, эжэлүүдгүй Джарун Хашорой субарга (Хэжэнгэдэ) һанагдаа һэн. Зүүн зүгтэй һүлдэ болодог луунуудтай зурагууд олон байна.

«Город 5 религий» гэхэн зураг дээрэн олон арадуудай шажан харуулан элдэб ондоо хүмэнүүд гоёор харагдана. Хитадта, Япоцдо, Монголддо ябахадаа, хэһэн бүтээлнүүд эндэ харагшадай үзэмжэдэ табигдаа. «Красный дворец», «Дождливый Харбин», «Время цветения вишни» гэхэн зурагууд арад бүхэнэй дабтагдашагүй образ, ажабайдал, мэргэжэл, ажаһуудал дамжуулна.

Өөрөө олон жэлдэ театральна уран зурааша ябаһан хадаа артистууд Е.Горенко, В.Киян, Н.Тимошенко гэгшэдэй дүрэ зурагуудыё карандашаар зураһан байна. Нюсэгэн эхэнэрнүүдэй бэе («ню» түхэл) ехэ гоёор харуулна. «Осень империи», «Сквозь века», бусад зураг дээрэ ажамидаларай һудал, һүр һүлдэ болоһон суута Хитад ханануудыё харанабди. Улаан-Үдын 1-дэхи педучилищи, һүүлдэнь Эрхүүгэй уран зурагай училищи, тэрэнэй удаа Алас-Дурнын искусствын академи дүүргэлһэнэй удаа тэндэ үлэһэн А.В.Гунзеновэй Дашипыл нагаса баабайнь түмэршэ дархан байһан юм. Хитадта Харбинда, Шэньянда, Шанхайда, Гуаньжоуда, Шэньжэньдэ, Гонконгдо, Макаодо выставкээ харуулаһан Александр Васильевичай наһанай хани нүхэр Елена — скрипач, симфоническа оркестртэ наадана, харин Баир хүбүүнийнь Уһан далайн госуниверситедэй 3-дахи курсынь оюутан, ерээдүйн штурман, багадаа скрипка дээрэ наададаг, зурадаг байгаа.

Ерээдүйдэ бэлигээ залуушулда дамжуулаха, багшалха хүсэлтэй ехэ талаан шадабаритай, байн сэдхэлтэй, урагшаа һаһаатай, таабарита Зүүн зүгтэ дурлаһан зүрхэ сэдхэлтэй уран зурааша Александр Васильевичта орон нютагаа мартангүй, үшөө олон выставкэнүүдээрээ хүн зонийе, нютагаархидаа баясуулжа, жаргуулжа байхыень хүсэ!

Уран бэлигтэн, артистнар, уран зураашад бэе бээдэмжэжэ, бэе бэеынгээ табихан концерт, зүжэг, хэһэн выставкэ хаража байа гэхэн суута драматург байһан А.Вампиловой уряа булта бөөлүүлзэл, - гэжэ БГАТД-гай ахамад режиссёр Ц.Д.Бальшад хэлээ һэн. Эндэ сугларгажад үбшөөн дэмжэнэ бэлэй.

Бэлигма ОРБОДОЕВА.

ЗУРАГУУДАЭЭРЭ: выставкын үедэ.

Радна-Нима БАЗАРОВАЙ фото.

АРЫН 13 НОЁДТО,
БУХА НОЁНДО,
ХААН ШАРГАЙ
НОЁНДО
ЗОРЮУЛАГДАХА



Хүн зоной аша туһада «Тэнгэри» гэхэн нютагай бөө шажантанай эмхи (түрүүлэгшэнь — мэдээжэ бөө Б.Ж.Цырендоржиев) ехэ буянтай ажал ябуулаа, хүзэгшэдэй, угай нэрэ зэргыё үргэнэ, хүндэлэнэ, мүргэлшэдэй, мүн залуушуулай, хүүгэдэй харгы зам нээнэ, үхэл, үбшэһөөнь, муу муухайһаа зайлуулна.

Июлийн 26-да «Хиһаан Улаан тэнгэридэ» зорюулагдаһан тайлганийе анха түрүүшынхией Шэнэ Комушка тосхондо (ул. Барнаульская, 164 «А») үглөөнэй 11 саһаа «Тэнгэри» эмхиинхид үргэнөөр үнгэргэхэн.



Шаман хада Ойхон ольтириг дээрэ

Августын 1-дэ Эрхүүгэй областиин Ойхоной районой Хужар тосхондо «Ольхон — сакральное сердце Сибири» гэхэн уласхоорондын эрдэмэй-практическа конференци эмхидхэгдэхэ юм. Энэ конференциһээ уламжалан, «Тэнгэри» гэхэн нютагай бөө шажантанай эмхи түрэл арадынгаа ёһо заншалнуудыё нэргээн дэлгэрүүлхэ хүсэлтэйгөөр Арын 13 ноёдто зорюулагдаһан тайлга үглөөнэй 11 саһаа тахихань.

Харин августын 5-да Түнхэнэй аймагай Далахай нютагта «тэнгэринхид» Буха ноёнд, Хаан Шаргай ноёнд зорюулагдаһан тайлга үглөөнэй 11 саһаа эмхидхэхэн.

Арадаймнай ажаһуудал һайжаруулаха, үбшэ зоболонһоо, гэнтын аюулһаа, байгааһин шахардуу ушар гайһаа гэтэлүүлхэ, байгаалитай холбоотой, уг унгитаяа таһаршагүй хуби заяатай байһанһаа саашадаа үнэр баян, элбэг хэшэгтэй, энхэ элүүр, зол жаргалтай байха уг зорилгонууд эдэ тайлганууд харааланхай байна.

Бээ, сэдхэлээ арюудхан сэбэрлэхэ угаалда зон хүртэхэ, тэнгэриһээ, бурхадһаа буян хэшэг абаха ёһо гуримууд бөөлүүлэгдэхэ. Эдэ телефонуудаар хандаха аргатай: т.65-38-68, 67-71-42.

Августын 8-да «Дархан Тэнгэридэ» зорюулагдаһан ехэ тайлга (ул. Барнаульская, 164 «А») анха түрүүшынхией «Тэнгэри» эмхи үглөөнэй 11 саһаа үргэнөөр тахихань. Тайлганда ерһэн зон хүхэ хадаг, далга (конфетэ, печени, архи, сагаан эдэе — һү, сай), үргэхэ мүнгөө абаад ерэхэ ёһотой. 28-дахи, 16-дахи номернуудай автобус, микроавтобусуудаар («Два Кита» худалдаа наймаанай байшанай зүүн тээ) ерэхэ аргатай.

Бэлигма ОРБОДОЕВА.

БАЙГАЛАЙ МУЗЕЙ НЭЭГДЭБЭ

Буряадай Байгаалин музей соо июлийн 20-до «Музей Байкала» гэхэн соёлой болон искусствын оршондо ехэ үндэһэн удаха шанартай, зохоёхы проект дэмжэхэ РФ-гэй Президентын грантаар бээлүүлэгдэһэн «Байгалай музей» проектын презентацийн баяр үдэрэй 3 сагта эмхидхэгдэбэ.

Алдар суута Байгалай дабтагдашагүй ан амитадай, ургамалнуудай баялигтай танилсуулха арга боломжонуудыё Байгалай музей бултаанда олгоно. Энэ гайхамшагта нуур соо 2, 5 мянган ургамал, амитад тоологдоно, тэрэ тоодо энэ далайда алдар суу асарһан тэдэнэй 80

процентһы эндэл ушардаг байна. Алдарт Байгалай нэрынё нуу-сануудтай, гайхалтай голомянка загалантай танилсахат, хэн энэ нуурай уһа сэбэрлэжэ, бүхы дэлхэйгээр суурхааб, юугээрээ уһанай ургамалнууд (водоросли) аша туһатайб, һалхинай урасхалнууд ямар үүргэ бээлүүлэнэб гэхэн асуудалнууд гансал Байгалда тааруу бусад һонирхоомо баримтанууд тухай мэдэжэ абаха аргатай болонот.

Байгал далай хадаа - зэрлиг хада орьёлнуудай, гансал бааб-гайнуудай ажамидалард хүбшэ тайгын дунда оршоһон, бүхы эрдэмтэдэй ухаа гүйлгэһэн,

асуудал түрүүлһэн Азиин нуур болоно бшуу.

Хэзээ Байгал бии болооб? Хайшан гэжэ нерпа Байгалда орооб? Байгалай гүнзэгы хэды шэнээн бэ? Энэ нуур хэдыгтэйб? Байгалай дабтагдашагүй байгаалин байдалай түүхэ ямар бэ? Эдэ бүтээд асуудалнуудыё тайлбарилхын тула «Байгал - участок всемирного наследия» гэхэн выставкын үедэ танилсаха аргатай. Тэрэ тоодо голомянка, бычки-подкаменщики, Байгалай омоли, нерпа, Байгалай осетр, рачки-бокоплавы, Байгалай губка тухай мэдэхэ болохот: Байгалай музейдэ ерэжэ, харыт, хүндэтэ нүхэд!

Бэлигма ОРБОДОЕВА.



Буха ноён

Буряад Республикын Хуулинууд

"Захиргаанай хуули хазагайруулга тухай"
Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууды оруулха тухай

*Буряад Республикын Арагай Хурал
2008 оной декабриин 15-да баталан абаа*

Статья 1

2005 оной октябриин 13-най № 1280-III "Захиргаанай хуули хазагайруулга тухай" Буряад Республикын Хуулида (Буряад Республикын Хуулига шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2005, № 10 (79); 2006, № 3 (84), № 10 - 11 (91 - 92); 2007, № 10 - 11 (103 - 104); 2008, № 4 - 5 (109 - 110), 1 хуби; "Бурятия" сонин, 2005, октябриин 15; 2006, мартын 11, ноябриин 24; 2007, 10 октябриин 10; 2008, майн 13, майн 31, июлийн 12) иимэ хубилалтанууды оруулха:

1) иимэ удхатай 8.2, 8.2.1, 8.2.2 и 8.2.3 статьянууды нэмэхэ:

"Статья 8.2. Гэрэй амитады тэжээлгын ба газтагуур хүтэлэн ябуулгын гурим хазагайруулга

Буряад Республикын хуулида ба муниципальна хуулига шийдхэбэринүүдэ тогтоогдонон гэрэй амитады тэжээлгын ба газтагуур зайгуулгын гурим хазагайруулгын хойшолоодо, - эрхэтэдэ табан зуунаа нэгэ мянга табан зуун түхэриг хүрэтэр захиргаанай яла тохогододог; тушаалта нюурнуудта - хоёр мянганнаа гурбан мянган хүрэтэр түхэриг.

Ажгалалта: ашаг үрэ үгэдэггүй зоологическа түрэлнүүд гэрэй амитад гэжэ ойлогдодог, хүдөө ажахын шэглэлэй амитадаа ба хүнэй гарай болгодонон бусад амитадаа бэшэндэ.

Статья 8.2.1. Зайгуул гэрэй амитадай тоо гуримшуулгын, барижа хаалгын ба харуунаалгын гурим хазагайруулга

1. Буряад Республикын хуулида ба муниципальна хуулига шийдхэбэринүүдэ тогтоогдонон зайгуул гэрэй амитадай тоо гуримшуулгын гурим хазагайруулган - хуулига нюур болодоггүй олзын хэрэг эрхилдэг нюурнуудта нэгэ мянганнаа хоёр мянган түхэриг бологор захиргаанай яла тохогододог; - тушаалта нюурнуудта - хоёр мянганнаа гурбан мянган хүрэтэр түхэриг; хуулига нюурнуудта - таба мянганнаа арбан мянган хүрэтэр түхэриг.

2. Албан мэдэлэй дэбисхэрнүүдэ зайгуул гэрэй амитады барижа хаалгын талаар хэмжээнүүды тус эмхинүүдэй абангүй байхан - тушаалта нюурнуудта нэгэ мянганнаа хоёр мянган хүрэтэр түхэриг захиргаанай яла тохогододог.

3. Зайгуул гэрэй амитады барижа хааха ба харуунаалха талаар Буряад Республикын хуулида ба муниципальна хуулига шийдхэбэринүүдэ тогтоогдонон гурим хазагайруулган - эрхэтэдэ табан зуунаа нэгэ мянган түхэриг хүрэтэр захиргаанай яла тохогододог; хуулига нюур болодоггүй олзын хэрэг эрхилдэг нюурнуудта нэгэ мянганнаа хоёр мянган хүрэтэр түхэриг; тушаалта нюурнуудта нэгэ мянганнаа хоёр мянган хүрэтэр түхэриг; хуулига нюурнуудта - хоёр мянганнаа гурбан мянган хүрэтэр түхэриг.

Статья 8.2.2. Гэрэй амитада шэрүүнээр хандалга

1. Гэрэй амитадай үхэл гү, али гэмтэлгэдэ асархан хойшолонтой хэрээг хандалга, хэрбээ Россин Федерациин Уголовно кодексн 245 статьяда хараалагдахан гэмтэ хэрэгэй шэнжэгүй хаань, -

эрхэтэдэ нэгэ мянганнаа хоёр мянга хүрэтэр түхэриг захиргаанай яла тохогододог; тушаалта нюурнуудта - хоёр мянганнаа гурбан мянган хүрэтэр түхэриг; хуулига нюурнуудта - табан мянганнаа арбан мянган хүрэтэр түхэриг.

2. Гэрэй амитадай бэе муудхаанан, тэрэнэй махабадта ба ветеринарна-ариг сэбэрэй гуримай эрилтэнүүдэ тааруу бэшэ эрхэ нүхэсэлдэ тэрэниэ байлганан гү, али шэрэнэн эзэнэй амитанай ами тэжээхээ болон -

эрхэтэдэ табан зуунаа нэгэ мянган хүрэтэр түхэриг захиргаанай яла тохогододог; хуулига нюур болодоггүй олзын хэрэг эрхилдэг нюурнуудта нэгэ мянганнаа хоёр мянга хүрэтэр түхэриг; тушаалта нюурнуудта нэгэ мянганнаа хоёр мянга хүрэтэр түхэриг; хуулига нюурнуудта - хоёр мянганнаа гурбан мянга хүрэтэр түхэриг.

3. Гэрэй амитаниэ хэрээг шэрүүнээр гү, али бэзынь муудаагүй байхада амин голынь таһалалгын хойшолоодо -

эрхэтэдэ табан зуунаа нэгэ мянган хүрэтэр түхэриг; хуулига нюур болодоггүй олзын хэрэг эрхилдэг нюурнуудта нэгэ мянганнаа хоёр мянга хүрэтэр түхэриг; тушаалта нюурнуудта нэгэ мянганнаа хоёр мянга хүрэтэр түхэриг; хуулига нюурнуудта - хоёр мянганнаа гурбан мянга хүрэтэр түхэриг хүрэтэр захиргаанай яла тохогододог.

4. Гэрэй амитанай арна мяха (хүдөө ажахын амитаннаа бэшэндэ) хэрэглэхэ зорилгоор тэдэниэ тэжээлгэ, ба амита гаргалга, тэрэ тоодо хүнэй хабаадалгатайгаар, -

эрхэтэдэ табан зуунаа нэгэ мянган хүрэтэр түхэригэй; хуулига нюур болодоггүй олзын хэрэг эрхилдэг нюурнуудта нэгэ мянганнаа хоёр мянга хүрэтэр түхэригэй; тушаалта нюурнуудта нэгэ мянганнаа хоёр мянга хүрэтэр түхэригэй; хуулига нюурнуудта - хоёр мянганнаа гурбан мянга хүрэтэр түхэригэй захиргаанай яла тохогододог.

Статья 8.2.3. Гэрэй амитанай хүндэ довтололго

Хүнэй бээдэ хоро хүргэлгэтэйгээр амитанай хүндэ довтололго зүбшөөрэлгэ, хэрбээ тиймэ үйлэ ябадал хэргэллх хамгаалха гү, али шухала хэрэгтэй болоходо ба Россин Федерациин Уголовно кодексдо хараалагдахан гэмтэ хэрэг шэнжэтэй байгаагүй хаань, -

эрхэтэдэ табан зууннаа хоёр мянган хүрэтэр түхэриг; тушаалта нюурнуудта - хоёр мянганнаа дүрбэн мянган хүрэтэр түхэригэй яла тохогододог.;

2) 9 статьяда:
а) 1-дэхи хубида "2, 3, 6, 7 ба 8 статьянуудаар" үгэнүүдэй хойно " 8.2.3" тоонууды нэмэхэ;
б) "4, 5, 5.1, 6, 7, 8, 8.1 статьянуудаар" үгэнүүды " 8.2, 8.2.2" тоонууды нэмэхэ.

Статья 2

Тус Хуули албан ёһоор толилогдонон үдэрһөө арбан үдэр болоод хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент В.В. НАГОВИЦЫН

Улаан-Үдэ хото
2008 оной декабриин 23

№ 636-IV

"Буряад Республикада ажал хамгаалгын гүрэнэй хүтэлэлгэ тухай" Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууды оруулха тухай

*Буряад Республикын Арагай Хурал
2008 оной декабриин 15-да баталан абаа*

Статья 1

2003 оной декабриин 29-нэй № 599-III "Буряад Республикада ажал хамгаалгын гүрэнэй хүтэлэлгэ тухай" Буряад Республикын Хуулида (Буряад Республикын Хуулига шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2003, 12 (57); "Бурятия" сонин, 2003, декабриин 31) иимэ хубилалтанууды оруулха:

1) 1 статьяда "Россин Федерацида ажал хамгаалгын эшэ үндэһэн тухай" Федеральна хуулида" гэнэн үгэнүүды хахаха;
2) 2 статья хүсөө буураа гэжэ тоолохо;
3) 4, 5 ба 6 статьянууды иигэжэ найруулха:

"Статья 4. Буряад Республикада ажал хамгаалгын гүрэнэй хүтэлэлгэ

Буряад Республикын дэбисхэртэ ажал хамгаалгын гүрэнэй хүтэлэлгэ гүйсэдхэхэ засагай федеральна зургаанууд ба ажал хамгаалгын талаар Буряад Республикын гүйсэдхэхэ засагай зургаанууд тэдэнэй эрхэ түлөөлэлгэ соо бээлүүдэг.

Статья 5. Ажал хамгаалгын гүрэнэй хүтэлэлгын талаар Буряад Республикын Правительствын эрхэ түлөөлэлгэнүүд

Буряад Республикын Правительство:
1) Буряад Республикын дэбисхэртэ ажал хамгаалгын гүрэнэй бодол ба ажал эрхэ нүхэсэл ба ажал хамгаалгын хайжаруулгын тусхай зоригото федеральна програмнууды Буряад Республикын дэбисхэртэ бээлүүлгэ хангадаг;
2) ажал хамгаалгын талаар Буряад Республикын хуулиин проектүүды

бэлдэдэг ба Буряад Республикын Арагай Хуралай үзэмжэдэ оруулдаг;
3) ажал эрхэ нүхэсэл ба хамгаалга хайжаруулгын тусхай зорилгото республикын програмнууды бэлдэдэг, баталдаг ба хүсэндөө байхан хуулиин ёһоор тэдэниэ дүүргэлгын хойноһоо хиналта бээлүүдэг.

Статья 6. Ажал хамгаалгын талаар Буряад Республикын гүйсэдхэхэ засагай зургаануудай эрхэ түлөөлэлгэнүүд

Федеральна хуулиин ёһоор ажал хамгаалгын талаар Буряад Республикын гүйсэдхэхэ засагай зургаанууд:

1) тогтоогдонон гуримаар ажалашады, тэрэ тоодо эмхинүүдэй хүтэлбэрилгэшэды, мүн баһа ажал олгошоды - олзын хэрэг эрхилгэшэды ажал ай аюулгүйн талаар хургалга, тэдэнэй ажал хамгаалгын эрилтэнүүдэй мэдэсэ шалгалта үнгэргэдэг, мүн баһа үйлэдбэридэ гэмтэгшэдэ түрүүшын туһа үзүүлгын талаар хуралсал, ажал хамгаалгын хамгаалгын талаар хуралсал, ажал ай хуурида дадалга үнгэргэдэг;

2) Буряад Республикын дэбисхэртэ тогтоогдонон гуримаар ажал эрхэ нүхэсэлнүүды гүрэнэй талаһаа шэнжэлдэг, ажал эрхэ нүхэсэлөөр ажал ай хууринуудай зүбшөөрэлгэ үнгэргэдэг ба ажал ай аюулгүйн эрилтэнүүдэй гүрэнэй хэм эрилтэнүүдээр ажал ай аюулгүйн талаар ажал эмхидхэлгын зохилдол баталдаг;

3) Буряад Республикын дэбисхэртэ ажал айбуудад ажал олгошодой ажал хамгаалгын гүрэнэй талаһаа хүтэлэлгын талаар бусад эрхэ түлөөлэлгэнүүды Аүүргэдэг;

4) Буряад Республикын хуулинуудай ба Буряад Республикын хуулига бусад шийдхэбэринүүдэй ёһоор гүйсэдхэхэ засагай федеральна зургаануудай эрхэ түлөөлэлгэнүүдэ оруулагдаагүй ажал хамгаалгын гүрэнэй талаһаа хүтэлэлгын талаар бусад эрхэ түлөөлэлгэнүүды Аүүргэлгэ.;

Статья 2

Тус Хуули албан ёһоор толилогдонон үдэрһөө хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент В.В. НАГОВИЦЫН

Улаан-Үдэ хото
2008 оной декабриин 23

№ 638-IV

"Буряад Республикада муниципальна байгууламжануудай хилэнүүды тогтоохо, байгуулха ба зэргынь олгохо тухай" Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууды оруулха тухай

*Буряад Республикын Арагай Хурал
2008 оной декабриин 15-да баталан абаа*

Статья 1

2004 оной декабриин 31-нэй № 985-III "Буряад Республикада муниципальна байгууламжануудай хилэнүүды тогтоохо, байгуулха ба зэргынь олгохо тухай" Буряад Республикын Хуулига шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2004, № 12 (69); 2005, № 12 (81); 2006, № 3 (84), № 4 - 5 (85 - 86); 2007, № 6 - 7 (99 - 100); "Бурятия" сонин, 2005, январин 12, декабриин 27; 2006, мартын 11, майн 11; 2007, июлийн 5; 2008, июлийн 8) иимэ хубилалтанууды оруулха гэбэл:

Статья 2

Карта зуралгын материалнууд, тус Хуулида оруулагдахан хилэнүүдэй схемэнүүд Буряад Республикын Зөөрин ба газарай харилсаануудай министрствэдэ ба Буряад Республикада муниципальна байгууламжануудай захиргаануудта хадагалагдадаг.

Статья 3

Тус Хуули албан ёһоор толилогдонон үдэрһөө арбан үдэр болоод хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент В.В. НАГОВИЦЫН

Улаан-Үдэ хото
2008 оной декабриин 27

№ 643-IV

"Буряад Республикын гүрэнэй зөөрин зүйлнүүды гүрэнэй бусад гү, али муниципальна зөөридэ дамжуулга ба гүрэнэй бусад гү, али муниципальна зөөрин зүйлнүүды Буряад Республикын гүрэнэй зөөридэ гү, али Буряад Республикада муниципальна байгууламжануудай зөөридэ тушаан абалга тухай" Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууды оруулха тухай

*Буряад Республикын Арагай Хурал
2008 оной декабриин 15-да баталан абаа*

Статья 1

2004 оной феврилиин 24-нэй № 637-III "Буряад Республикын гүрэнэй зөөрин зүйлнүүды гүрэнэй бусад гү, али муниципальна зөөридэ дамжуулга ба гүрэнэй бусад гү, али муниципальна зөөрин зүйлнүүды Буряад Республикын гүрэнэй зөөридэ гү, али Буряад Республикада муниципальна байгууламжануудай зөөридэ тушаан абалга тухай" Буряад Республикын Хуулида (Буряад Республикын Хуулига шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2004, № 1 - 2 (58 - 59); 2007, № 4 - 5 (97 - 98); "Бурятия" сонин, 2004, феврилиин феврилиин 26; июниин 5) иимэ хубилалтанууды оруулха:

1) 1 статьягай 1-дэхи зүйлэй хоёрдохи абзац ", мүн баһа федеральна хуулида тогтоогдонон дамжуулгын гуримаар зөөри дамжуулгада." гэнэн үгэнүүды нэмэхэ:

2) 3 статьягай 2-дохи зүйлдэ:
а) 2-дохи хуби зүйл иигэжэ найруулха: "2) нютагай удха шанартай асуудалнуудаар хуулида хараалагдахан шийдхэбэринүүд";
б) 5-дахи хуби зүйлдэ "зургаануудта дамжуулагдахан" үгэнүүды "зургаануудта даалгагдахан" үгэнүүдээр хэлгэхэ;
3) 4 статьягай 2-дохи зүйлэй 1 ба 3-дахи хуби зүйлнүүд хүсөө буураа гэжэ тоолохо;
4) 8 статьягай 2-дохи зүйл хүсөө буурэ гэжэ тоолохо;

5) 9 статьяда:
а) 1-дэхи зүйл иигэжэ найруулха: "1. Буряад Республикын гүрэнэй зөөрин зүйлнүүды Россин Федерациин гүрэнэй зөөридэ, Россин Федерациин бусад нютаг можонуудай зөөридэ ба муниципальна зөөридэ дамжуулха тухай шийдхэбэри, мүн баһа бусад гүрэнэй гү, али муниципальна зөөри Буряад Республикын гүрэнэй зөөридэ абаха тухай шийдхэбэри, тус хубиин хоёрдохи абзацта хараалагдахан ушарнуудһаа бэшэндэ, Буряад Республикын Правительство абадаг.

Буряад Республикын гүрэнэй зөөридэ байхан, табан зуун мянганнаа дээшэ сэнтэй хүдэлхэгүй зүйлнүүды гүрэнэй бусад гү, али муниципальна зөөридэ дамжуулха тухай шийдхэбэри, мүн баһа табан зуун түхэригһөө дээшэ сэнтэй хүдэлхэгүй зөөри Буряад Республикын зөөридэ абаха тухай шийдхэбэри Буряад Республикын Арагай Хуралай зүбшөөлөөр Буряад Республикын Правительство абтадаг.;

б) 2-дохи зүйл "дамжуулагдадаг" үгэдэ "түлбэритэ үндэһөөр" үгэнүүды нэмэхэ, "абтадаг" үгын хойно "түлбэритэ үндэһөөр" үгэнүүды нэмэхэ;

6) 11 статьяда:
а) 1-дэхи зүйл иигэжэ найруулха: "1. Буряад Республикын гүрэнэй зөөрин зүйлнүүды гүрэнэй бусад гү, али муниципальна зөөридэ дамжуулха тухай ба бусад гүрэнэй гү, али муниципальна зөөрин зүйлнүүды Буряад Республикын гүрэнэй зөөридэ гү, али Буряад Республикада муниципальна байгууламжануудай зөөридэ абаха тухай хэлсээн гүрэнэй засагай бүрин эрхэтэ зургаануудай ба нютагай өөһэдэн хүтэлбэрин зургаануудай тус зөөри абаха гү, али дамжуулха тухай шийдхэбэринүүдэй үндэһөөр баталагдадаг.;"
б) 4-дэхи зүйлэй хоёрдохи абзац хүсөө буураа гэжэ тоолохо;
в) 5-дахи зүйлдэ "хэлсээнүүд" үгэнүүды "тус Хуулиин ёһоор дамжуулагдадаг зөөрин эрхэ.;"

Статья 2

Тус Хуули албан ёһоор толилогдонон үдэрһөө хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент В.В. НАГОВИЦЫН

Улаан-Үдэ хото
2008 оной декабриин 23

№ 656-IV

"Налог болон бусад татабари тухай Россин Федерациин хуулар Россин Федерациин можонуудай мэдээдэ оруулагданан Буряад Республикада налог гуримшуулгын зарим асуудалнууд тухай" Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууде оруула тухай" Буряад Республикын Хуулин 1-дэхи статьягай 4-дэхи зүйлдэ хубилалтанууде оруула тухай

Буряад Республикын Арагай Хурал
2008 оной декабриин
15-да баталан абаа

Статья 1

"Налог болон бусад татабари тухай Россин Федерациин хуулар Россин Федерациин можонуудай мэдээдэ оруулагданан Буряад Республикада налог гуримшуулгын зарим асуудалнууд тухай" Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууде оруула тухай" Буряад Республикын Хуулин 1-дэхи статьягай 4-дэхи зүйлдэ ("Бурятия" нонин, 2008 оной октябриин 14) удаадахи хубилалтанууде оруула:

29-дэхи хабсаргалтада:
1) 1-дэхи мүр:

1	Оёолой, архан ба булгайр зүйлнүүдые, малгайнууде ба шэмэглэлэй жэжэ бүтээлнүүдые заһабарилга ба оёлго, нэхэмэл зүйлнүүдые оёлго ба нэхэлгэ	268 000	214 000	160 800	107 200
---	--	---------	---------	---------	---------

ниггэжэ найруулха:

1	Оёолой, архан ба булгайр зүйлнүүдые, малгайнууде ба шэмэглэлэй жэжэ бүтээлнүүдые заһабарилга ба оёлго, нэхэмэл зүйлнүүдые оёлго ба нэхэлгэ	225 000	180 000	135 000	90 000
---	--	---------	---------	---------	--------

2) 10-дахи мүр:

10	Гэр нуудалай радио-электрон түхээрлэгэнүүдые, гэрэй машина болон бусад түхээрлэгэнүүдые заһабарилга ба хангалга, түмэр зүйлнүүдые заһабарилга ба бүтээлгэ	348 400	278 720	209 040	139 360
----	---	---------	---------	---------	---------

ниггэжэ найруулха:

10	Гэр нуудалай радио-электрон түхээрлэгэнүүдые, гэрэй машина болон бусад түхээрлэгэнүүдые заһабарилга ба хангалга, түмэр зүйлнүүдые заһабарилга ба бүтээлгэ	225 000	180 000	135 000	90 000
----	---	---------	---------	---------	--------

3) 15-дахи мүр:

15	Эрдэнин зүйлнүүдые, зүүдхэлнүүдые бүтээлгэ ба заһабарилга	241 200	192 960	144 720	96 480
----	---	---------	---------	---------	--------

ниггэжэ найруулха:

15	Эрдэнин зүйлнүүдые, зүүдхэлнүүдые бүтээлгэ ба заһабарилга	225 000	180 000	135 000	90 000
----	---	---------	---------	---------	--------

4) 27-дохи мүр:

27	Модо хюрөөдэлгэ	241 200	201 000	53 600	40 200
----	-----------------	---------	---------	--------	--------

ниггэжэ найруулха:

27	Модо хюрөөдэлгэ	225 000	186 750	50 000	37 500
----	-----------------	---------	---------	--------	--------

5) 30-дахи мүр:

30	Буулгабарин-олон болголгын, дахалалгын, дэбтэрлэлгын, хабтаһалалгын хүдэлмэри	335 000	268 000	201 000	134 000
----	---	---------	---------	---------	---------

ниггэжэ найруулха:

30	Буулгабарин-олон болголгын, дахалалгын, дэбтэрлэлгын, хабтаһалалгын хүдэлмэри	225 000	180 000	135 000	90 000
----	---	---------	---------	---------	--------

6) 32-һоо – 39-дэхи мүрнүүдые:

32	Фотографин талаар ажал ябуулга	281 400	225 120	168 840	112 560
33	Киногой үйлэдбэри, хабсаралга ба харуулга	268 000	214 400	160 800	107 200
34	Автотранспортын зүйлнүүдые техникын талаар хангалга ба заһабарилга	737 000	589 600	442 200	294 800

35	Автотранспортын зүйлнүүдые техникын талаар хангалгын бусад туһа хангамжанууд (угаалга, мүлилгэ, кузов гоёолго, салон сэбэрлэлгэ, шэрэлгэ)	482 400	390 208	361 800	241 200
36	Баяр ёһололнуудта хүтэлбэрлэгшын, артистын туһа хангамжа үзүүлэлгэ, ёһололнууде хүгжэмлэлгэ	294 800	135 840	176 880	117 920
37	Үһэ абалгын, шэг шарай сэбэрлэлгын туһа хангамжа үзүүлэлгэ	871 000	696 800	522 600	348 400
38	1) ашаа шэрэлгын талаар автотранспортын туһа хангамжа 2) табанһаа олон зоние зөөлгын автотранспортын туһа хангамжа 3) табанһаа үсөөн зоние зөөлгын втотранспортын туһа хангамжа	737 000	589 600	442 200	294 800
39	Секретарин, бэшэг хинагшын туһа хангамжа ба оршуулгын талаар туһа хангамжа олголго	643 900	515 120	386 340	257 560
		150 000	120 000	90 000	60 000
		240 000	192 000	144 000	96 000

ниггэжэ найруулха:

32	Фотографин талаар ажал ябуулга	225 000	180 000	135 000	90 000
33	Киногой үйлэдбэри, хабсаралга ба харуулга	225 000	180 000	135 000	90 000
34	Автотранспортын зүйлнүүдые техникын талаар хангалга ба заһабарилга	360 000	288 000	216 000	144 000
35	Автотранспортын зүйлнүүдые техникын талаар хангалгын бусад туһа хангамжанууд (угаалга, мүлилгэ, кузов гоёолго, салон сэбэрлэлгэ, шэрэлгэ)	360 000	288 000	216 000	144 000
36	Баяр ёһололнуудта хүтэлбэрлэгшын, артистын туһа хангамжа үзүүлэлгэ, ёһололнууде хүгжэмлэлгэ	225 000	180 000	135 000	90 000
37	Үһэ абалгын, шэг шарай сэбэрлэлгын туһа хангамжа үзүүлэлгэ	225 000	180 000	135 000	90 000
38	1) ашаа шэрэлгын талаар автотранспортын туһа хангамжа 2) табанһаа олон зоние зөөлгын автотранспортын туһа хангамжа	180 000	144 000	108 000	72 000
39	Секретарин, бэшэг хинагшын туһа хангамжа ба оршуулгын талаар туһа хангамжа олголго	45 000	36 000	27 000	18 000
		225 000	180 000	135 000	90 000

7) 46-дахи ба 47-дохи мүрнүүдые:

46	Хабсаралгын, зайн галай ажахын, ариг сэбэрэй-техникын ба гагнуурин ажалай үйлэдбэри	294 800	135 840	176 880	117 920
47	Гэр байрын түхэл зохёохо ба уран һайханаар шэмэглэхэ талаар туһа хангамжа	402 000	321 600	241 200	160 800

ниггэжэ найруулха:

46	1) Хабсаралгын, зайн галай ажахын, ариг сэбэрэй-техникын ажалай үйлэдбэри 2) гагнуурин ажалай үйлэдбэри	294 800	135 840	176 880	117 920
		225 000	180 000	135 000	90 000
47	1) Гэр байрын түхэл зохёохо талаар туһа хангамжа 2) уран һайханаар шэмэглэхэ талаар туһа хангамжа	225 000	180 000	135 000	90 000
		402 000	321 600	241 200	160 800

8) 51-дэхи мүр:

51	Банин, саунын, солярин, эльбэн заһалгын таһалгануудай туһа хангамжа	603 000	482 400	361 800	241 200
----	---	---------	---------	---------	---------

ниггэжэ найруулха:

51	1) банин туһа хангамжа 2) саунын, солярин, эльбэн заһалгын таһалгануудай туһа хангамжа	225 000	180 000	135 000	90 000
		603 000	482 400	361 800	241 200

9) 62-дохи ба 63-дахн мүнүүдье:

62	Нийтын хоолой талаар туша хангамжа	925 000	740 000	555 000	370 000
63	Хүдөө ажахын үйлдбэри болбосоруулха талаар, тэрэ тоодо мяханай, загаһанай ба хүнэй эдэе хоолой, хилээмэнэй бүтээлүүдэй, ногоон ургасын ба жэмэсэй зүйлүүдэй ба маалингийн, хүбэн, улһан ба түүхэй эдэй болон модоной зүйлүүдэй талаар туша хангамжа (модо хюрөөдэлгэһөө бэшэндэ)	500 000	400 000	300 000	200 000

ниггэжэ найруулха:

62	1) олоиние хангалгын таһалгануудтай нийтын хооллолгын эмхинүүдтэ нийтын эдэе хоол хангалга 2) олоиние хангалгын таһалгануудгүй нийтын хооллолгын эмхинүүдтэ нийтын эдэе хоол хангалга	30 000	24 000	18 000	12 000
63	Хүдөө ажахын үйлдбэри болбосоруулха талаар, тэрэ тоодо мяханай, загаһанай ба хүнэй эдэе хоолой, хилээмэнэй бүтээлүүдэй, ногоон ургасын ба жэмэсэй зүйлүүдэй ба маалингийн, хүбэн, улһан ба түүхэй эдэй болон модоной зүйлүүдэй талаар туша хангамжа (модо хюрөөдэлгэһөө бэшэндэ)	225 000	180 000	135 000	90 000

Статья 2

Тус Хуули 2009 оной январийн 1-һээ хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент В.В. НАГОВИЦЫН

Улаан-Үдэ хото

2008 оной декабриин 23

№ 672-IV

"Республикын 2008 оной ба 2010 он болотор бюджет тухай" Буряад Республикын Хуулида хубилалтануудые оруулха тухай

Буряад Республикын Арадай Хурал
2008 оной декабриин 22-то баталан абаа

Статья 1

Буряад Республикын 2007 оной ноябриин 9-нэй 2625-III дугаарай "Республикын 2008 оной 2010 он болотор бюджет тухай" Хуулида (Буряад Республикын Хуулида шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2007, № 10-11 (103-104); 2008, № 3 (108), № 4-5 (109-110), хуби 1; "Бурятия" сонин, 2007 оной ноябриин 10; 2008 оной мартын 6, майн 13, июлийн 9, октябриин 14, ноябриин 12) удаадахи хубилалтануудые оруулха:

- 1-дэхи статьягай 1-дэхи хуби ииггэжэ найруулха:
"1. Республикын 2008 оной бюджет оршын багсаамжалагдаһан 9 428 593,7 мянган түхэригэй, бусаалагагүй оршын 18 256 380,1 мянган түхэригэй хэмжээнһээ ба гаршын юрэнхы 29 763 016,0 мянган түхэригэй хэмжээнһээ уламжалан баталха.
Республикын 2008 оной бюджетдэй дутагдал 2 078 042,2 мянган түхэригэй хэмжээндэ тогтоохо."
2) "Буряад Республикын Финансын министерство" гэхэн 1-дэхи хабсаргалтын 8-дахн зүйлдэ тус мурэй хойно:

809	2 02 01001 02 0000 151	Бюджетдэй хангагдаса тэгшэрүүлгэдэ Россин Федерациин можонуудай бюджетүүдтэ нэмэлтэ мүнгэн туһаламжа	»
-----	------------------------	--	---

нимэ удхатай мур нэмэхэ:

809	2 02 01003 02 0000 151	Бюджетүүдэй тэнсүүри хангаха талаар хэмжээнүүдые дэмжэлгэдэ Россин Федерациин можонуудай бюджетүүдтэ нэмэлтэ мүнгэн туһаламжа	»
-----	------------------------	---	---

3) 27-дохи хабсаргалтада:

а) тус мур:

2 02 01000 00 0000 151	РОССИН ФЕДЕРАЦИИН МОЖОНУУДАЙ БА МУНИЦИПАЛЬНА БАЙГУУЛАМЖАНУУДАЙ БЮДЖЕДУУДТЭ НЭМЭЛТЭ МҮНГЭН	10 437 541,5	»
------------------------	---	--------------	---

ниггэжэ найруулха:

2 02 01000 00 0000 151	РОССИН ФЕДЕРАЦИИН МОЖОНУУДАЙ БА МУНИЦИПАЛЬНА БАЙГУУЛАМЖАНУУДАЙ БЮДЖЕДУУДТЭ НЭМЭЛТЭ МҮНГЭН	10 743 239,5	»
------------------------	---	--------------	---

б) тус мурэй хойно:

2 02 01001 02 0000 151	Бюджетдэй хангагдаса тэгшэрүүлгэдэ Россин Федерациин можонуудай бюджетүүдтэ нэмэлтэ мүнгэн туһаламжа	10 437 541,5	»
------------------------	--	--------------	---

нимэ удхатай мур нэмэхэ:

2 02 01003 02 0000 151	Бюджетүүдэй тэнсүүри хангаха талаар хэмжээнүүдые дэмжэлгэдэ Россин Федерациин можонуудай бюджетүүдтэ нэмэлтэ мүнгэн туһаламжа	305 698,0	»
------------------------	---	-----------	---

в) тус мур:

	БҮХЫДӨӨ	17 950 682,1	»
--	---------	--------------	---

ниггэжэ найруулха:

	БҮХЫДӨӨ	18 256 380,1	»
--	---------	--------------	---

Статья 2

Тус Хуули гар табигдаһан үдэрһөө хүсэндөө орохо ба тэрэ дары толилогдохо ёһотой.

Буряад Республикын Президент В.В. НАГОВИЦЫН

Улаан-Үдэ хото

2008 оной декабриин 23

№ 690-IV

Буряад Республикын Конституцида хубилалтануудые оруулха тухай

Буряад Республикын Арадай Хуралда
2009 оной февральин 27-до баталан абаа

Статья 1

Буряад Республикын Конституцида (Буряад Республикын Арадай Хуралда Хуулида дансанууд, 1996, № 13 (24); Буряад Республикын Хуулида шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 1999, № 1; 2001, 1 (20), № 3 (22); 2002, № 1 (33); 2003, № 7 (52), № 12 (57); 2004, № 4 (61); 2005, № 4 - 5 (73 - 74); 2006, № 4 - 5 (85 - 86), № 10 - 11 (91 - 92); 2007, № 4 - 5 (97 - 98); № 8 - 9 (101-102); 2008 (3 (108), № 6 - 7 (111 - 112); "Бурятия" газетэ, 1994, мартын 9; 1996, июлийн 11; 1999, июлийн 10; 2000, декабриин 29, декабриин 30; 2001, мартын 16, декабриин 26; 2003, июлийн 2, ноябриин 28, декабриин 31; 2004, майн 8; 2005, майн 5; 2006, майн 3, майн 4, ноябриин 24; 2007, майн 11, сентябриин 5; 2008, мартын 6, июлийн 8, октябриин 4, ноябриин 6) удаадахи хубилалтануудые оруулха:

- 1) 70-дахн статьяда:
а) 1-дэхи хуби ииггэжэ найруулха:
"1. Буряад Республикын Президент нэгэ зэргэ Россин Федерациин Федеральна Суглаанай Гүрэнэй Дүүмын депутат, Россин Федерациин Федеральна Суглаанай Федерациин Советэй гэшүүн, Россин Федерациин можонуудай гүрэнэй засагай хуулин (түлөөлгөтэ) зургаануудай депутат, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн хунгамал зургаануудай депутат байжа, Россин Федерациин бусад тушаалнуудые, Буряад Республикын гүрэнэй бусад тушаалнуудые, федеральна гүрэнэй албанай тушаалнуудые, Россин Федерациин можын гүрэнэй засагай албанай тушаалнуудые, мүн муниципальна тушаалнуудые ба муниципальна албанай тушаалнуудые эзэлжэ болохогүй, Россин Федерациин хуулар ондоогоор хараалагдаагүй хаань, багшын, эрдэмэй ба бусад зохёохы ажалһаа ондоо түлбэритэ ажал ябуулха болохогүй. Федеральна хуулин ёһоор тус статьягаар тогтоогдоһон, федеральна гүрэнэй албанай тушаалнуудые эзэлгэдэ хабаатай хизаарлалтанууд Россин Федерациин Президентын зарлигаар тогтоогдоһон ушарнуудата хэрэглэгдэдэггүй."
б) 2-дохи хубида "гүрэнэй, нийтын зургаануудта" гэхэн үгэнүүдые "гүрэнэй зургаануудай, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай, нийтын нэгэдэлүүдтэ" гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ;
- 2) 74-дэхи статьягай "а" зүйл хүсөө буураа гэжэ тоолохо;
3) 93-дахн статьягай 3-дахн хубида:
а) "в" зүйл ииггэжэ найруулха:
"в) Буряад Республикын Президентын Буряад Республикын Арадай Хуралда үзүүлхын тулада Буряад Республикын социально-экономическа хүгжэлтын программануудай проектүүдые бэлдэдэг";
б) нимэ удхатай "в.1" нэмэхэ:
"в.1) республикын бюджет тухай хуулинуудай проектүүдые бэлдэдэг ба Буряад Республикын Арадай Хуралда оруулдаг";
в) "г" зүйл ииггэжэ найруулха:
"г) Буряад Республикын социально-экономическа хүгжэлтын программануудай дүүргэлтэ хангадаг, Буряад Республикын Президентын Буряад Республикын Арадай Хуралда үзүүлхын тулада Буряад Республикын социально-экономическа хүгжэлтын программануудай дүүргэлтэ тухай тоосоонуудые бэлдэдэг";
г) нимэ удхатай "г.1" зүйл нэмэхэ:
"г.1) республикын бюджетдэй дүүргэлтэ хангадаг, мүнгэн сангай тус жэлэй нэгэдэхи кварталда, хахад жэлдэ, юһэн һарада республикын бюджетдэй дүүргэлтэ тухай тоосоонуудые баталдаг ба Буряад Республикын Арадай Хуралда тэрэнээ эльгээдэг, республикын бюджетдэй дүүргэлтэ тухай жэлэй тоосоо Буряад Республикын Арадай Хуралда үзэмжэдэ оруулдаг";

б) гурбадахи хубида "гүрэнэй, нийтын зургаануудта" гэхэн үгэнүүдые "гүрэнэй зургаануудта, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудта, нийтын нэгэдэлүүдтэ" гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ;
в) табандахи хубида:
"Федеральна хуулар ондоогоор хараалагдаагүй хаань," гэхэн үгэнүүдые халхаха;
"гү, али Россин Федерациин хуулар" гэхэн үгэнүүдые "Россин Федерациин хуулар гү, али гүрэнэй засагай федеральна зургаануудай хари гүрэнүүдэй гүрэнэй зургаануудай, уласхоорондын ба харьяата эмхинүүдтэй харилсан үндэһэлгэдэһэн хэлсээнүүдээр" гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ;
г) нимэ удхатай зургаандахи хуби нэмэхэ:
"Буряад Республикын Президент эрхэгүй гэхэл:
өөрөө гү, али этигэмжэтэ нюур хэрэглэн, олын хэрэг эрхилээлгэн ажал ябуулха, тэрэ тоодо эмхидхэлэй-хуулида түхэлһөө дуудыдангүй ажыхы эрхилээлгэн хүтэлбэридэ хабаадаха. Буряад Республикын Президент аралжаанай эмхинүүдэй хүрэнгэдэ өөрын зөөридэ байһан хубие (акцинуудые) Буряад Республикын Президентын тушаал эзэлһэн хугасаада гүрэнэй лаб найдуулаа дору федеральна хуулар тогтоогдоһон гуримаар этигэмжэтэ эрхилээлгэдэ дамжуулха уялгатай;
гүрэнэй засагай зургаануудта гурбадахи нюурнуудай хэрэгүүдээр этигэмжэтэ гү, али түлөөлгөшэ байха;
иматга албанай ажал ябуулаада шэглүүлэгдэһэн мэдээсэл, эд хэрэгсэлэй-техникын хэрэгсэлнүүдые, мүнгэн һангай ба оньһото мэдээсэлэй хангалгы албанай бэшэ зоригоһуудта ашаглаха;
Буряад Республикын Президент гээд толилоглын ба үгэ хэлгэһэн түлөө шагнал абаха;
эрхэ түлөөлэггэнүүдые бэлүүлгэтэй холбоотой, федеральна хуулар хараалагдаагүй урьһа зээли, бэлэг, мүнгэн ба бусад шагнал, тэрэ тоодо бээс сэнгүүдһэн ба амаруулан туша хангамжа ба түлбэри хубийн болон хуулида нюурнуудһаа абаха;
Россин Федерациин Президентын зүбшөөлгөһөөр хари гүрэнэй хүндэлээлэй ба тусхай нэрэ зэргэнүүдые, шагналнуудые болон шалгарһан бусад тэмдэгүүдые абаха;

Буряад Республикын Президент В.В. НАГОВИЦЫН

Статья 2

Тус Хуули албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хойшо арбан хоногой удаа хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент В.В. НАГОВИЦЫН

Улаан-Үдэ хото

2009 оной мартын 6

№ 699-IV

"Буряад Республикын Президент тухай" Буряад Республикын Хуулида ба "Буряад Республикын Правительство тухай" Буряад Республикын Хуулида хубилалтануудые оруулха тухай

Буряад Республикын Арадай Хурал
2009 оной февральин 27-до баталан абаа

Статья 1

Буряад Республикын 1994 оной мартын 14-нэй 422-ХII дугаарай "Буряад Республикын Президент тухай" Хуулида (Буряад Республикын Верховно Советэй Хуулида дансанууд, 1994, № 10; Буряад Республикын Хуулида шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2001, № 4-5 (23-24); 2002, № 3 (35), № 9 (41); 2003, № 4 (49), № 12 (57); 2005, № 4-5 (73-74); 2006, № 6-7 (87-88), № 10-11 (91-92); 2007, № 4-5 (97-98); 2008, № 6-7 (111-112); "Бурятия" сонин, 1994 оной мартын 18; 2001 оной майн 15; 2002 оной мартын 5, августын 9; 2003 оной апрелин 26, декабриин 31; 2005 оной майн 5; 2006 оной июлийн 4, ноябриин 24; 2007 оной майн 11, декабриин 28; 2008 майн 6, июлийн 8, сентябриин 30) удаадахи хубилалтануудые оруулха:

- 1) 2-дохи статьяда:
а) нэгэдэхи хуби ииггэжэ найруулха:
"Буряад Республикын Президент нэгэ зэргэ Россин Федерациин Федеральна Суглаанай Гүрэнэй Дүүмын депутат, Россин Федерациин Федеральна Суглаанай Федерациин Советэй гэшүүн, Россин Федерациин можонуудай гүрэнэй засагай хуули гаргалгын (түлөөлгөтэ) зургаануудай депутат, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн хунгагдаха зургаануудай депутат, судья байха, Россин Федерациин гүрэнэй ондоо тушаалнуудые, Буряад Республикын гүрэнэй бусад тушаалнуудые, федеральна гүрэнэй албанай тушаалнуудые, Россин Федерациин можын гүрэнэй засагай албанай тушаалнуудые, мүн хунгагдааг муниципальна тушаалнуудые ба муниципальна албанай муниципальна тушаалнуудые эзэлжэ ёһогүй. Федеральна хуулин ёһоор тус хубаар тогтоогдоһон федеральна гүрэнэй засагай албанай гүрэнэй тушаалнуудые эзэлгэдэ хабаатай хизаарлалтанууд Россин Федерациин Президентын зарлигуудаар тогтоогдоһон ушарнуудата хэрэглэгдэдэггүй."

Россин Федерацийн хилын саана хубийн ба хуулиа нюурнуудай тоосоогоор албанай командировкодо гараха, Россин Федерацийн хуулин, Россин Федерацийн уласхоорондын хэлсэнүүдэй ёһоор гү, али гүрэнэй засагай федеральна зургаануудай хари гүрэнүүдэй гүрэнэй зургаануудтай, уласхоорондын ба харьяата эмхинүүдтэй харилсан хэлсэнүүдэй үндэһөөр бээлүүлэгдэдэг албанай командировконуудһаа бэшэндэ;

хүтэлэлгын зургаануудай, тэдхэмжын гү, али адаглалгын зүблэлнүүдэй, аралжаанай бэшэ правительствын бэшэ, мүн Россин Федерацийн дэбисхэр дээрэ хүдэлдэг харьяата бусад зургаануудай, тэдэнэй хуби байгуулгануудай бүридэлдэ орохо, хэрбээ Россин Федерацийн хууляар, Россин Федерацийн уласхоорондын хэлсэнүүдээр гү, али харьяата эмхинүүдтэй харилсан хэлсэнүүдэй үндэһөөр хараалагдаагүй байбал.;

2) иимэ удхатай 8.1-дэхи статья нэмэхэ:

"Статья 8.1. Буряад Республикын Президентын, тэрэнэй нүхэрэй ба хуулин наһа хүсөөгүй хүүгэдэй олзо оршо болон зөөри тухай мэдээнүүд"

Буряад Республикын Президент Буряад Республикын Президентын эрхэ түлөөлэлгэнүүдээр хангагдахадаа, мүн саашаадаа жэл бүри, мүнгэн хангай тоосоото жэлэй удаадахи жэлэй апрелин 1-һээ оройтуулангуй налоогоор ашаглагдадаг олзо оршо, үнэ сэнтэй саарһа болон өөрын, тэрэнэй нүхэрэй ба хуулин наһа хүсөөгүй хүүгэдэй хуулиа мэдэлдэ байһан бусад зөөри тухай, зөөрин шэнжэтэй өөрынгөө уялганууд ба нүхэрэйнгөө болон хуулин наһа хүсөөгүй хүүгэдэйнгөө зөөрин шэнжэтэй уялганууд тухай мэдээнүүдые налоогой зургаануудта ба Буряад Республикын Арадай Хуралда үгэхэ уялгатай.

Тус статьягай нэгэдэхи хубида заагдаһан мэдээнүүдые толилһон тухай шийдхэбэринүүд федеральна хуулинуудай ба Буряад Республикын хуулинуудай ёһоор абтадаг.;

3) 9-дэхи статьягай 16-дахи зүйл хүсэээ буураа гэжэ тоолохо.

Статья 2

Буряад Республикын 1995 оной июнин 21-нэй 140-1 дугаарай "Буряад Республикын Правительство тухай" Хуулида (Буряад Республикын Верховно Советэй Хуулиа дансанууд, 1995, № 5 (16); Буряад Республикын хуулиа шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2001, № 7-8 (26-27); 2003, № 6 (51); 2004, № 4 (61); 2005, № 4-5 (72-73); 2006, № 10-11 (91-92); 2007, № 3 (96), № 4-5 (97-98); 2008, № 4-5 (109-110); "Бурятия" нонин, 1995 оной июлин 15; 2001 оной июлин 11, ноябриин 29; 2003 оной июнин 17, июнин 19; 2004 оной майн 8; 2005 оной майн 5; 2006 оной ноябриин 24; 2007 оной мартын 7, майн 11; 2008 оной майн 6, сентябриин 30) удаадахи хубилалтануудые оруулаха:

1) 10-дахи статьяда:

а) 1-дэхи хубида:

"в.1" зүйлдэ "гү, али Россин Федерацийн хууляар" гэхэн үгэнүүдые ", Россин Федерацийн хууляар гү, али гүрэнэй засагай федеральна зургаануудай хари гүрэнүүдэй гүрэнэй зургаануудтай, уласхоорондын ба харьяата эмхинүүдтэй харилсан үндэһэлэгдэһэн хэлсэнүүдээр" гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ;

"г" зүйл иигэжэ найруулаха:

"г" гүрэнэй засагай зургаануудта гурбадахи нюурнуудай хэрэгүүдээр этигэмжэтэ гү, али түлөөлэгшэ байха.;

"д" зүйлдэ "гү, али Россин Федерацийн хууляар" гэхэн үгэнүүдые ", Россин Федерацийн хууляар гү, али гүрэнэй засагай федеральна зургаануудай хари гүрэнүүдэй гүрэнэй зургаануудтай, уласхоорондын ба харьяата эмхинүүдтэй харилсан үндэһэлэгдэһэн хэлсэнүүдээр" гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ;

"к" зүйлдэ "ба Буряад Республикын" гэхэн үгэнүүдые хэлгэхэ;

б) 2-дохи хуби иигэжэ найруулаха:

"2. Буряад Республикын Правительствон аралжаанай эмхинүүдэй хүрэнгэдэ өөрын зөөридэ байһан хубиие (акцинуудые) Буряад Республикын Правительствон бүридэлдэ байһан болзрто гүрэнэй лаб найдуула доро федеральна хууляар тогтоогдоһон гуримаар этигэмжэтэ эрхилэлгэдэ дамжуулаха уялгатай.;

2) 11-дэхи статья иигэжэ найруулаха:

"Статья 11. Буряад Республикын Правительствон гэшүүдэй, тэдэнэй нүхэдэй ба хуулин наһа хүсөөгүй хүүгэдэй олзо оршо болон зөөри тухай мэдээнүүд"

1. Буряад Республикын Правительствон Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо, орлогшонор, Буряад

Республикын министрүүд тушаалда томилогдоодо, мүн саашаадаа жэл бүри, мүнгэн хангай тоосоото жэлэй удаадахи жэлэй апрелин 1-һээ оройтуулангуй налоогоор ашаглагдадаг олзо оршо, үнэ сэнтэй саарһа болон өөрын, тэрэнэй нүхэрэй ба хуулин наһа хүсөөгүй хүүгэдэй хуулиа мэдэлдэ байһан бусад зөөри тухай, зөөрин шэнжэтэй өөрынгөө уялганууд ба нүхэрэйнгөө болон хуулин наһа хүсөөгүй хүүгэдэйнгөө зөөрин шэнжэтэй уялганууд тухай мэдээнүүдые налоогой зургаануудта, Буряад Республикын Президентэ, Буряад Республикын Арадай Хуралда ба Буряад Республикын Президентын түлөөлһэн гүрэнэй зургаанда үгэхэ уялгатай.

2. Тус статьягай нэгэдэхи хубида заагдаһан мэдээнүүдые толилһон тухай шийдхэбэринүүд федеральна хуулинуудай ба Буряад Республикын хуулинуудай ёһоор абтадаг.;

3) 22-дохи статьяда:

а) "г" зүйл иигэжэ найруулаха:

"г) Буряад Республикын Президентын Буряад Республикын Арадай Хуралда үзүүлхын тула Буряад Республикын социально-экономическа хүгжэлтын программануудай проектүүдые зохёон бэлдэдэг.;

б) иимэ удхатай "г.1" зүйл нэмэхэ:

г. 1) республикын бюджет тухай хуулинуудай проектүүдые зохёон бэлдэдэг ба Буряад Республикын Арадай Хуралда оруулааг.;

в) "д" зүйл иигэжэ найруулаха:

"д) Буряад Республикын социально-экономическа хүгжэлтын программануудай гүйсэдхэл хангадаг, Буряад Республикын Президентын Буряад Республикын Арадай Хуралда жэл бүри үзүүлхын тула Буряад Республикын социально-экономическа хүгжэлтын программануудай дүүргэлтэ тухай тоосоонуудые бэлдэдэг.;

г) иимэ удхатай "д.1" зүйл нэмэхэ:

"д.1) республикын бюджетэй гүйсэдхэл хангадаг, республикын бюджетэй мүнгэн хангай тоосоото жэлэй нэгэдэхи кварталай, хахад жэлэй, юһэн харын гүйсэдхэл тухай тоосоонуудые баталдаг ба тэдэниие Буряад Республикын Арадай Хуралда эльгэдэг, республикын бюджетэй гүйсэдхэл тухай жэлэй тоосоо Буряад Республикын Арадай Хуралда хаража үзэлгэдэ үзүүлдэг.;

Статья 3

Тус Хуули албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хойшо арба хоноод хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент В.В. НАГОВИЦЫН

Улаан-Үдэ хото 2009 оной мартын 6

№ 706-IV

"Буряад Республикын гүрэнэй засагай албан тухай" Буряад Республикын Хуулин 9-дэхи статьяда хубилалтануудые оруулаха тухай

Буряад Республикын Арадай Хурал 2009 оной февралын 27-го баталан абаа

Статья 1

Буряад Республикын 2005 оной июлин 6-най 1225-III дугаарай "Буряад Республикын гүрэнэй засагай албан тухай" Хуулин 9-дэхи статьяда (Буряад Республикын Хуулиа шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2005, № 6-7 (75-76); 2006, № 4-5 (85-86); 2007, № 4-5 (97-98); "Бурятия" нонин, 2005 оной июлин 7; 2006 оной майн 5; 2007 оной майн 16) удаадахи хубилалтануудые оруулаха:

1) 1-дэхи хубида:

а) 4-дэхи зүйл иигэжэ найруулаха:

"4) Буряад Республикын гүрэнэй засагай албанай ахалагша ба доодо шатын тушаалнуудта - албанай хугсаагай эрилтэгүйгөөр.;

б) 5-дахи хүсэээ буураа гэжэ тоолохо;

2) 2-дохи хуби хүсэээ буураа гэжэ тоолохо.

Статья 2

Тус Хуули албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хойшо арба хоноод хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент В.В. НАГОВИЦЫН

Улаан-Үдэ хото 2009 оной мартын 16

№ 710-IV

"Буряад Республикада үргэжэ абаһан гэр бүлые мүнгөөр хангалга ба социальна дэмжэлгын хэмжээнүүд тухай" Буряад Республикын Хуулин 1-дэхи статьяда хубилалтануудые оруулаха тухай

Буряад Республикын Арадай Хурал 2009 оной февралын 27-го баталан абаа

Статья 1

"Буряад Республикада үргэжэ абаһан гэр бүлые мүнгөөр хангалга ба социальна дэмжэлгын хэмжээнүүд тухай" Буряад Республикын Хуулин (Буряад Республикын Хуулиа шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2001, № 11 (30); 2006, № 10 - 11 (91 - 92); 2007, № 8 - 9 (101 - 102); "Бурятия" газетэ, 2001, октябриин3; 2006, ноябриин 29; 2-7, сентябриин 12) 1-дэхи статьяда хубилалтануудые оруулаха гэбэл:

1) 1-3-дахи хубинуудые иигэжэ найруулаха:

"1. Үргэжэ абаһан түрэлхидэй нэгэндэ ажалай түлөөһэн нэгэ үхибүү хүмүүжүүлһэнэй түлөө 4 625 түхэриг гээд тогтоохо.

2. Үргэжэ абаһан гэр бүлэдэ абтаһан хоёрдохи ба саашанхи үхибүүн бүхэндэ 3 185 түхэриг гээд тогтоохо.

3. Гурбатай болоогүй үхибүү, эрэмдэгтэй үхибүү, бэе махабадай ба (али) сэдхэл мэдэрэлэй хүгжэлтэдэ дутагалтай үхибүү хүмүүжүүлһэнэй түлөө тус статьягаар харалагдаһан ажалай түлөөһэн 1 592,5 түхэригөөр, хоёр ба тэрээнһээ олон үндэһэнэй байхада - 3 185 түхэригөөр дээшлэдэг.;

2) иимэ удхатай 4-дэхи хубида нэмэхэ гэбэл:

"4. Тус статьягай 1 - 3-дахи хубинуудаар тогтоогдоһон ажалай түлөөһэнэй хэмжээндэ Буряад Республикын хуулин ёһоор Буряад Республикын гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай түлөөһэндэ аймагай үдхэгшэ нэмэгдэдэг.

Ажалай түлбэри тус жэлэй ба түсэбтэ үеын республикын бюджет тухай хуулин ёһоор мүнгэнэй үнэ сэн бууралгын хэмжээ хараада абалгатайгаар жэл бүри хараадуулан нэмэгдэдэг.;

Статья 2

Тус Хуули албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хойшо арбан хоногой үнгэрхэдэ хүсэндөө ородог.

Буряад Республикын Президент В.В.НАГОВИЦЫН

Улаан-Үдэ хото 2009 оной мартын 6

№ 716-IV

"Буряад Республикада эхин шатын судьянар тухай" Буряад Республикын Хуулин 5 ба 6-дахи статьянуудта хубилалтануудые оруулаха тухай

Буряад Республикын Арадай Хурал 2009 оной февралын 27-го баталан абаа

Статья 1

Буряад Республикын 1999 оной августын 24-нэй 240-II дугаарай «Буряад Республикада эхин шатын судьянар тухай» Хуулида (Буряад Республикын Хуулиа шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 1999, № 3; 2000, № 15 (19); 2003, № 12 (57); 2004, № 12 (69); 2005, № 10 (79); 2007, № 6-7 (99-100); «Бурятия» нонин, 1999 оной сентябриин 10; 2000 оной декабриин 5; 2003 оной декабриин 27; 2004 оной декабриин 28; 2005 оной октябриин 12; 2007 оной июлин 3) удаадахи хубилалтануудые оруулаха:

1) 5-дахи статья иигэжэ найруулаха:

«Статья 5. Эхин шатын судьяда табигдааг эрилтэнүүд

1. Эхин шатын судьягаар 25 наһа хүрэн, юристын дээдэ һургуулиа, юристын мэргэжэлээр табанһаа үсөөн бэшэ жэлдэ хүдэлһэн, сүүдүүлэгдээгүй гү, али сагааруулагдаһанай үндэһөөр гэмтын мүрдэлгэһөө сүлөөлэгдэһэн, хари гүрэнэй харьяатан бэшэ, үгы гэбэл, хари гүрэнэй дэбисхэр дээрэ Россин Федерацийн эрхэтэнэй саг үргэлжэ байлгын эрхэ гэршэлһэн бусад документгүй, сүүдээр хуулин харюусалгагүй гү, али хизаарлаамал харюусалгатай гэжэ тоологдоогүй, архиһаа, хара тамхинһаа, ужаг үбшэнһөө, манаруулгын бодосуудһаа гү, али сэдхэлэй үбшэнһөө һэргылгын диспансерэй бүридэлдэ байдаггүй, судьягай эрхэ түлөөлэлгэнүүдые бээлүүлгэдэ хаад болохо бусад үбшэгүй Россин Федерацийн эрхэтэн эхин шатын судья болохо болодог.

2. Эхин шатын судья эрхэгүй гэбэл:

1) гүрэнэй бусад тушаалнуудые,

гүрэнэй албанай тушаалнуудые, муниципальна тушаалнуудые, муниципальна албанай тушаалнуудые эзэлхэ, хүндэлэн шүүхэ, зарга таһалха;

2) политическэ партида хабаатай байха, тус партинуудые мүнгөөр дэмжэхэ ба тэдэнэй политическэ үйлэ ябуулгануудта ба политическэ ажал ябуулгада хабаадаха;

3) политическэ партида гү, али ниитын бусад нэгэдэлнүүдтэ өөрын хандаса олоно үмэнэ харуулаха;

4) өөрөө гү, али гурбадахи нюураар олзын хэрэг эрхилхэ, тэрэ тоодо эрхилэлгын ажахы хүтэлэлгэдэ тэрэнэй эмхидхэлэй-хуулиа түхэл янзаһаа дулдыдангуй хабаадаха;

5) түлөөһэтэй бусад ажал ябуулга эрхилхэ, судьягай уялгануудые гүйсэдхэлгэдэ хаад хэхэгүй, мүн зүблөөн дээрэ үгы байһанай хүндэтэй шалтаг болохогүй, хэрбээ тэрээндэ аймагай тус сүүдэй түрүүлэгшын зүбшөөлгүй багшын, эрдэмэй ба зохёохы бусад ажал ябуулгаһаа бэшэндэ. Гэхэтэй хамта багшын, эрдэмэй ба зохёохы бусад ажал ябуулга илангаяа хари гүрэнүүдэй, уласхоорондын эмхинүүдэй, хари гүрэнэй эрхэтэдэй гү, али харьяатан бэшэ нюурай тоосоогоор номологдохо ёһогүй, хэрбээ Россин Федерацийн уласхоорондын хэлсэнүүдээр гү, али Россин Федерацийн Верховно Сүүдэй хари гүрэнүүдэй тус сүүдүүдтэй, уласхоорондын ба хари гүрэнүүдэй эмхинүүдтэй харилсаһанай үндэһөөр ондоогоор хараалагдаагүй байбал;

6) хубийн гү, али хуулиа нюурнуудай хэрэгүүдээр этигэмжэтэ нюур, үгы гэбэл, түлөөлэгшэ болохо (хуулиа түлөөлэлгын ушарнуудһаа бэшэндэ);

7) сүүдтэ хаража үзэгдэхэ асуудалаар олоной үмэнэ үгэ хэлэхэ, тус асуудалаар сүүдэй шийдхэбэрин хуулиа хүсэндөө ороогүй байхада;

8) судьягай эрхэ түлөөлэлгэнүүдые бээлүүлгэтэй холбоогүй зорилгоор албанай ажал ябуулгада зорюулагдаһан эд хэрэгсэлэй-техникин, мүнгэн хангай ба мэдээсэл хангалгын хэрэгсэлүүдые ашаглаха;

9) федеральна хуулийн ёһоор олоной мэдээсэлхээ халагдаһан мэдээнүүдые гү, али судьягай эрхэ түлөөлэлгэнүүдые бэлүүлһэн ушараар тэрэндэ мэдээжэ болоһон албанай мэдээсэл судьягай эрхэ түлөөлэлгэнүүдые бэлүүлгэтэй холбоогүй зорилгоор хэлэн тарааха гү, али ашаглаха;

10) судьягай эрхэ түлөөлэлгэнүүдые бэлүүлһэн ушараар хубийн ба хуулиа нюурнуудһаа Россин Федерациин хууляар хараалагдаагүй шагналнуудые (урьһа зээли, мүнгэн ба ондоо шагнал, бээ сэнгүүлгын, амраулгын туһа хангамжа, тарнспортын гаршын түлбэри). Протоколой хэмжээ ябуулгануудай, албанай командировконуудай ба албан ёһоной бусад хэмжээ ябуулгануудай ушараар судьягай абаһан бэлэгүүд федеральна зөөри гү, али Буряад Республикын зөөри гэжэ тоологдодог, мүн судья хүдэлжэ байһан сүүдэтэ акт бэшээд дамжуулдаг, Россин Федерациин хууляар хараалагдаһан ушарнуудһаа бэшэндэнь. Протоколой хэмжээ ябуулгануудай, албанай командировконуудай ба албан ёһоной бусад хэмжээ ябуулгануудай ушараар абтаһан бэлэгээ тушааһан судья, тэрэнээ Россин Федерациин гуримшуулгын хуулиа шийдхэбэринүүдээр тогтоогдоһон гуримаар худалдан абажа болодог;

11) судьянарай мэргэжэлэй зүбшөөлгүгөөр хари гүрэнүүдэй, политическэ партинуудай, нийтын бусад эмхинүүдэй болон ондоо эмхинүүдэй хүндэлэлэй ба тусхай нэрэ зэргэнүүдые, шагналнуудые ба шалгарһанай бусад тэмдэгүүдые абаха (эрдэм ухаанай ба спортын тэмдэгүүдхээ бэшэндэ);

12) Россин Федерациин дэбисхэрэй хилын саана хубийн ба хуулиа нюурнуудай тоосоогоор албанай командировкодо гараха, Россин Федерациин хуулийн, Россин Федерациин хэлсэнүүдэй гү, али Россин Федерациин Верховно Сүүдэй, Россин Федерациин судьянарай Сөвөдэй хари гүрэнүүдэй сүүдүүдтэй, уласхоорондын ба хари гүрэнүүдэй эмхинүүдтэй харилсаһанай үндэһөөр бэлүүлгэдэдэг албанай командировконуудһаа бэшэндэ;

13) хүтэлэлгын зургаануудай, тэдхэмжын гү, али адаглагын зүблэлнүүдэй, аралжаанай бэшэ правительствын бэшэ, мүн Россин Федерациин дэбисхэр дээрэ хүдэлдэг харьяата бусад зургаануудай, тэдэнэй хуби байгуулгануудай бүридэлдэ орохо, хэрбээ Россин Федерациин хууляар, Россин Федерациин уласхоорондын хэлсэнүүдээр гү, али Россин Федерациин Верховно Сүүдэй хари гүрэнүүдэй сүүдүүдтэй, уласхоорондын ба хари гүрэнүүдэй эмхинүүдтэй харилсаһанай үндэһөөр бэшэ юумэ хараалагдаагүй байбал;

14) ажалай зүридөө гуримшуулха зорилгоор тушаалай уялгануудай гүйсэдхэл болуулха.;

2) 6-дахи статья иигэжэ найруулха:

"Статья 6. Эхин шатын судьягай тушаалда кандидадые шэлэлгэ

Эхин шатын судьягай тушаалда кандидадые шэлэлгэ федеральна хууляар тогтоогдоһон гуримаар конкурсын үндэһөөр бэлүүлгэдэдэг."

Статья 2

Тус Хуули албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хойшо арба хоноод хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент
В.В. НАГОВИЦЫН

Улаан-Үдэ хото
2009 оной мартын 6

№ 751-IV

Буряад Республикын зарим хуулиа шийдхэбэринүүдтэ хубилалтануудые оруулха тухай

Буряад Республикын Арадай Хурал
2009 оной февральин 27-го
баталан абаа

Статья 1

"Буряад Республикын Конституционно Сүүд тухай" Буряад Республикын 1994 оной октябрийн 25-най 42-1 дугаарай Хуулиа (Буряад Республикын Арадай Хуралай Хуулиа дансанууд, 1995, № 2 (13); Буряад Республикын Хуулиа шийдхэбэринүүдтэй суглуулбари, 2000, № 8-9 (12-13); 2006, № 3 (84); 2007, № 6-7 (99-100); "Бурятия" газетэ, 1994, ноябрийн 13; 2000, апрелин 19; 2001, декабрийн 27; 2006, мартын 10; 2007, июлийн 3) удаадахи хубилалтануудые оруулха:

1) 10 ба 11-дэхи статьянуудые иигэжэ найруулха:

"Статья 10. Буряад Республикын Конституционно Сүүдэй судьягай тушаалда орохо хүндэ табигдааг эрилтэнүүд

Буряад Республикын Конституционно Сүүдэй судьягаар Россин Федерациин эрхэтэн хүдэлжэ болохо гэбэл:

- 1) юридическэ дээдэ эрдэмтэй;
- 2) сүүдэлгэдэггүй гү, али урдань сүүдэй шийдхэлдэ ороогүй, үгы гэбэл, сагааруулгын үндэһөөр гэмтэнэй хэрэгын болуулагдаһан;
- 3) хари гүрэнэй эрхэтэн бэшэ, үгы гэбэл, ажаһуулгын зүбшөөлгү гү, али Россин Федерациин эрхэтэнэй хари гүрэнэй дэбисхэртэ саг үргэлжэ һуулгын эрхэ гэршэлһэн бусад документгүй;
- 4) сүүдээр хэрэг хээшэ шадалгүй гү, али хизаартай шадалтай гэжэ сүүдээр тоологдоогүй;
- 5) наркологин гү, али сэдхэл мэдэрэлэй үбшэнтэниие эмнэлгын газарта архиһаа, наркотик эдилгэһээ, манаруулааг бодосһоо, һүжэрһэн ба удаарһан сэдхэлэй хандаралһаа аргалуулаһан ушараар бүридхэлдэ абтаагүй;
- 6) судьягай эрхэ түлөөлэлгэ бэлүүлхэдэ һаад ушаруулаһан ондоо үбшэнгүй.

Тус статьягай нэгэдэхи хубяар хараалагдаһан эрилтэнүүдэй ёһоор, Буряад Республикын Конституционно Сүүдэй судьягаар 25 наһа хүсэһэн ба юридическэ мэргэжэлээр 5 жэлһээ бага бэшэ саг соо ажаллаһан Россин Федерациин эрхэтэн байжа болодог.

Судьягай тушаалда кандидадуудта табигдааг нэмэлтэ эрилтэнүүд федеральна хуулийн ёһоор тогтоогдодог.

Статья 11. Буряад Республикын Конституционно Сүүдэй судьяда табигдааг эрилтэнүүд

Буряад Республикын Конституционно Сүүдэй судья Россин Федерациин Конституци, федеральна конституционно хуулинуудые, федеральна хуулинуудые, мүн Буряад Республикын Конституци ба Буряад Республикын хуулинуудые сахиха уялгатай.

Буряад Республикын Конституционно Сүүдэй судьянарта федеральна хуулийн ёһоор судьянарта табигдааг эрилтэнүүд хабаатай.

Буряад Республикын Конституционно Сүүдэй судья олзо оршо, мэдэлэй зөөриин эрхээр хабаатай эд зөөри тухай, эд зөөридэ хабаатай уялганууд тухай, мүн эрэ нүхэрэй (хамганай) ба хуулийн наһа хүсөөгүй хүүгэдэйнгээ олзо оршо тухай, тэдэнэй зөөриин эрхээр хабаатай эд зөөри тухай, үбгэнэйнгээ (хамганайнгаа) зөөридэ хабаатай уялганууд тухай мэдээнүүдые федеральна хуулийн ёһоор үзүүлдэг.;

2) 12-дохи статьяда иимэ удхатай табадахи хуби нэмэхэ:

"Буряад Республикын Конституционно Сүүдэй судья Россин Федерациин Гүрэнэй тугай ба Буряад Республикын Гүрэнэй тугай урда тангариг үгэдэг.;"

3) 20-дохи статья иигэжэ найруулха:

"Статья 20. Буряад Республикын Конституционно Сүүдэй судьягай эрхэ түлөөлэлгэ болуулга

Буряад Республикын Конституционно Сүүдэй судьягай эрхэ түлөөлэлгэнүүд федеральна хууляар хараалагдаһан үндэһөөр болуулагдааг.

Буряад Республикын Конституционно Сүүдэй судьягай эрхэ түлөөлэлгэ болуулха тухай Буряад Республикын Конституционно Сүүдэй шийдхэбэри

Буряад Республикын Президентэ ба Буряад Республикын Арадай Хуралай эльгээгэдэдэг ба судьягай тушаалда сүлөө һуурийн нэгэдэһэн тухай албан ёһоной дуулаһан бэшэг болодог.;"

4) иимэ удхатай 22.1-дэхи статья нэмэхэ:

"Статья 22.1. Буряад Республикын Конституционно Сүүдэй судьягай эрхэ түлөөлэлгэ бэлүүлхэдэ хэрэгтэй арга шадабарийн хэмжээ барилга

Судьягай эрхэ түлөөлэлгэнүүдые бэлүүлхын тулада хэрэгтэй зэргэ шадабаритай байхын тулада судья гурбан жэлэй нэгэ удаа мэргэжэлэй дээдэ ба һургуулийн удаадахи мэргэжэлэй эрдэм һуралсалай эмхи зургаануудта һураха үедөө салин түлбэриез абажа байгаад мэргэжэлэйнгээ шата дээшэлүүлхэ уялгатай.

Мэргэжэл дээшэлүүлгые Буряад Республикын Конституционно Сүүд эмхидхэдэг ба тэрэ хэрэг республикын бюджетэй тоосоогоор бэлүүлгэдэдэг.;"

Статья 2

"Буряад Республикын Арадай Хурал тухай" Буряад Республикын 1995 оной апрелин 19-нэй 111-1 дугаарай Хуулийн 6-дахи статьяда (Буряад Республикын Арадай Хуралай Хуулиа дансанууд, 1995, № 4 (15); Буряад Республикын Хуулиа шийдхэбэринүүдтэй суглуулбари, 2000, № 8-9 (12-13) хуби 1; 2001, № 7-8 (26-27); 2002, № 5 (37), хуби 1; № 9 (41), хуби 1; № 11 (43), хуби 1; 2003, № 9 (54), № 12 (57); 2004, № 4 (61); 2005, № 4-5 (73-74), № 11 (80); 2006, № 4-5 (85-86), № 10-11 (91-92); 2007, № 6-7 (99-100), № 8-9 (101-102), № 12 (105); № 6-7 (111-112); "Бурятия" газетэ, 1995, майн 17; 2000, апрелин 20; 2001, июлийн 18; 2002, апрелин 30, августын 9, октябрийн 19; 2003, октябрийн 4, декабрийн 31; 2004, майн 8; 2005, майн 7, ноябрийн 24; 2006, майн 3, ноябрийн 24; 2007, июлийн 3, сентябрийн 5, декабрийн 13; 2008, июлийн 8, июлийн 12, октябрийн 1, ноябрийн 6, декабрийн 24) удаадахи хубилалтануудые оруулха:

1) 2-дохи зүйлдэ:

а) хоёрдохи дохол мүр иигэжэ найруулха:

"Арадай Хуралай депутадуудай мандат хубаалагда оруулагдаһан кандидадуудай нэрэ тоолборийн бүридэлдэ һунгагдаһан депутадууд тус статьягай 2.1 зүйлөөр хараалагдаһан ушарһаа бэшэндэ бүлэглэлүүдтэ ородог. Бүлэглэлдэ кандидадуудай нэрэ тоолборийн бүридэлдэ һунгагдаһан бүхэ депутадууд ородог. Тэрэндэ мүн нэгэ мандадтай һунгуулийн округуудаар һунгагдаһан депутадууд, тус статьягай 2.1 зүйлдэ заагдаһан политическэ партиин кандидадуудай нэрэ тоолборийн бүридэлдэ һунгагдаһан депутадууд орожо болодог.;"

б) иимэ удхатай гурбадахи ба дүрбэдэхи шэнэ мүрнүүдые нэмэхэ:

"Нэгэ мандадтай һунгуулийн округуудаар һунгагдаһан депутадууд, тус статьягай 2.1 зүйлдэ заагдаһан политическэ партиин кандидадуудай нэрэ тоолборийн бүридэлдэ һунгагдаһан депутадууд бүлэглэл болохогүй нэгэдэлнүүдые байгуулжа болодог.

Бүлэглэлүүдэй ажал ябуулгын гурим ба бусад депутадуудай нэгэдэлнүүдые бүридүүлгын ба ажал ябуулгын гурим Арадай Хуралай тогтоолнуудаар баталагдаһан дүримүүдээр тогтоогдодог.;"

2) иимэ удхатай 2.1 зүйл нэмэхэ:

"2.1. Политическэ партиин усадхагдаһан гү, али эмхидхэлэнь хубилгагдаһанһаа боложо ажал ябуулгын болуулаһан ушарта тэрэнэй бүлэглэлэй Арадай Хуралада ажал ябуулга, мүн депутадуудай тус бүлэглэлдэ депутадуудай гэшүүн байлганын юридическэ нюурнуудай гүрэнэй нэгэн реестртэ тэмдэглэн бэшэгдэһэн үдэрһөө болуулагдааг.;"

Статья 3

"Буряад Республикын Арадай Хуралай депутадай зэргэ тухай" Буряад Республикын 1995 оной апрелин 19-нэй 113-1 дугаарай Хуулийн 5-дахи статьяда (Буряад Республикын Арадай Хуралай Хуулиа дансанууд, 1995, № 4 (15); Буряад Республикын Хуулиа шийдхэбэринүүдтэй суглуулбари, 2000, № 8-9 (12-13) хуби 1; 2001, № 7-8 (26-27); 2002, № 5 (37), хуби 1, № 13(45); 2003, № 3 (48), № 11 (56); 2004, № 12 (69); 2005, № 12 (81); 2006, № 10-11 (91-92); 2007, № 3 (96), № 4-5 (97-98), № 6-7 (99-100), № 10-11 (103-104); 2008, № 4-5

(109-110); № 6-7 (111-112); "Бурятия" газетэ, 1995, майн 12; 2002, апрелин 30, декабрийн 28; 2003, январин 5, мартын 27, апрелин 1, ноябрийн 29, декабрийн 6; 2004, декабрийн 3; 2005, декабрийн 23; 2006, ноябрийн 24; 2007, мартын 10, майн 15; июлийн 3, ноябрийн 10; 2008, майн 6, июлийн 12) удаадахи хубилалтануудые оруулха:

1) 1-дэхи зүйл иигэжэ найруулха:

"1. Өөрын эрхэ түлөөлэлгын болзор соо Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат, Россин Федерациин Федеральна Суглаанай Гүрэнэй Дүүмын депутат, Россин Федерациин Федеральна Суглаанай Федерациин Сөвөдэй гэшүүн, судья байжа, Россин Федерациин бусад тушаалнуудые, Россин Федерациин можын гүрэнэй бусад тушаалнуудые, федеральна гүрэнэй албанай тушаалнуудые, Россин Федерациин можын гүрэнэй засагай албанай тушаалнуудые ба муниципальна албанай тушаалнуудые эзэлжэ болохогүй.;"

2) 1.1 зүйлэй гурбадахи, дүрбэдэхи ба табадахи мэдүүлэлнүүдые ханаха;

3) иимэ удхатай 1.2, 1.3 ба 1.4 зүйлнүүдые нэмэхэ:

"1.2. Нэгэ мандадтай һунгуулийн округоор һунгагдаһан ба бүлэглэлдэ ородог депутат гү, али "Буряад Республикын Арадай Хурал тухай" Буряад Республикын Хуулийн 6-дахи статьягай 2.1 зүйлдэ заагдаһан политическэ партиин кандидадуудай нэрэ тоолборийн бүридэлдэ һунгагдаһан ба бүлэглэлдэ ородог депутат тус бүлэглэлдэ хабаатай политическэ партиин гэшүүн байжа болодог.

1.3. "Буряад Республикын Арадай Хурал тухай" Буряад Республикын Хуулийн 6-дахи статьягай 2.1 зүйлдэ заагдаһан политическэ партиин кандидадуудай нэрэ тоолборийн бүридэлдэ һунгагдаһан, Арадай Хуралада бүлэглэлтэй политическэ партида ороһон депутат тус бүлэглэлдэ ородог ба тэрэнһээ гараха эрхэгүй.

1.4. Тус статьягай 1.1, 1.2 ба 1.3 зүйлнүүдтэ заагдаһан эрилтэнүүдтэ сахингүй байлга депутадай эрхэ түлөөлэлгэнүүдые саһһаа урид болуулха хойшолоңдо асардаг.;"

4) иимэ удхатай 4 ба 5-дахи зүйлнүүдые нэмэхэ:

"4. Федеральна хуулийн ёһоор, Арадай Хуралай депутадай ажал ябуулга мэргэжэлэй саг үргэлжэ (түлбэритэ) үндэһэн дээрэ бэлүүлгэдэдэг байбал, тус депутат эрхэтэнэй гү, али гэмтэнэй хэрэгээр, үгы гэбэл, албан захиргаанай хэрэгээр үмэглэгшэ гү, али түлөөлэгшэ боложо шадахагүй.

5. Депутадай эрхэ түлөөлэлгэ саһһаа урид болуулагдаһан ушарта сүлөө болоһон депутадай мандат эзэлэлгэ "Россин Федерациин эрхэтэдэй һунгуулийн эрхын ба һанал хуряалгада хабаадагын эрхын гол найдууланууд тухай" Федеральна хууляар ба "Буряад Республикын Арадай Хуралай депутадай һунгалта тухай" Буряад Республикын Хууляар тогтоогдоһон гурим соо бэлүүлгэдэдэг.;"

Статья 4

"Буряад Республикын Тоололгын палата тухай" Буряад Республикын 1995 оной сентябрийн 7-ной 191-1 дугаарай Хуулиа (Буряад Республикын Арадай Хуралай Хуулиа дансанууд, 1995, № 8 (19); 1999, № 4 (40); Буряад Республикын Хуулиа шийдхэбэринүүдтэй суглуулбари, 2001, № 4 - 5 (23 - 24); 2004, № 12 (69); 2007, № 3 (96); № 6 - 7 (99 - 100), 2008, № 4 - 5 (109 - 110); "Бурятия" газетэ, 1995, октябрийн 10; 1999, апрелин 14; 2001, майн 10; 2004, декабрийн 30; 2007, мартын 7, июлийн 3; 2008, майн 6) удаадахи хубилалтануудые оруулха:

1) 5-дахи статьягай зургаадахи ба арбан хоёрдохи хубинуудые хүсөө буураа гэжэ тоолохо;

2) 6-дахи статьягай юһэдэхи хубине хүсөө буураа гэжэ тоолохо;

3) иимэ удхатай 6.1 ба 6.2-дохи статьянуудые нэмэхэ:

"Статья 6.1. Тоололгын Палатын Түрүүлэгшэдэ, Тоололгын Палатын Түрүүлэгшын орлогшо ба Тоололгын палатын аудиторнуудта тохогодог хизаарлаатанууд

Тоололгын палатын Түрүүлэгшэ, Тоололгын палатын Түрүүлэгшын орлогшо ба Тоололгын палатын аудиторнууд эрхэгүй гэбэл:

Россин Федерацийн Федеральна Суглаанай Федерацийн Сөвөдэй гүшүүн, Россин Федерацийн можонуудай гүрэнэй засагай хуули гаргалгын (түлөөлэгэтэ) зургаануудай депутат, нютагай өөһэдэн хүтэлбэринин хунгамал зургаануудай депутат болохо;

гүрэнэй засагай зургаануудта ба нютагай өөһэдэн хүтэлбэринин зургаануудта бусад тушаалуудые эзэлж; өөрөө гү, али этигэмжэтэ нюураар дамжуулан олзын хэрэг эрхилжэ, тэрэ тоодо эмхидхэлэй-хуулиин түхэлхөөнь илгаагүй ажахын субъект хүтэлэлгэдэ хабаадаха. Тоололгын палатын Түрүүлэгшэ, Тоололгын палатын Түрүүлэгшын орлогшо ба Тоололгын палатын аудиторнууд гүрэнэй найдуулга доро этигэмжэтэ хүтэлбэридэ хубидань байһан аралжаанай эмхинүүдэй уставай гүрэнгэдэ ородог хуби (акцинуудай багса) федеральна хууляар тогтоогдоһон гуримаар дамжуулдаг;

багшын, эрдэмэй ба бусад зохёохы ажал ябуулгаһаа ондоо түлбэритэ ажал ябуулаха. Тийхэдэ багшын, эрдэмэй ба бусад зохёохы ажал имагта хари гүрэнүүдэй, уласхоорондын ба гадаадын эмхинүүдэй, гадаадын эрхэтэдэй ба эрхэтэн бэшэ нюурнуудай тоосоогоор номологдохо ёһогүй, хэрбээ Россин Федерацийн хуулинуудаар, Россин Федерацийн уласхоорондын хэлсэнүүдээр гү, али гүрэнэй засагай федеральна зургаануудай гадаадын гүрэнүүдэй гүрэнэй зургаануудтай, уласхоорондын ба гадаадын эмхинүүдтэй хоорондоо хэлсэн хараалагдаагүй хаань; гүрэнэй засагай зургаануудта гурбадахи нюурнуудай хэрэгүүдээр этигэмжэтэ гү, али түлөөлэгшэд болохо;

албанай бэшэ хэрэгээр албанда хабаатай; мэдээсэл, эд хэрэгсэлэй-техникийн, мүнгэнэй ба мэдээсэлэй талаар хангалгын хэрэгсэлнүүдые ашаглаха; Тоололгын палатын Түрүүлэгшэ, Тоололгын палатын Түрүүлэгшын орлогшо ба Тоололгын палатын аудиторнуудай гүрэнгэдэ толилолго ба олоной үмэнэ үгэ хэлэлгэнүүдэй түлөө гонорар абаха; өөрын эрхэ түлөөлэгшэ бээлүүлхэ ушартаа хубин ба хуулиа нюурнуудһаа федеральна хууляар хараалагдаагүй урьһаламжа мүнгэ, бэлэг, мүнгэн болон бусад урмашуулга, тэрэ тоодо туһа хангамжа, тэрэ тоодо сэнгэлгэ болон амаралгын түлөө;

Россин Федерацийн Президентын зүбшөөлгүгөөр хари гүрэнэй хүндэтэ болон тусхай нэрэ зэргэнүүдые, шагналуудые ба бусад шалгаралай тэмдгүүдые абаха;

Россин Федерацийн хуулинуудаар, Россин Федерацийн уласхоорондын хэлсэнүүдээр гү, али гүрэнэй засагай федеральна зургаануудай гадаадын гүрэнүүдэй гүрэнэй зургаануудтай, уласхоорондын ба гадаадын эмхинүүдтэй хоорондоо хэлсэн хараалагдаагүй бэшэ ушарнуудта хубин ба хуулиа нюурнуудай тоосоогоор Россин Федерацияһаа гадаа тээшэ командировкодо ошохо;

Россин Федерацийн хуулинуудаар, Россин Федерацийн уласхоорондын хэлсэнүүдээр гү, али гүрэнэй засагай федеральна зургаануудай гадаадын гүрэнүүдэй гүрэнэй зургаануудтай, уласхоорондын ба гадаадын эмхинүүдтэй хоорондоо хэлсэн хараалагдаагүйһөө ондоо ушарнуудта гадаадын аралжаанай бэшэ правительствын бэшэ эмхинүүдэй ба Россин Федерацийн дэбисхэр дээрэ хүдэлдэг тэдэнэй хуби байгуулануудай хүтэлбэринин зургаануудай, харгалзалгын гү, али адаглагын соведүүдэй, бусад зургаануудай бүридэлдэ орохо.

Статья 6.2. Зөөрин эрхээр хабаатай олзо оршо, хогшол зөөри тухай ба зөөридэ хабаатай уялганууд тухай мэдээнүүд

Тоололгын палатын Түрүүлэгшэ, Тоололгын палатын Түрүүлэгшын орлогшо ба Тоололгын палатын аудиторнууд тушаалда томилогдоходо, мүн саашаадаа жэл бүри, ээлжэтэ нангай жэлэй апрелин 1-һээ хожом бэшэ, Россин Федерацийн налогой зургаануудта, Буряад Республикын Президентэ, Буряад Республикын Президентэ налог тохолгын зүйл боломоор олзо оршо;

үнэтэ саархан болон өөрын, наһанайнгаа нүхэрэй ба хуулиин наһа хүсөөгүй хүүгэдэй мэдэлэй бусад зөөри тухай, мүн тийхэдэ зөөридэ хабаатай өөрын, хамганай (үбгэнэй) ба хуулиин наһа хүсөөгүй хүүгэдэй уялганууд тухай мэдээнүүдые үзүүлхэ ёһотой. Тиймэ мэдээнүүд томилогдожо болодог."

Статья 5

Тус Хуули албан ёһоор томилогдоһон үдэрһөө хойшо арбан хоног үнгэрхэдэ хүсэндөө ородог.

Буряад Республикын Президент В.В.НАГОВИЦЫН

Улаан-Үдэ хото
2009 оной мартын 6

№ 754-IV

"Буряад Республикада муниципальна байгууламжын түлөөлэгэтэ зургаанай депутатуудай хунгалта тухай" Буряад Республикын Хуулида хубилалтануудые оруулаха тухай

Буряад Республикын Арагай Хурал
2009 оной февруалин 27-го баталан абаа

Статья 1

Буряад Республикын 2003 оной сентябрийн 17-ной 419-III дугаарай "Буряад Республикада муниципальна байгууламжын түлөөлэгэтэ зургаанай депутатуудай хунгалта тухай" Хуулида (Буряад Республикын Хуулиа шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2003, № 9 (54); 2004, № 12 (69); 2005, № 3 (72), № 6-7 (75-76), № 12 (81); 2006, № 6-7 (87-88), № 8-9 (89-90); 2007, № 3 (96), № 6-7 (99-100); 2008, № 4-5 (109-110), хуби 1; "Бурятия" нонин, 2003 оной сентябрийн 18; 2004 оной декабрийн 28; 2005 оной мартын 31, июниин 29; 2006 оной январийн 4, июлиин 11, сентябрийн 26; 2007 оной мартын 15, июлиин 7; 2008 оной майн 13, майн 31, октябрийн 2, ноябрийн 6) удааахи хубилалтануудые оруулаха:

1) 15-дахи статьягай 3-дахи зүйлдэ иимэ удхатай хоёрдохи ба гурбадахи дохол мүрнүүдые нэмэхэ:

"Муниципальна байгууламжын шэнээр байгуулагдаһан ушарта тус муниципальна байгууламжын хунгуулиин комиссийн эрхэ түлөөлэгшэнүүд Буряад Республикын хунгуулиин комиссийн шийдхэбэреэр территориялна комиссида даалагдажа болодог.

Муниципальна байгууламжын хунгуулиин комиссийн эрхэ түлөөлэгшэнүүдые муниципальна байгууламжын түлөөлэгшэ зургаанай үгы байһан ушарта территориялна комиссида даалагдажа муниципальна байгууламжын толгойлогшын хандалгын үндэһөөр үнгэргэгдэдэг, хэрбээ муниципальна байгууламжын түлөөлэгшэ зургаанай эрхэ түлөөлэгшэнүүд эрхэтэдэй суглаанаар, Буряад Республикын хунгуулиин комиссийн шийдхэбэреэр бээлүүлэгдэдэггүй байбал. Муниципальна байгууламжын толгойлогшын хандалга тус муниципальна байгууламжын түлөөлэгшэ зургаанай хандалга үгэлгын гуримда адляар үгтэдэг."

2) 39-дэхи статьягай 4-дэхи зүйлэй "в" хуби зүйлэй хоёрдохи дохол мүртэ "хунгалтадаг тоогой" гэнэн үгэнүүдэй урда "хунгуулиин тус комиссийн" гэнэн үгэнүүдые нэмэхэ.

Статья 2

Тус Хуули албан ёһоор томилогдоһон үдэрһөө хойшо арба хоноод хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент В.В. НАГОВИЦЫН

Улаан-Үдэ хото
2009 оной мартын 16

№ 760-IV

Буряад Республикын гүрэнэй социальна хангалгын тэргээр ябадаг эрэмдэгтэйшүүлэй тусхайлагдамал байрын гэртэ байра үгэхэ гурим, эрхэ нүхэсэл тухай

Буряад Республикын Арагай Хурал
2009 оной февруалин 27-го баталан абаа

Статья 1

Тус Хуули Буряад Республикын зоние гүрэнэй социальна хангалгын халбаринин тэргээр ябадаг эрэмдэгтэйшүүлэй тусхайлагдамал байрын гэртэ байра (саашаада - тусхайлагдамал байра) байра үгэлгын гурим ба эрхэ нүхэсэл тодорхойлодог.

Статья 2

1. Тусхайлагдамал байра эмнэлгын ба социальна туһа хангамжа үзүүлэлгэтэй тусхай социальна хангамжада хэрэгтэй, эрэмдэгтэйшүүлэй махабад заһалгын хубинин программын ёһоор хүсэд гү, али хүсэд бэшэ өөрыгөө хангажа шадаха, эрэмдэгтэйшүүлэй тэргэгүйгөөр хүдэлжэ шадахагүй, хүл гарай үбшэнтэй, хэрэг ябадалайнгаа түлөө харюусажа шадаха хуулиин наһа хүсэлэн эрэмдэгтэйшүүлдэ (саашаада - эрэмдэгтэй хүн) саг зуура ажаһуухын тула үгтэдэг.

2. Тусхайлагдамал байра байрын гэрий байһан газарта байраар хангагдаагүй гү, али гэр байрада хэрэгтэй гэжэ бүридхэлдэ ороһон эрэмдэгтэйшүүлдэ үгтэдэг.

3. Тусхайлагдамал байра үгэлгэ эрэмдэгтэй хүниие ба тэрэнэй бүлье гэр байрада хэрэгтэй гэнэн бүридхэлһөө гаргаха үндэһэн болодоггүй.

Статья 3

1. Тусхайлагдамал байра үгэхын тула эрэмдэгтэйшүүлэе бүридхэлдэ абалгын гурим ба тусхайлагдамал байра үгэлгын гуримые Буряад Республикын Правительство тодорхойлодог.

2. Тусхайлагдамал байра андалдаанда, хубаалгада, илгалгада, арендэдэ дамжуулгада, хүлһөөр тушаалгада ородоггүй.

Статья 4

Тусхайлагдамал байра үгэхын тула бүридхэлдэ оруулагдаа эрэмдэгтэй хүн Буряад Республикын Правительствын эрхэ түлөөлэгшэтэй Буряад Республикын гүрэнэй засагай гүйсэдхэхы зургаанда иимэ документнүүдые үзүүлдэг гэбэл:

- 1) мэдүүлгэ;
- 2) паспорт гү, али нюур үнэмшэлһэн ондоо документ;
- 3) эрэмдэгтэй байһаниие гэршэлһэн документ;
- 4) хүдэлсын муугай хэмжээн ба эрэмдэгтэйшүүлэй тэргэгүйгөөр ябажа шадахагүй тухай эмнэлгын-элүүржүүлгын зургаанһаа эмнэлгын комиссийн справка;
- 5) юрэнхы байрын талмай заалгатайгаар бүлын бүридэл тухай байдаг газарһаа справка;
- 6) эрэмдэгтэй хүнэй бүлын гэшүүн бүхэндэ үмсэдэ байһан гү, али алга байһан байрын талмай тухай гүрэнэй бүридхэлдэ абалгын зургаанһаа справка;
- 7) байрын талмай эзэлжэ ба ашаглажа байһанай хуулиа үндэһэ гэршэлһэн документ;
- 8) эрэмдэгтэй хүнэй махабад заһалгын хубинин программа;
- 9) гэр байрын нүхэсэлнүүдые шалгаһан акт.

Статья 5

1. Тусхайлагдамал байра эрэмдэгтэйшүүлдэ квартирын гү, али комнатын түхэлөөр, эрэмдэгтэй хүн бүхэндэ юрэнхы талмай 30 дүрбэлжэн метрһээ доошо бэшэ ба эрэмдэгтэй хүнэй бүлын гэшүүндэ (18 болотор наһатай хүүгэдтэ, нураһалай эмхи зургаануудта очно түхэлөөр нурадаг 23 болотор наһатай хүүгэдтэ, мүн баһа эрэмдэгтэй хүниие саг үргэлжэ ажаллажа байһан үедэ тэрэнэй бүлын нэгэ гэшүүндэ) юрэнхы талмай 9 дүрбэлжэн метрһээ доошо бэшэ тоолон хараадуулаар үгтэдэг.

Эрэмдэгтэйшүүлэй зүбшөөлөөр тусхайлагдамал байрын гэрий хоёр таһалгатай квартирын таһалгануудта эрэмдэгтэй хоёр хүниие оруулажа болодог.

2. Байрын гэрнүүдэ эзэлэгдээгүй квартирануудай гү, али таһалгануудай байхада, ээлжээнэй гуримаар үгтэдэг.

3. Тусхайлагдамал байрые Буряад Республикын Правительствын эрхэ түлөөлэгшэтэй Буряад Республикын гүрэнэй засагай гүйсэдхэхы зургаан - байра үгэгшэ хүлһэлэгшэ) тусхайлагдамал байрын гэрий хэрээ хэлсээгээр үгэдэг.

4. Тусхайлагдамал байһан таһалгын хэрээ хэлсэндэ байра абагшын бүлын гэшүүдэ заагдадаг.

5. Хэрбээ байрын гэрий юрэнхы талмай гэртэ байгша бүхэндэ амьараа квартирада гү, али таһалгада тус статьягай 1-дэхи хубида заагдаһан хэмжээнһээ доошо байһан ушарнуудта, амьараа квартирада

гү, али таһалгада бүлын гэшүүдтэй хамта байхын тула эрэмдэгтэйшүүлдэ байрын гэр үгтэдэггүй.

6. Байра абагша эрэмдэгтэй хүн байра үгэгшын бэшэгэй зүбшөөлгүгөөр тусхайлагдамал байрын гэртэ саг зуура байгшадые, тус статьягай 1-дэхи хубида заагдаһан нюурнуудһаа бэшэндэ, байлгаха эрхэгүй.

Статья 6

1. Тусхайлагдамал байра харууһалгын ба заһабарилгын түлөө түлбэри хуулиин эрилтэнүүдэй ёһоор гэр харууһалгын хэмжэндэ тогтоогдодог.

2. Тусхайлагдамал байра ашаглаһанай түлөө түлбэринин хэмжээн тусхайлагдамал байрын гэртэ эзэлжэ байһан юрэнхы талмайһаа уламжалан тодорхойлододог.

3. Тус Хуулиин 5 статьягай 1-дэхи хубида заагдаһан нюурнуудай эзэлжэ байдаг тусхайлагдамал байрын түлөө түлбэринин хэмжээн гэрэй байдаг газараар нютагай өөһэдэн хүтэлбэринин зургаанай тогтооһон гэр байра ашаглаһанай, харууһалһанай ба заһабарилһанай түлөө түлбэринһөө дээшэ бэшэ түлбэри тогтоогдодог.

4. Тус статьягай 3-дахи хубинин ёһоор эрхэтэнэй түлэдэггүй талаар тэргээр ябададаг эрэмдэгтэйшүүлэй тусхайлагдамал байрын гэр харууһалга республикын бюджетэй мүнгэнэй тоосоогоор бээлүүлэгдэдэг.

Статья 7

1. Эрэмдэгтэй хүнэй хэрэг ябадалайнгаа түлөө харюусажа шадаха бүлын гэшүүн өөрын бүлын бэшэ гэшүүдэй ба гэр үгэгшын зүбшөөлөөр анха түрүүн гэр абагшын орондо тусхайлагдамал байһан гэрий урид баталагдаһан хэрээ хэлсээгээр өөрыгөө гэр абагша болгохыень, хэрбээ тэрэ эрэмдэгтэй ба тус Хуулиин 2 статьяда тогтоогдоһон эрилтэнүүдтэ таараһан байгаа хаань, мэдэрхыень гуйха эрхэтэй.

2. Тусхайлагдамал байрын хэрээ хэлсээн иимэ үндэһөөр болюулагдажа болодог гэбэл:

- 1) талануудай хэлсэлһэнэй ёһоор;
- 2) нэгэ талаһаа байра абагша эрэмдэгтэй хүнэй үүсхэлээр;
- 3) гэр үгэгшын эрилтэн сүүдэй ёһоор эрэмдэгтэй хүнэй ба тэрэнэй сүт байдаг бүлын гэшүүдэй тусхайлагдамал байрын хэрээ хэлсээгээр уялгануудые дүүргэнгүй байхада;
- 4) Россин Федерацийн Гэр байрын кодексдо хараалагдаһан ондоо ушарнуудта.

3. Байра абагшын ба тэрэнэй бүлын ондоо тээшэ нүүхэ болоһон ушарта тусхайлагдамал байрын гэрий хэрээ хэлсээн нүүһэн үдэрһөө болюулагдадаг.

4. Тусхайлагдамал байрын гэрий хэрээ хэлсээн иимэ үндэһөөр болюулагдадаг гэбэл:

- 1) байрын гэрий алга болоходо (һандархада);
- 2) байра абагша эрэмдэгтэй хүнэй наһа барахада;
- 3) Россин Федерацийн Гэр байрын кодексдо хараалагдаһан бусад үндэһөөр.

5. Тусхайлагдамал байрын гэрий хэрээ хэлсээнэй болюулагдахада ба дүүрэхэдэ байра абагша эрэмдэгтэй хүн ба тэрэнэй бүлын гэшүүдэ байһан гэр сүлөөлхэ уялгатай.

Статья 8

2006 оной декабрийн 25-най № 2024-III "Буряад Республикын тусхайлагдамал байрын гэрий жасын байра үгэлгын гурим тухай" Буряад Республикын Хуулиин 6 статьяда (Буряад Республикын Хуулиа шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2006, № 12 (93); 2007, № 10 - 11 (103 - 104); "Бурятия" сонин, 2006, декабрийн 26; 2007, октябрийн 10; 2008, декабрийн 25) иимэ хубилалтануудые оруулаха гэбэл:

- 1) 1-дэхи хубида иимэ удхатай 3-дахи зүйл нэмэхэ:
- 3) тусхайлагдамал байра эмнэлгын ба социальна туһа хангамжа үзүүлэлгэтэй тусхай социальна хангамжада хэрэгтэй, эрэмдэгтэйшүүлэй махабад заһалгын хубинин программын ёһоор хүсэд гү, али хүсэд бэшэ өөрыгөө хангажа шадаха, эрэмдэгтэйшүүлэй тэргэгүйгөөр ябажа шадахагүй хүл гарай үбшэнтэй эрэмдэгтэйшүүлдэ."
- 2) 2-дохи хубида иимэ удхатай мэдүүлэл нэмэхэ:

"Буряад Республикын зоние социальна таһаһаа хангалгын тэргээр ябадаг эрэмдэгтэйшүүлэй тусхайлагдамал байрын гэрнүүдтэ байра үгэлгын гурим ба эрхэ нүхэсэлнүүд Буряад Республикын хууляар тогтоогдодог."

Статья 9

Тус Хуули албан ёһоор томилогдоһон үдэрһөө арбан үдэр болоод хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент В.В. НАГОВИЦЫН

Улаан-Үдэ хото
2009 оной мартын 16

№ 778-IV

Түхэнэй аймагай Тоорын голдо Аюша Ширипович, Мария Лопсоновна Шобоевтоной гэр бүлэ танихагүй хүнүүд үсөөн ха. Аюша Ширипович Ширип Доржиевич Гарма Ирилжиновна хоёрой гэр бүлэ соо дүрбэдэхи одхон хүбүүнийн мянга юэн зуун дүшэн хоёр оной Морин жэлдэ мүнделэн. Түрэн нютагынь Зүүн-Мүрэн, Эрхүү голнуудай уулзуур дээрэхи үзэсхэлэнтэ найхан Оёр-Шанаа нютаг. Энэл сээрлигтэ нугада, гансаше Түхэндэ бэшэ, бүхы Буряад орондо мэдээжэ бэлигтэй поэт Цэрээтэр Зарбуев, гуша гаран жэлдэ Зүүн-Сибирин Гүрэнэй технологическа институт толгойлон Дамнин Шагдурович Фролов гэгшэд түрэн юм. Профессор Фроловой нэрэ Зүүн-Мүрэнэй дунда хургуулида олгогдонхой. Аюша Ширипович мянга юэн зуун дүшэн юэн ондо Зүүн-Мүрэнэй долоон жэлэй хургуулида ороод, удаань Тоорын дунда хургуули мянга юэн зуун гаран ондо дүүргэ. Мянга юэн зуун гаран хоёр ондо Прибайкалин районой Татаурово тосхондох механизаторнууды бэлдэдэг хургуули дүүргэжэ, түрэл нютагтаа Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо нэгэ жэл трактористаар хүдэлөөд, уялгата сэрэгэй албанда татагдажа, Шэтэ можын Шерлово-Горада ябаган сэрэгтэ гурбан жэл алба гарана. Сэрэгэй алба гаража байхадаа, үнэн шударгы, оролдосотой байһанайнгаа түлөө найшаал магтаалда хүртэдэг байгаа. Сэрэгтэйнь частиин командир түрэлхидтэнь, «Правда Бурятии» газетэдэше баярай бэшгүүды эльгээһэн байха. Армида байхадаа, коммуни партида гешүүнээр абтаһан юм.



Таһархай нютагһаа гарбалтай Мария Лопсоновна Тускнова мянга юэн зуун гаран нэгэн ондо эхин классуудта зааха багшын мэргэ-

эрхилдэг. Соёлма үчининь Турцида Анкара хотын университет дүүргэжэ эрээд, Москвада Европын кредит банкда хүдэлдэг. Экономикын

НЮТАГААРХИДАЙ ОМОГОРХОЛ

Мянга юэн зуун гаран зургаан оной дүүргэжэ байхада, сэрэгтэйгээ алба түгээжэ сэрээсээрэ, хүршэ Хара-Хужар тосхоной эхин хургуулида багшална. Хойто жэлын Ивалгын гидромелиоративна техникүмдэ орожо, зайн гал ашаглалгын мэргэжэлтэн болоно. Мянга юэн зуун далан хоёр ондо тэдхэбэридэ гаргараа, таһалгаряагүйгөөр аймагай электрискэстенин Зүүн-Мүрэнэй участогыс толгойло, тэбхэр гушан жэлэй хугасаада Түхэн нютагтаа таһалгаряагүйгөөр зайн гал гэрэлтүүлжэ байгаа. Оролдосотой ажалынгаа түлөө мянга юэн зуун далан найман ондо Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэй грамотаар шагнагдана. Мянга юэн зуун ерн найман ондо Буряад Республикын габьяата энэргетэйг хүндэтэ нэрэ олгогдоо. Монгол ороной Хүбсэгэл аймагай Ханг сомон аймаг дотороо эгээн таһаранги холын сомон юм. Хүбсэгэл нуурай хойто эрьсэд Монгол-Россин хилэлэй хорин зургаан модоной зайда оршодог. Аймагай түб Мүрэнхотохоо тус сомоной түб болохо Турта тосхон хүрэтэр гурбан зуу гаран модыс гаталхан гайтай хүндэ хүшэр, харгын нуурай зүүн эрьсэр ой тайга соогуур үндэр эгэс дабан урудам соогуур гарадаг. Имэ ушарһаа

Монголой тала манай ороной засаг түрэгэй хэлсээ хэжэ Эрхүүгэй ГЭС-һээ зайн галай элшэ хүсэ абадаг болонхой. Ахын болон Түхэнэй аймагууд энэл ГЭС-һээ зайн гал абадаг. Хоёр ороной хилэ шадар оршодог Мон тосхонхоо гушан зургаан модоной зайда зайн гал оруулгын хүдэлмэри бэслүүлгэдэ Аюша Шириповичэй хубита яһала сэх. Хоёр мянган оной гарахын урдахана хоёр хоног үлөөд байхада, Турта тосхондо зайн гал оруулагдажа, үдэр хүнигүй ялардаг болоо хэн.

- Аха дүү аралтаа асари сэх аша туһа хүргэхэндөө энэ сэх үйлэ хэрэгтэ хабаатай байһандаа баярай ябагшаб,- гэжэ Аюша Ширипович хөөрбэ. Аюша Ширипович зайн галай оруулагдаһанай хүдлээр тэндэ нэгэ хэды соо үлэжэ, арбан табан хүбүүдыс электрэгэй нарин болгоомжотой, аюултай мэргэжэлдэ хургаа хэн.

А.Ш.Шобосв мүнөө далан наһанайнгаа богоһо дээрэ ябабаше, хүсэ тэнхээгэ буураагүй, ой тайгаар ябажа агнадаг, заһаһалдаг. Ництын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Хэдэн жэлэй саада тээ байгуулагдаһан изагуурай «Бадал» нэртэй бүлгэмдэ оролдосог эгээн эдэбхи үүсхэлтэй дуушанинь.

жэлтэй боложо, Зүүн-Мүрэнэй найман жэлэй хургуулида хүдэлжэ, ажалын намтар эхилэ бэлэй. Мянга юэн зуун далан зургаан ондо Доржо Банзаровой нэрэмжэтэ багшанарай дээдэ хургуули дүүргэжэ, буряад хэлэнэй багша болоһон: Дүшэн хоёр жэлэй туршада энэл хургуулида багшалжа, нилээн дүршэл сэтхэй багша болоо. Аша үртэй ажалын үндэрөөр сэнгэгдэжэ, мянга юэн зуун наян нэгэн ондо Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдана. Энэ хугасаа соо нютагай хэдэн зуугаад үйбүүдтэ түрэлхэлэнэйгээ баялыгс ойлгуулжа, элитэ уран зохёолшод Цэдэн-Жап Дондубон, Дамба Дашанимаев, Жамс Тумунов, Хоша Намсарасв, Баваасан Абидусв, Чимит Цыдендамбасв, Цэдэн Галсанов, болон бусадэй зохёолнуудтай танилсуулан юм.

Мянга юэн зуун гаран дүрбэн ондо Аюша Ширипович Мария Лопсоновна хоёр гэр бүлэ боложо, хоёр хүбүүтэй, гурбан басагатай болоһон. Ехэ хүбүүн Эдуардн Гусинозёрск хотодо внесведомственно харуулай начальнигай орлогшоор ажалладаг. Баатар хүбүүнийн Улаан-Үдэдэ спецназда алба хэдэг. Эржана басаганинь аймагайнгаа эрдэм хуралсалай управленидэхи залуушуулай таһар

эрдэмэй магистрай соло Турцида олгогдон. Одхон Оюна басаганинь хоёр мянга нэгэн ондо Буряадай Гүрэнэй университет дүүргээд, түрэл хургуулидаа буряад хэлэ, бэшэг заагаа. Хоёр мянга долоон ондо хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидатай нэрэ хамгаалаа. Мүнөө үсдэ Москва хотодо ажаһуудаг, буряадуудта түрэл хэлсээ заадаг ажалтай.

Юрын таряашадай гэр бүлдэ түрэн Аюша Ширипович Мария Лопсоновна хоёр бүхы наһан соогоо эрмэлзэл сэтхэй, түрүү зэргэдэ ябажа, үри хүүгэдэ үнэн сэх замда оруулан аша габьяан сэх. Үнэр баян үбгэн хүгшэн хоёр табан ашатай, гурбан ээтэй, нэгэ гушатай болонхойнууд.

Нэгтэ Зүүн-Мүрэнэй муниципальна байгууламжын толгойлогшо Гсннадий Балдынович Манзаров нютагай тэдхэмжэдэ гарагшадай ээлжээтэ хүндын уулзалга дээрэ «Хүн бүхэн ялас гэмэ Шобоевтоной гэр бүлһөө жэшэ абаха шотой»,- гэжэ хэлэ хэн.

Василий БИЛЬТАГУРОВ, сэтгүүлшэн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Аюша Ширипович, Мария Лопсоновна Шобоевтон ээ басаган Машатаяа. Гэр бүлын альбомһоо.

Жорж Юбухаев

Шэнэ шүлэгүүдэй дэбтэрһээ
«НАҢАМНИ - НЮТАГ ОРОНОЙНГОО ХҮРЭЭЛЭН СОО» ТҮНХЭН
 (соло)
 Дүрбэн зүг найман хизаартаа Дүүрэн тэгшэ һахюуһатай, Хүлэг эмээл хазаарта Хурдан эмниг хүлэгүүдтэй -
 Хүнэй солын үндэртэй, Хангайн нангин юрөөлтэй, Бурхан Баабай, Буха Ноёнтой Түхэмнай, Түхэмнай!
 Дүрбэн зүг найман хизаарһаань, Дүшэ-табиад гол горхонуудтай, Дүүрэн сагаан хэшэгһэнь, Дүлэтэ эхин замуудтай -

Хүнэй солын үндэртэй, Хангайн нангин юрөөлтэй, Бурхан Баабай, Буха Ноёнтой Түхэмнай, Түхэмнай!
 Хонгоодор, Тэртэ, Шошоолог, Пойһоудууд, Хээрэ-талын абари мартаагүй зонууд,
 Байгал, Хүбсэгэлэй хоорондуур, Саяан, Хамар Дабаанай голдохи зонууд
 Хүнэй солын үндэртэй, Хангайн нангин юрөөлтэй, Бурхан Баабай, Буха Ноёнтой Түхэмнай, Түхэмнай!
 Арса, ханди зайгаар угтаха, Арюун угайнгаа хэшэгтэй, Аба эжын захяа мартаагүй Альган соогоо хэшэг заяатай -
 Хүнэй солын үндэртэй, Хангайн нангин юрөөлтэй, Бурхан Баабай, Буха Ноёнтой Түхэмнай, Түхэмнай!

БУРЯАДНАЙ

Хурдан хүлэгүүдэй турьяатай, Урдын ёһо заншалтай, Ёхор, хатар шууяатай, Уран дархан хэшэгтэй, Хурса мэргэн солотой, Домог түүхэтэ Гэсэртэй, Уула һарьдагуудаараа үндэртэй, Урсахал түргэн мурэнүүдтэй, Ургы сэгсэгтэ ногоон талануудтай, Үргэн номин Байгал далайтай, Оюун бэлигтэ арал зонтой, Улаан залаа һахюуһатай, Ульгам даамай зантай, Эрээдүй руугаа замтай, Монголын халуун шүһатай - Буряадаймнай хэшэг, Уржал тамгын түшэг.

НЮТАГАЙМ ТАЙЛГАН

Наһанаймнай амгалан тайбан Наран доро юугээр сахяатайб? Эхэ нютагаймнай тайлганаар, Эршэ эхэ найжаар тахяатайл.
 Найман зүгөө хүндэлэн, Айлаймнай үбгэд тайлгалнал. Хангай нютагтаа түшэглэн, Арюудхаан һахюуһандань хайлахагүй.
 Нютагаймнай тайлган мүргэлдэ, Нюуса юумэн юун байхаб даа, Наһанай заншала гурим үргэлдэ Наранай элшэ туяан гэрэл даа.
 Суранзан мэтэл нютагнай, Соо харбан наашань дуудаха. Сагаан эдэстэй тагнай, Сайтай иибин хэшэгээр бурьялха.
 Саяан - Арлан Мундарганууд, Заяан, юргэл сууряатай, Аляа шогтой мэргэнүүд, Ульгэр домогһоо сууряатай.

АБА ЭЖЫН БУЯНГААР



Вера Гармасвна Аханасва (Раднасва) дайнай хүлээрхи хүндэ хүшэр үсдэ, 1947 оной августын 13-да, Хурамхаанай аймагай Ягдаг нютагта түрэн. Вера Гармасвнагай эсэгэ Гарма Цыдыпович Раднасв Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда хабаадаад, Уланхаанай совхоздо бригадираар хүдэлжэ байгаа. Эхэнь Гармади Харнүтовна Ринчинова ара талада хаалшанаар амжалтатайгаар ажаллаһан намтартай бэлэй.

1967 ондо тэрэ Хурамхаанай аймагай Аллын дунда хургуули дүүргээд. Буряадай гүрэнэй Д Банзаровой нэрэмжэтэ багшанарай институтай физико-математикын факультеттэ һурахаяа оробо. 1972 ондо дээдэ хургуулиа дүүргээд, БурАССР-эй Гэгээрэлэй министрестын зууришалаг дуралхалаар Аргадын дунда хургуулида хүдэлхэс эрбэ. Эндэ тэрэ олон үсын үхибүүдтэ тоо бологго заажа, бэрхэ багшанарай нэгэн болоод, үхибүүдтэ хүндэтэ багша болоһон байһа. Залуу багша В.Г.Раднасвагай хүтэлбэрилһэн эдир

математигуудай кружок тэрэ үсдэ хургуулида эдэбхитэйгээр хүдэлдэг хэн. Ц.Б.Будасв, Ю.Б.Будасв, Б.С.Гармасв, Ц.А.Санжижапов болон бусад дунда хургуулиа амжалтатайгаар дүүргээд, дээдэ хургуулида ороһон байгаа. В.Г.Аханасва 34 жэл соо багшаар амжалтатай, найнаар а ж а л л а х а д а а , БурАССР-эй болон РСФСР-эй Гэгээрэлэй министрествнүүдэй Хүндэлэй грамотануудаар нэгтэ бэшэ шагнагдана алдартай.

Наһанайн нүхэр Батор Аригунович Вера Гармасвнагай эмысын нонгэжэ, гарһаань дүнгэжэ ябадаг үнэн сэх нүхэр юм.

Батор Аханасв 1947 оной майн 4-дэ Хурамхаанай аймагай Аргада нютагта түрэн намтартай. Эжын, Будажаб Аригуновна Аханасва, Аргадын дунда хургуулида юрын хүдэлмэрилгшөөр ажалладаг байгаа. Батор Аригунович 1967 ондо Хурамхаанай үдэшин дунда хургуули дүүргэхэнэйгээ хүлээр БГПИ-гэй физическэ хүмүүжүүлгын факультеттэ эочноор һурахаяа ороод, 2007 он болотор түрэл дунда хургуулида багшалаа хэн. 40 жэл соо эндо ажаллахадаа, үндэр нэрэ зэргэнүүдтэ хүртөө. 1994 ондо «Россин Федерацинн арадай гэгээрэлэй эрхим хүдэлмэрилгшэ», 1998 ондо «Буряад Республикын физическэ культаурин габьяата хүдэлмэрилгшэ» хэһэн нэрэ зэргэнүүдтэ хүртөө хэн. Батор Аригуновичай хүтэлбэри доро Аргадын дунда хургуулинн хурагшад

спортын мүрысөөнүүдтэ илажа гарһан, волейболоор аймагайнгаа, республикын түрүү нуури эзэлхын түлөө мүрысөөнүүдтэ хабаададаг байһан. Бэлигтэй бэрхэ олохон тренерүүд, залуу спортсменүүд, тусхайбал, экстрэ-классай уласхоорондын категориин судья Б.З.Цыбиков, К.-Д.В.Биликтусв, Д.Б.Гармасв, В.Д.Гармасв, Ж.Элбенов, Б.П.Монголов, В.Я.Гармасв, аха дүүнэр Вениамин болон Виктор Санжижаповууд, В.Г.Раднасв болон бусад тэрэнэй хурагшад болоно.

Батор Аригунович, Вера Гармасвна энэрхы найхан эдэбхэлтэй, гүнзэгы ухаан бодолтой аба эжы болоно. Тэдэ дүрбэн үхибүүдыс хүмүүжүүлээ. Ехэ басаган Баярма дунда хургуулиа мүнгэн медальтайгаар дүүргээд, Новосибирскын гүрэнэй университеттэй Буряадай

филиалай химинн факультет амжалтатайгаар дүүргэжэ, кандидатай диссертаци хамгаалаад, мүнөө үсдэ БНЦ-дэ хүдэлжэ байна. Хоёрдохи Жаргалма басаганинь Зүүн Сибирин технологическа университеттэй экономико болон хуули ёһоной институт дүүргээд, Аргадынгаа хүдөөгэй захиргаанда экономистаар ажаллана. Гурбадахи Туяна басаганинь технологическа университеттэй энэл институт түгсхөөд, хүдэлжэ байна. Дүрбэдэхи Альбина басаганинь БГУ-гай медицинскэ факультет дүүргээд, терапевтээр хүдэлнэ. Дунда хургуулиа мүнгэн медальтайгаар дүүргэхэн Түмэн хүбүүнийн БГУ-гай юридическэ факультет шалгарһанай тэмдэгтэйгээр дүүргээд, Хорин аймагай сүүдтэ юристээр ажаллана.

Сарюуна ЭРДЫНЕЕВА.



ХVII ЖАРАНАЙ ШОРОЙ ШАРАГШАН ҮХЭР ЖЭЛ

ЗУНАЙ НҮҮЛШЫН САГААГШАН ХОНИН ПАРА

Буряад литэ	6	7	8	9	10	11	12
Европийн литэ	27	28	29	30	31	1	2
Гараг Нэрэ Үдэр	Дабба Лара лонед	Мягмар Марс вторник	Ладба Меркури среда	Лурдэ Юпитер четверг	баасан Солдон пятница	Бимба Сатурн суббота	Нима Наран воскрес
Үнгэ Үдэр	Улаан Тахя	Хүхэ Нохой	Хүхэгшэн Гахай	Улаан Хулгана	Улаагшан Ухэр	Шара Бар	Улаан Тахя
Мэнгэ	7 улаан	6 сагаан	5 шара	4 ногоон	3 хүхэ	2 хара	1 сагаан
Луудал	шорой	түмэр	огторгой	уһан	уула	молон	хин

Тайлган болохонь

«ЛУСАД» ЭМХИИЕ ХҮТЭЛЭГШЭ



Июлиин 25-да Харуул хатан эжин мургэлтэ хадын дэргэдэ «Лусад» гэхэн нютагай шажанай эмхин үүсхэлээр багша, заарин бөө Цыденжаб түрүүтэй бөөнэр, удагана-нар тайлга тахихань. Эндэ эртэ урдаһаа мургэдэг хадын обоо тахигдаха юм.

ренович 1949 ондо Агын Могойтын районий Зугаалай нютагта Бадмацырен, Бальжинима Цыреновтэнэй үнэр баян бүлэдэ түрэхэн байна. Нүүдэл байдалтай байгаа гэртэхииний, юуб гэхэдэ, Цыденжабай эсэгэ гаргаа дүйтэй хүн байгаа: барилгаша, уран зурааша. Бүхы үхибүүдэ гарын ганзагада, хүлын дүрөөдэ хүргэхэеэ оролдоһон Бальжинима эжын хүдөөгэй ажалда шадма-марбэрхэ байгаа, мал хараа, модо бэлдэлгэдэ хабаадаа, хүүгэдэ хүмүүжүүлгэдэ гол үүргэбэлүүлээ. «Гэсэр», «Аламжа мэргэн», бусад эпос, үлыгэр домогуудые хайн мэдэхэ байһандаа үбэлэй утаханда халуун галайнгаа хажууда хөөрэдэг, урданай ёһо заншал сахидаг, уридшалан юмэ мэдэдэг байгаа. СССР гүрэнэй хандархы, бусад үйлэ хэрэгүүдые, Даши, Уржин, Батор, Цыденжаб үхибүүдэйнгэ эрээдүй хайн мэдэдэг хэн.

нь дэмжээ, дуу, шүлэг, үрээл зохёогоо, эжынгээ толёор хүнүүдые аргалаа.
Олон жэлдэ ВАРК-да хүдэлжэ, угтай зоной ёһо бүтээгээ. Газар дэлхэйнгээ ёһо заншалнууды хэргээн, нэгэ нинтэ шажан хүн зоной аша туһада эрдэм мэдээсээ зо-роулха хүсэлтэй. Цыденжаб бөө олон шабиннартай. Тэдэ шабина-рын июлиин 25-да соносхогдоһон тайлгандань хабаадаха юм.

Бэлигма ОРБОДОВА.

СОНОСХОЛ

Июлиин 25-най үглөөнэй 9 сагһаа Харуул хатан эжин мургэлтэй хадын дэргэдэ багша, заарин бөө Цыденжаб шабиннар-таяа тайлга, обоо тахилга эмхидхэхэ. Бүхы хүзэгтэни урина.
Хаяг: п. Солнечный, переулок Лусад-1, по вопросам обращаться по тел.: 64-25-77, 33-08-57. Проезд микроавтобусами № 3, 21, 54, 51, 44, 4, 40. Ост. Плодовоягодная (через дорогу на северной стороне священная гора Харуул хатан эжи). Имьт при себе долга (конфеты, печенье, молоко, чай, водку, атласные ленточки - 30 см).

ҮШӨӨ ДАХАЯАД ТҮБЭД ЭМНЭЛГЫН АТЛАС ТУХАЙ

Үнгэрэгшэ зунай эрээд оноор ехэ шууя татаһан түбэд эмнэлгын зурагыгс Агван Доржиев Ага ошоходоо сүүлгэлэйхидхэ эрихэдэн, тиимэ бэлэхэнээр үгэжэр-хихөөр бэшэ байба ха. Агван Доржиевтэй сугтаа Түбэдэй түб хото Паса ошожо, эрдэм хэһэн, ото хамта ябаһан Арбаалай бүтээлшэ хэлэжэ һууба гэхэ:

лас Сүүлгэдэ үлөө ёһотой. Хуулбарниень Агван Доржиевта үгөө болоолттай даа. Энээнэй үндэһиний «Протокол № 4 заседания комиссии по ликвидации Цугольского дашана Агинского аймака, состоявшегося 2/XII-35 г.»



«Анханда эрдэмэйнгээ эхи татаһан, эсэгэ мэтээр ханагдаха Сүүлгэлэйгээ дасанда оройдоошые үзэгдөөгүй аад, абаха болоходоо гентэ анханайнгаа Сүүлгэлэй дасание ханажархиха гэшэ гү гэхэн гэлэй. Ганжарвын гэгэн сүүлгэлэйхидөө аргадажа, үгэдөө оруулжа үгүүлхэн гэхэ».

...Старая опись имущества, составленная 8/III-31 года, совершенно расходуется с наличием имущества, ценностей. Ряд имущества в описях не числится, например, Тибетско-медицинский атлас числится в описях 18 экз., а обнаружено в 84 экз., основание: ГААО, ф 39 оп.42, д. 62, лл 62 (об) Агван Доржиев атласые хорёод оной һүүл багаарабаашаа. Энэ акт 1935 ондо, дасанай зөөри бүридхэхэ үедэ бэ-шгэдэ. Тиикэдэ нимэ атласууд хоёр байһаниинь лаб үнэн боло-но.

Сүүлгэлэй дасан хаагдажа, зөөри зөөшиень бэшэжэ, гүрэнэй мэдэлэй болгохонь, мүн лэ нимэ эмнэлгын зурагууд байгаа гэжэ данса соо тэмдэглээтэй. Сүүлгэлэйхид юуныё боложо магад гээд энэ атласые уран зурааша ламанараа-раа һажаалгажа зуруулан байгаа гэшэ ха.

Тэрэ үедэ энэ дасанай харуулшан байһан Намжалай Базаржаб үбгэжөөл 1967 ондо намда хэлэхэдэ, дасанай зөөри Агын милициин дарга Елановой ударидалга доро тэргэнүүдтэ ашаад, Оловянын, Могойтын вокзал абаашадаг хэн гээ бэлэй. Энэ дасанай хог-

шол саашаа Ленинград, Москва, Эрхүү, Верхнеудинск, Шэтэ хотонуудай музейнүүдтэ ябуулагдадаг байһан юм гэжэ дуулаһан байһаб. Эдэ музейнүүдэй али нэгэнэйн ношын өбөрто дарагдаатай хэбтэхэдээшые магадгүй, яжа мэдэхэб. Бэдэрээд туршахаар лэ гэшэ ха.

Дамбинима ЦЫРЕНДАШИЕВ, «Сүүлгэлэй дасан» гэжэ номой автор.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

<p>Генеральна директорэй - ахамад редакторай түлөө Т.В.САМБЯЛОВА. Редактор Г.Х.ДАШЕЕВА РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: И.М.ЕГОРОВ, Б.Г.БАЛЬЖИРОВ, М.В.КАЛАШНИКОВ, П.Л.НОСКОВ, И.В.СМОЛЯК (Буряад Республикын Правительство), А.С.КОРЕНЕВ, Ц.Б.БАТУЕВ, В.Р.БУЛДАЕВ, Ц.Э.ДОРЖИЕВ (Буряад Республикын Арадай Хурал), А.Л.АНГАРХАЕВ (генеральна директор), Д.Б.ГУРОДАРМАЕВА (редакторай орлогшо), С.Б.БАЙМИНОВА (харюусалгата секретарь), В.Г.ГОМБОЕВА, Н.Д.БАДМАРИНЧИНОВ, Л.В.ОЧИРОВА, Б.В.БАЛДАНОВ, А.А.ФАДЕЕВА, В.Д.ДАМДИНОВА.</p>	<p>Манай адрес: 670000, Улаан-Үдэ хото, Каландаришвилиин үйлэ, 23 Хэблэлэй байшан "Буряад үнэн". E-mail: uncl@mail.ru</p>	<p>Газетэ хэблэлэй 5 хууданан хэмжээтэй. Индекс 73877. Газетын хэбэг - 6150. Хамтын хэбэг - 30080. Хэблэлдэ тушаагдан саг - 17.00.</p>	<p>"Республиканская типография" гэхэн ОАО-до бэлэи дианозитивүүдтэ газетэ хэблэлээ. 670000, Улаан-Үдэ, Борсеской үйлэ, 13 Директорайнын телефон: 21-40-45. Сүлөө сли. Б-0165-дахим номертойгоор «Восточно-Сибирское межрегиональное территориальное управление» ФГУ-ла бүридхэлдэ абганхай.</p>
--	---	--	---

Хэблэлэй байшанай телефонууд: генеральна директорэй-ахамад редакторай - 21-50-96, приёмнын - 21-54-54 (факс), гсн. директорэй 1-дхи орлогшын - 21-68-08, «Буряад үнэн-Дүхэрнэй» редакторай - 21-64-36, «Бурятия» сонинной редакторай - 21-33-61, секретариатай - 21-60-21; таһагууд: экономикын болон политикын - 21-63-86; соёлтой болон түүхын - 21-54-93; «Морин хуур», «Вершини» журналнуудай редакци - 21-55-97; залуушуулай, оюутндай ажабайдалай - 21-54-96, «Одон» журналай редакци - 21-68-08; мэдээсэлэй - 21-67-81, спортын - 21-54-93, рекламн - 21-62-62, коммерческо ажалай - 21-55-97, компютерна түбэй - 21-66-76, бухгалтернин - 21-23-67.

Редакцида ороһон материалнууд шүүмжэлэгдэдэггүй, мүн авторнуудтань бусаагдадаггүй.

Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, шутагай нэрэнүүдэй бэһэнгсэ хэжэргүүлһан ушарга авторнууднын харюусалгатай. Редакциин һапажа авторайниги ади бэшэ байжа магад.

БАЙГАЛ ДАЛАЙНАА ХҮСЭ АБАН...

Хүүгэдэй зунай амаралта

Байгалай эрьедэ оршодог «Энхалук» гэхэн спортын болон элүүржүүлгын лагерьта мүнөө үедэ 200 гаран хүүбүүд, басагад амаржа байнхай. Харин түрүүшын халаанда Буряадай таэквондогой федерациин 176 түлөөлэгшэд амаржа, хайн хорилго хээ.

- Үнгэрэн хабар манай лагерьта ехэ ажал хэгдээ. Унталгын байранууд, столово заһабарилагдаа, хэльбэн шэнэлэгдээ, - гээд лагериин директор Эрдэни Жамбалов хөөрэнэ.

Паяхана эндэ шэнэ спортын талмай нээгдэбэ. Тэрэн ноогоон синтетическэ хушалттай.

Шэнэ талмай нээлгын баяр ёһололдо үндэр айлшад буугаа. Буряад Республикын эрдэм ухаанай болон нууралсалай министрэй нэгэдэхи орлогшо Дмитрий Тихов-Тинников тус талмай элүүржүүлгэдэ, элүүр энхэ ябалгада аргагүй ехэ нүлөөтэй байха гээд тэмдэглээ. Москва хотын Россин экономическа академиин доцент Лидия Архипова багашуулда футболлой бүмбэгэнүүдые бэлэг болгон бариба.

Спорт бэсын тамирта хайнаар нүлөөлдэг гэжэ мэдээжэ. Энэниие гэршэлэн Дмитрий Тихов-Тинников өөрөө футболлой бартаада байба. Эдир тамиршан Булат Зандеевэ бартаа руу түрүүшын үдхэлгын уялга даалгагдаа.

- Таэквондогой бээ хоридог 180-яад хүүбүүд, басагад түрүүшын халаанда амарба. Тэдэ хайн хорилго гараа гэжэ хананаб. Юуб гэхэдэ, эгээл энэ үедэ тамиршад физическэ хүсэ шадалаа энэ үедэ хайжаруулдаг, ута унжагай спортын жэлдэ физическэ талаар бэлэн байхаяа бээ бэлдэдэг гээшэ. Манайшые хүүгэд хүсэ шадалаа дээшэлүүлээ, - гээд Эрдэни Жамбалов хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ.

- Үдэр бүри хорилго гараабди. Нэн түрүүн тиимэ хүндэ байгаагүй. Харин саашаа даабаринууд шангадажа эхилээ. Заримдаа нимэ бэлдэхэлэй удаа үхэнэн хүн шэнгэн бүхөөр унтадаг болооб. 21 үдэрэй хугасаа соо нэгэ килограмм буугааб, - гээд юэн наһатай Наран Туяа Бимбаева хөөрэнэ.

Наран Туяа шангаар бээ бэлдэнэ. Юуб гэхэдэ, тэрэ

Сэсэг эгшэтээ адли болохоо ханана гээд хоригшод мэдүүлнэ. Сэсэг Бимбаева Россин эгээл шанга таэквондистнуудай нэгэн юм гээд хануулаа.

Хэн ямараар бэлдэхэл хээб гэхэн дүнгүүд эндэ үнгэргэгдэн мурьсөөнүүдтэ элирүүлэгдээ. Эндэ 52-дохи хургуулин шаби Юлия Павлова хоёр дахин шалгараа. Бусад тамиршад нэгэ дахин чемпионууд болоо. Павел Пронин, Вероника Баркова, Зоригто Очиров, Роман Новиков, Анна Юшина, Дима Цыбенев, Кирилл Казаков, Булат Зандеев, Арина Самданова, Настя Федосеева гэгшэд эндэ түрүүлжэ гараа.

Ганса спортоор бээ хорёод үхибүүд байгаагүй. Үдэр бүри хонирхолтой элдэбэн хэмжээ ябуулганууд эндэ эмхидхэгдэнэ. Олонийн амарагшадта хайшаагдаа.

- Үһөө гоёодог мурьсөөн хонирхолтой байгаа. Би эндэ парикмахер болооб. Нэгэ хүүбүүнэй үһэ хамнаабди, элдэбээр гоёогообди. Зохидхон прическа хээб. 4-дэхи хуурида



амарагшад тэмдэглэнэ. Үндэр мэргэжэлтэй тогоошод нэгэшые үхибүүнэй гэдэһэ үлдөөгөөгүй. «Угаа гоёор эдээлүүлээ. Борш, плов, олади эгээл амтатай байгаа. Харин үдэр бүри маанадта апельсин, яблоко, мандарин, груша болон элдэбэн жэмсэй шүүһэн үгтэдэг», - гээд Даниил Назинай хэлэһые бусадшые хүүбүүд, басагад дабтан хэлэнэ.

Эндэ спортоор бээ хоридог үхибүүдхээ гадна миин амархан 20 гаран үхибүүд байгаа. Тэдэ үдэр бүри үнгэргэгдэн хэмжээ ябуулгануудта дуратайгаар хабаадаа.

Түрүүшын халаанда хүмүүжүүлэгшээр таэквондогой федерациин тамиршад хүдэлөө. Тэдэ булта дээдэ болон дунда нууралсалай гуламтануудта нурадаг юм. Бальжидма Бандеева, Дулма Одоева, Наталья Ошорова, Даша Балюев, Сергей Биликтуев болон бусад хүмүүжүүлгын ажалда түрүүшын алхамуудые хээ.

Борис БАЛДАНОВ.

Авторай фото-зурагууд.



гараһыеми мэдүүлээ, - гээд 8 наһатай Даниил Назин хөөрэнэ.

- Намда «Зарницада» хабаадахада хонирхолтой байгаа. Миний түрэлтэн бага ябахадаа, энэ нааданда хабаадаһанаа гоёор хөөрдэг хэн. Үнэхөөрөөшые, угаа хайн, бээ махабадта туһатай наадан байна. Дайсадай туг бэдэрхэ, тэдэниие барянда абаха уялгатай байгаабди. Харин өһөдэнигөө туг хамгаалха зорилгоёо дүүргэжэ шадгаагүйбди, маанадтаа түрүүн тэдэ манай туг олоо, - гээд 9 наһатай Саша Ильин хөөржэ, олоной анхарал татана.

Наран Туяа Бимбаева «Мисс и мистер «Энхалук» гэхэн конкурсно хабаадаһан байна. «Эндэ дуулаха, хатарха, суг хабаадаһан хүүбүүндэ туһалха гэхэн зорилго урдамнай табигдаа. Эдэ бүгэдые яһала хайн бүтээжэ, «Вице-мисс» болоһон байна», - гээд Наран Туяа энэбхилнэ.

Бүхы амарагшадтай эгээл дуратай газарын столово байгаа. Мүнөө жэл эндэхи столовын байра хэльбэн шэнэлэгдээ, нэгэ бага үргэн болоо. «Эдээлхэдэшые аятай болоо», - гээд

ДЭЭДЭ-ОНГОСТОЙН СЭЛЮУНДЭ

«Дээдэ-Онгостой» гэхэн спортын элүүржүүлгын лагерьта хүүгэд зохидоор амарна. Мүнөө эндэ хоёрдохи халаан эхилэнхэй. Сэбэр агаар, спортоор хорилго болон бусад шалтаганууд бээ махабадта хайнаар нүлөөлнэ.

Тус лагериин директор Евгения Намдаковна Мархандаева дүй дүршэлтэй толгойлогшо юм. Жэл бүри тэрэ ажалшадараа элдэб мурьсөөнүүдтэ хабаадажа, шангай хууринуудые эзлэнэ. Эдэнэй бэшэһэн проектүүд олоной анхарал эхэтэ татана. Тиигэжэ гурбан жэл соо ходо мүнгэн тэд хэмжэдэ хүртэнэ.

- Материальна баазамнай яһала хайн. Үхибүүд ганса модон байранууд соо байнагүй. Манай мэдэлдэ гурбан һэсы

гэрнүүд бии юм. Олон хүүгэд эндэ байрлаха дуратай юм, - гээд Евгения Намдаковна хөөрэнэ.

Лагериин хүтэлбэрлэгшын хэлэнээр, үхибүүдые хүлээн абахын тула ехэ ажал хэгдээ. Унталгын байранууд хэльбэн шэнэлэгдээ, уһаар болон дулаагаар хангадаг системэнүүд заһабарилагдаа.

- Физкультура болон спортын талаар республиканска агентствын хүсөөр спортын талмай дээрэ шэнэ хушалта табигдаа. Тиигэжэ үхибүүдтэ наадахадан таатай болоо, - гээд 9-дэхи СДЮШОР-ой директор Юрий Васильев хэлэнэ.

Лагериин хүтэлбэрлэгшэдэй ашаар гурбадахи халаанда бээ тамираар муу хүүгэд амарха аргатай болоо. Тэдэ тусхай

зохёогдоһон программаар эндэ элүүржүүлэгдэнэ. Республикын олон аймагуудай үхибүүд мүнөөнэй хоёрдохи халаанда амарна. Тэдэнэй ханамжа шагная.

Тамжит Чимитцыренов Хэжэнгын аймагай Улзыто хууринһаа эндэ амархаарээ. «Амархада гоё ааб даа. Намда бүхы юумэн хайшаагдана. Боксоор гү, али барилдаагаар бээ хорихо ханаатай», - гээд Тамжит хэлэнэ.

Бато Батоцыренов урда жэлнүүдтэ лагерьнуудта амараагүй байгаа. «Анха түрүүшынхие нимэ газарта амарнаб. Олон хүүбүүд, басагадаар танилсааб. Угаа хонин байна», - гээд Улаан-Үдэ хотын 8-дахы хургуулин шаби Бато Батоцыренов ханамжаараа хубаалдана.

- Эдэ үдэрнүүдтэ бидэ аршаантай булаг хүрэнэ байнабди. Тэндэһэ ундалдаа амтатай байгаа. Манай лагерьһаа тэрэ тиимэшые холо бэшэ, - гээд Екатерина Громакина хөөрэнэ. Урда жэлнүүдтэ ондоо элүүржүүлгын лагерьта амархан байна. Хэды тиигэбэшые, эндэ амархада гоё байна, - гээд тэрэ мэдүүлнэ.

Гусиноозерск хотын 4-дэхи хургуулин нурагша Алтана Цыденова хоёрдохи халаанаа амаржа байна. «Ехэ гоё байна. Даам, пионербол нааданабди, хатар дуунда нуранабди», - гээд тэрэ хөөрэнэ.

Иимэ зохидоор үхибүүдэй элүүржүүлэгдэхэдэ баярламаар байна.

Борис БАЛДАНОВ.

Авторай фото-зурагууд.

